Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Załącznik
do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Błoniu
z dnia 3 lipca 2017 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Błonie do roku 2023

Projekt został zrealizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym i przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Błonie

ul. Rynek 6

05-870 Błonie

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.

ul. Wały Piastowskie 1

80-855 Gdańsk

Gdańsk, 2017

Spis treści

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania 5

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych 8

2.1. Metodologia opracowania diagnozy 8

2.2. Sfera społeczna 12

2.3. Sfera gospodarcza 14

2.4. Sfera środowiskowa 15

2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna 17

2.6. Identyfikacja zróżnicowania wewnątrzgminnego 18

3. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji 25

3.1. Obszary zdegradowane 25

3.2. Obszar rewitalizacji 28

4. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji) 41

4.1. Wizja 41

4.2. Misja 42

5. Powiązanie z dokumentami strategicznymi na poziomie gminy 43

6. Cele rewitalizacji i kierunki działań 44

6.1. Rekomendowane kierunki interwencji 44

6.2. Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych 46

7. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych 48

7.1. Lista A: projekty kluczowe 48

7.2. Lista B: projekty komplementarne 56

7.3. Powiązanie planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań 63

8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji 66

9. Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji 75

9.1. Podsumowanie partycypacji społecznej 81

10. System wdrażania (realizacji) Lokalnego Programu Rewitalizacji 82
11. System monitoringu, ewaluacji i aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji 83
11.1. Ewaluacja 88
11.2. Aktualizacja LPR 89
12. Spis tabel, wykresów, rysunków 91
12.1. Spis tabel 91
12.2. Spis wykresów 92
12.3. Spis rysunków 95
13. Załącznik 1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza i przestrzenno-funkcjonalna gminy 97
13.1. Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego 97
13.2. Sfera społeczna 105
13.3. Sfera gospodarcza 114
13.4. Infrastruktura techniczna 121
13.5. Infrastruktura społeczna 129
14. Załącznik 2 Analiza SWOT 137
15. Załącznik 3 Wyniki konsultacji społecznych 141
15.1. Wyniki badań ankietowych 141
15.2. Wyniki konsultacji społecznych 174
16. Załącznik 4 179
17. Załącznik 5 181

1. Wprowadzenie – cel, założenia i zakres opracowania

Powołując się na Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020 rewitalizacja stanowi kompleksowy proces, którego celem jest wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Przez działania całościowe rozumie się wzajemnie powiązane przedsięwzięcia, które obejmują kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Poprzez prowadzone działania zakłada się optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów. Proces ten stanowi wieloletni okres, prowadzony przez interesariuszy wraz we współpracy ze społecznością lokalną. Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- Uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju Gminy;
- Pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotykających go problemów diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
- Ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- Właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- Zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- Koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowania i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- Realizacji wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Lokalny Program Rewitalizacji natomiast został zdefiniowany, jako inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, wieloletni program działań w takich sferach jak: społeczna, ekonomiczna, przestrzenna, infrastrukturalna, środowiskowa, kulturowa. Celem niniejszego programu jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi on narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Projekt rewitalizacyjny to zaplanowany oraz ukierunkowany plan na osiągnięcie celów programu rewitalizacji.

Należy zaznaczyć, że głównym źródłem sfinansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich są środki RPO (EFS i EFFR). Komplementarnym źródłem ich współfinansowania są także środki KPO (EFS, EFRR, FS). Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych mogą być również środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

W celu stworzenia kompleksowego programu rewitalizacji, w niniejszym dokumencie szczególna uwag została zwrócona na dokładną diagnozę, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji ora opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rysunek 1 Etapy tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

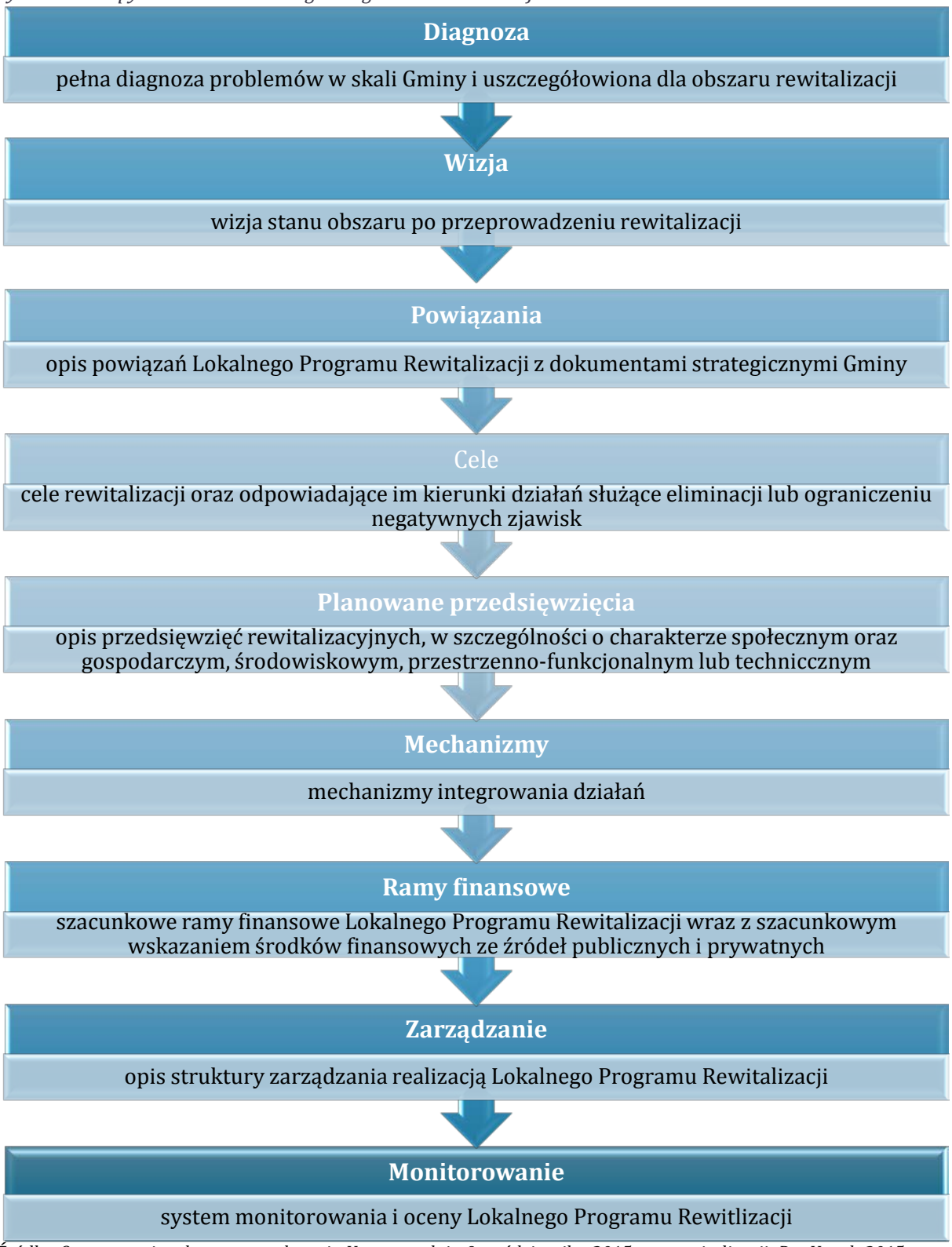

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dz. U. rok 2015, poz. 1777.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

2.1.Metodologia opracowania diagnozy

Przeprowadzona diagnoza ma kluczowe znaczenie dla trafnego i rzetelnego określenia obszaru, cechującego się stanem kryzysowym. W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego przeprowadzono analizę przy wykorzystaniu następujących trzech wskaźników ze sfery społecznej i po jednym ze sfery gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej:

- W1 - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.);
- W2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015r.);
- W3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016r);
- W4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.);
- W5 – Powierzchnia wyrobów azbestowych [ha] w stosunku do powierzchni gminy [ha] (stan na październik 2014 r.);
- W6 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016 r).

Obszar zdegradowany został wybrany na podstawie sześciu wskaźników (W1-W6). Dla każdego wskaźnika obliczona została średnia dla gminy. Na podstawie wartości obliczonej dla jednostki strukturalnej, która była większa (W1, W2, W3, W5, W6) lub mniejsza (W4) od średniej da gminy, określono występowanie stanu kryzysowego. Kumulacja zjawisk negatywnych dla poszczególnych wskaźników zdecydowała o wyborze obszaru zdegradowanego.

Analiza wskaźnikowa dla Gminy Błonie przeprowadzona została w oparciu o metodę standaryzacji, pozwalającej na odniesienie natężenia danego zjawiska do

porównywalnej ilości populacji. Uzyskane dane analizowane były z podziale na 34 jednostki strukturalne, w skład których weszły:

- 32 sołectwa (Białutki, Białuty, Bieniewice, Bieniewo-Parcela, Bieniewo-Wieś, Bramki, Błonie-Wieś, Cholewy, Dębówka, Górna Wieś, Konstantów, Kopytów, Łaźniew, Łaźniewek, Łąki, Marysinek, Nowa Górna, Nowa Wieś, Nowe Faszczyce, Nowy Łuszczewek, Piorunów, Radonice, Radzików Wieś, Rochaliki, Rokitno, Stare Faszczyce, Stary Łuszczewek, Wawrzyszew, Witanów, Witki, Wola Łuszczewska, Żukówka);
- Miasto Błonie;
- Miejscowość Pass *(miejscowość Pass jest jednostką o szczególnym statusie miejskim, nie stanowi ona jednak części miasta, administracyjnie znajduje się w granicach gminy. Z tego powodu analizowana jest jako osobna jednostka administracyjna gminy Błonie).*

Rysunek 2 Mapa poglądowa podziału Gminy Błonie na jednostki strukturalne

Źródło: Opracowanie własne.

Uwzględniając zróżnicowanie w przestrzeni społeczno-gospodarczej miasta, przeprowadzono analizę następujących mierników wskaźnikowych (trzech ze sfery społecznej i po jednym ze sfery gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej)[1]:

- W_m_1 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.);
- W_m_2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015r.);
- W_m_3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016r.);
- W_m_4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.);
- W_m_5 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016 r.).

W związku z tym, że miasto przekracza 30% mieszkańców Gminy podzielone zostało na cztery osiedla. Dokonany podział w sposób możliwie trafny odzwierciedla znane i powszechne zróżnicowania społeczno-gospodarcze. Dane zbierane były w podziale na ulice w mieście, które na etapie późniejszych prac, przyporządkowywane były do poszczególnych osiedli. Następnie dla każdego wskaźnika obliczona została średnia dla miasta, a uzyskane wartość zostały do niej porównane. Liczba zliczonych zjawisk negatywnych dla poszczególnych wskaźników zdecydowała o wyborze obszaru do rewitalizacji.

[1] Ze względu na brak możliwości pozyskania danych nie wykorzystano dot. powierzchni wyrobów azbestowych na terenie miasta.

Rysunek 3 Mapa poglądowa podziału miasta na osiedla

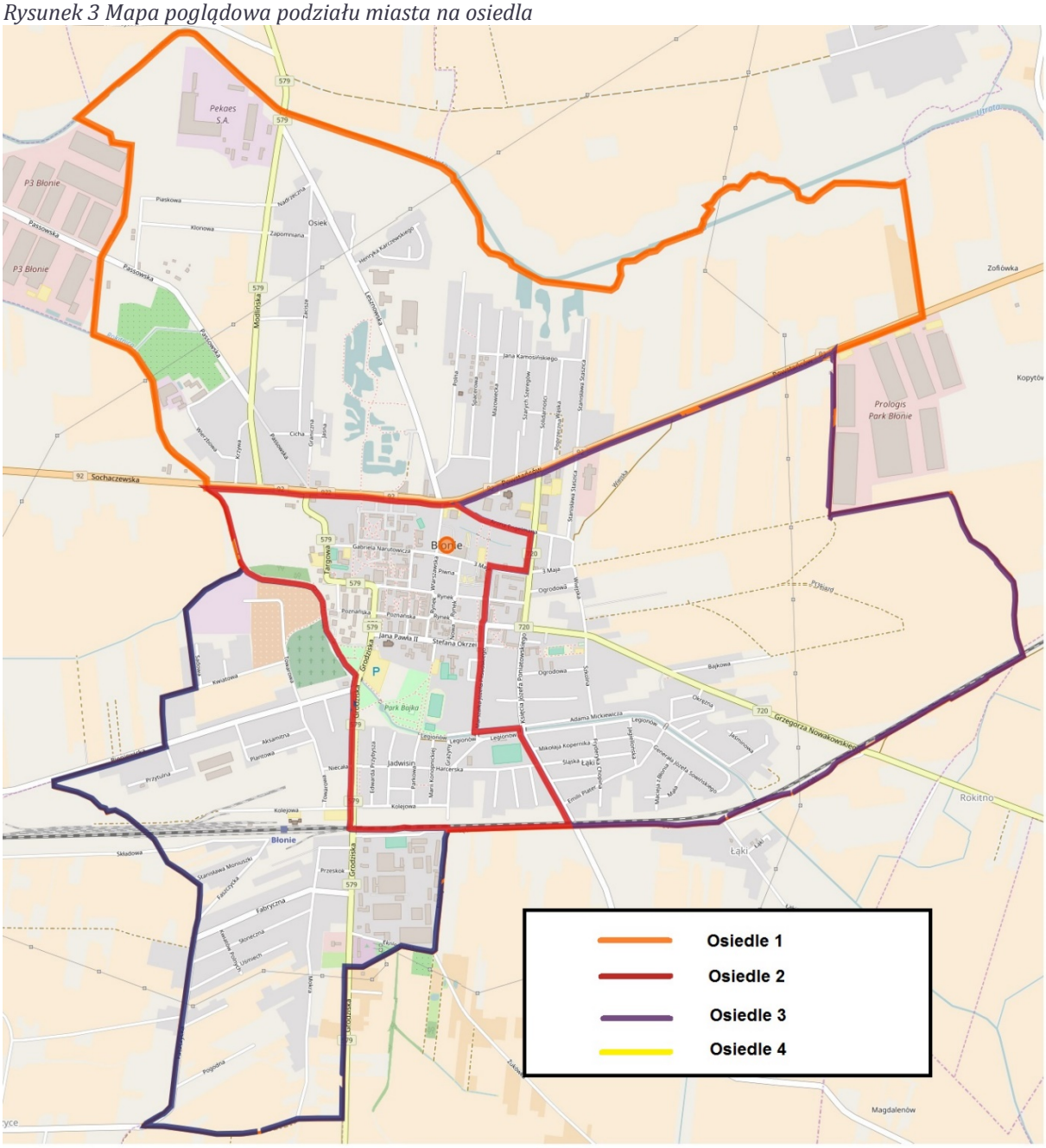

Źródło: Opracowanie własne.

Do wyznaczenia obszaru rewitalizacji, oprócz analizy mierników wskaźnikowych, posłużyła także metodologia badań jakościowych i ilościowych. W celu pogłębienia problemów występujących na terenie miasta, przeprowadzone zostały takie badania jak:

- Ankieta CATI (N=50),
- Ankieta PAPI (N=100),
- Konsultacje społeczne (11.08.2016 r., 22.09.2016 r.).

Włączenie interesariuszy w proces tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji opisane zostało szerzej w rozdziale 9 Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji.

2.2.Sfera społeczna

Pierwszym analizowanym wskaźnikiem w sferze społecznej jest liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Poniższa mapa prezentuje niekorzystną sytuacje na terenie gminy. Wynika z niej, że w roku 2015 najwięcej mieszkańców miasta Błonie dotkniętych było problemem ubóstwa. W przeliczeniu na 100 osób uzyskana wartość wyniosła 0,87, przy średniej dla gminy równej 0,04. Problem ten również zdiagnozowano w sołectwie Bramki (0,12 w przeliczeniu na 100 mieszkańców) i Rokitno (0,07).

Rysunek 4 W1 - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców

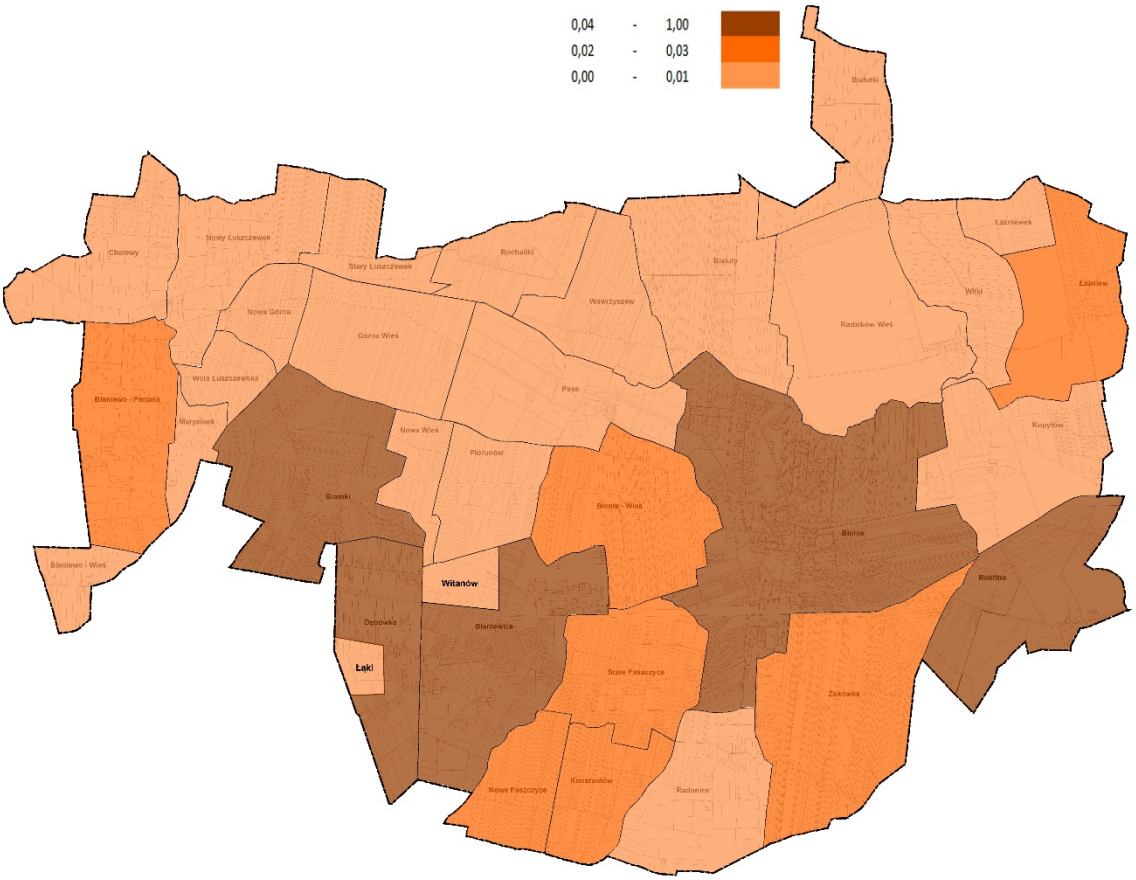

Źródło: Opracowanie własne.

Na terenie wyżej wymienionych jednostek strukturalnych zidentyfikowano także problem niepełnosprawności. W Błoniu uzyskana wartość była najwyższa i wyniosła w

przeliczeniu na 100 mieszkańców 0,62. Wartości powyżej średniej odnotowano również w sołectwie Bramki, Rokitno i Bieniewice.

Rysunek 5 W2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców

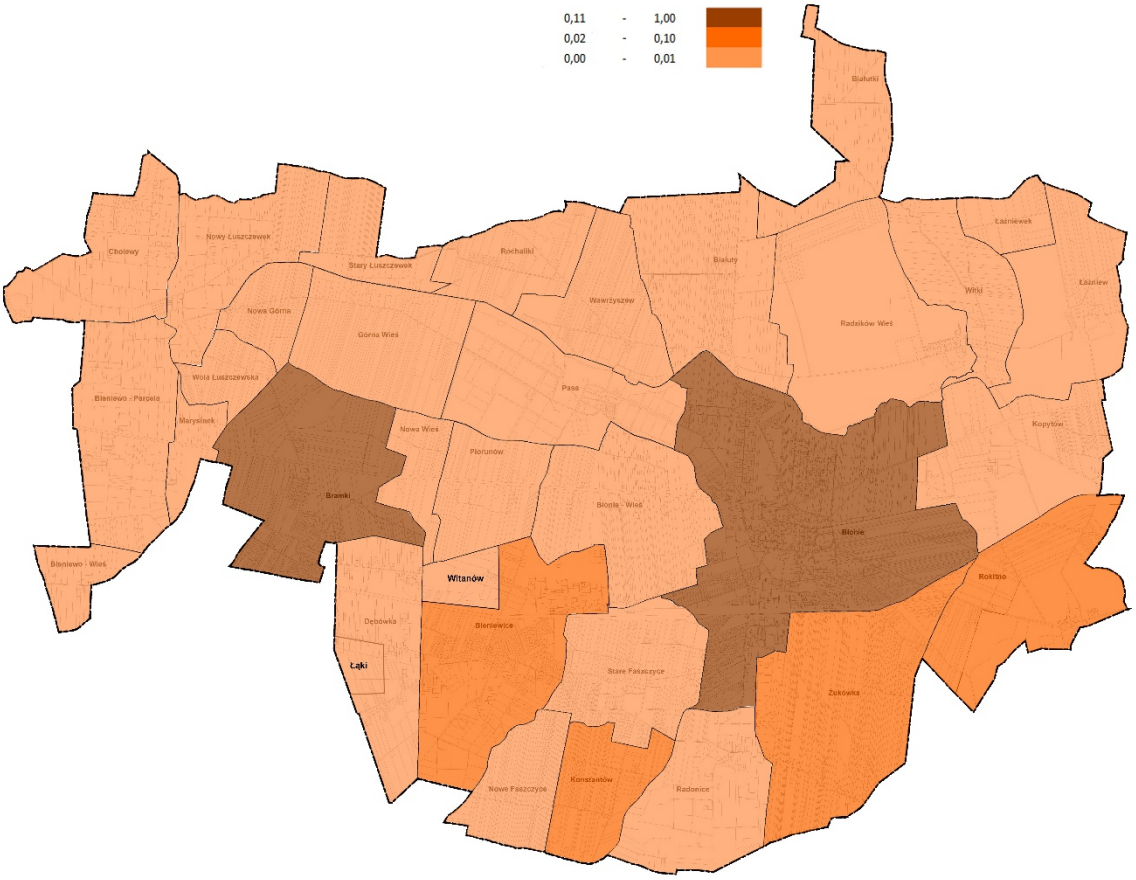

Źródło: Opracowanie własne.

Badając sferę społeczną Gminy Błonie analizowano również liczby osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym mieszka na terenie miasta Błonie, gdzie na 100 mieszkańców przypada 13,60 osób starszych. Wartość przekraczającą średnią dla gminy odnotowano również w Bieniewicach. 1,23 osoby w wieku poprodukcyjnym przypada na 100 mieszkańców. Na terenie innych sołectw uzyskane wartości nie przekraczają średniej dla gminy.

Rysunek 6 W3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców

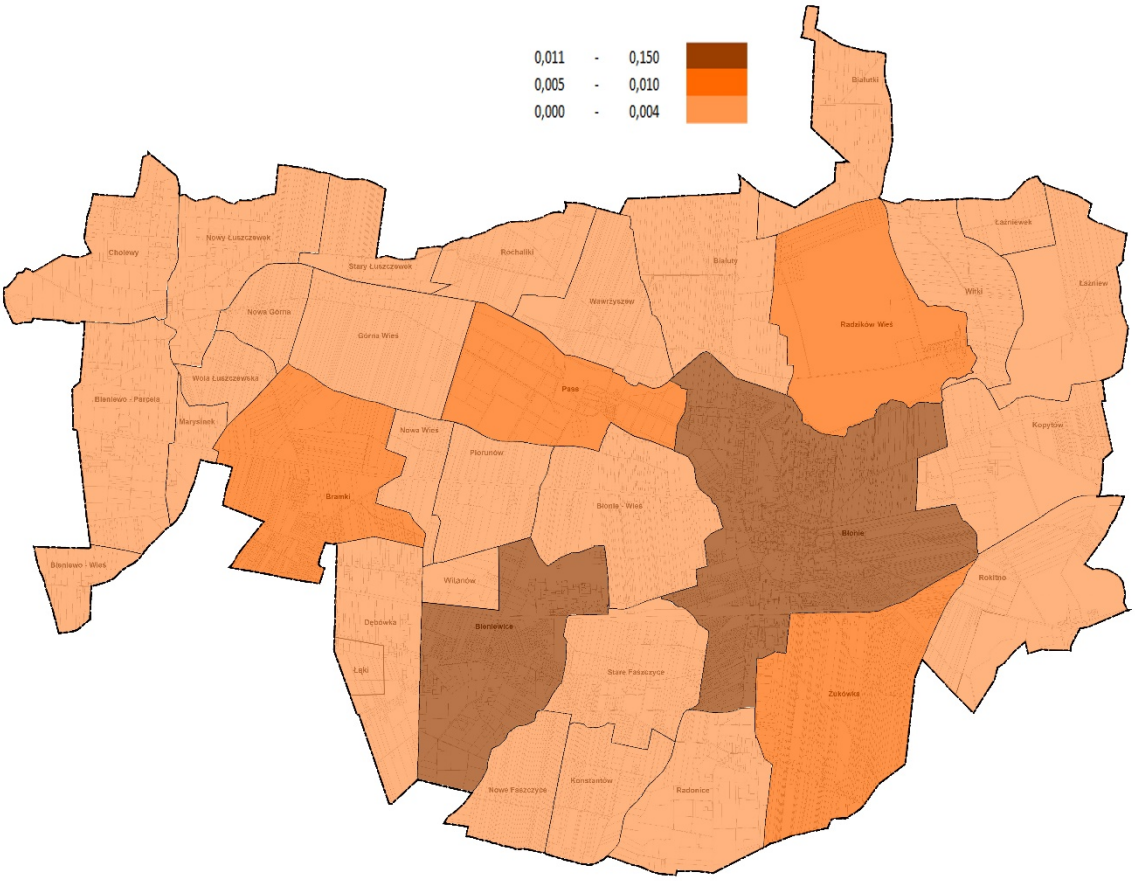

Źródło: Opracowanie własne

2.3.Sfera gospodarcza

O potencjale gospodarczym świadczy przede wszystkim liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W przeliczeniu na 100 mieszkańców, najwięcej firm w roku 2015 prowadziło działalność na terenie miasta Błonie (0,53 firm w przeliczeniu na 100 mieszkańców). Kolejno wysoki odsetek podmiotów gospodarczych funkcjonowało na terenach sołectw Bieniewice (0,10), Bramki (0,04) i Dębówka (0,03). W 16 sołectwach nie zarejestrowana była żadna firma.

Rysunek 7 W4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

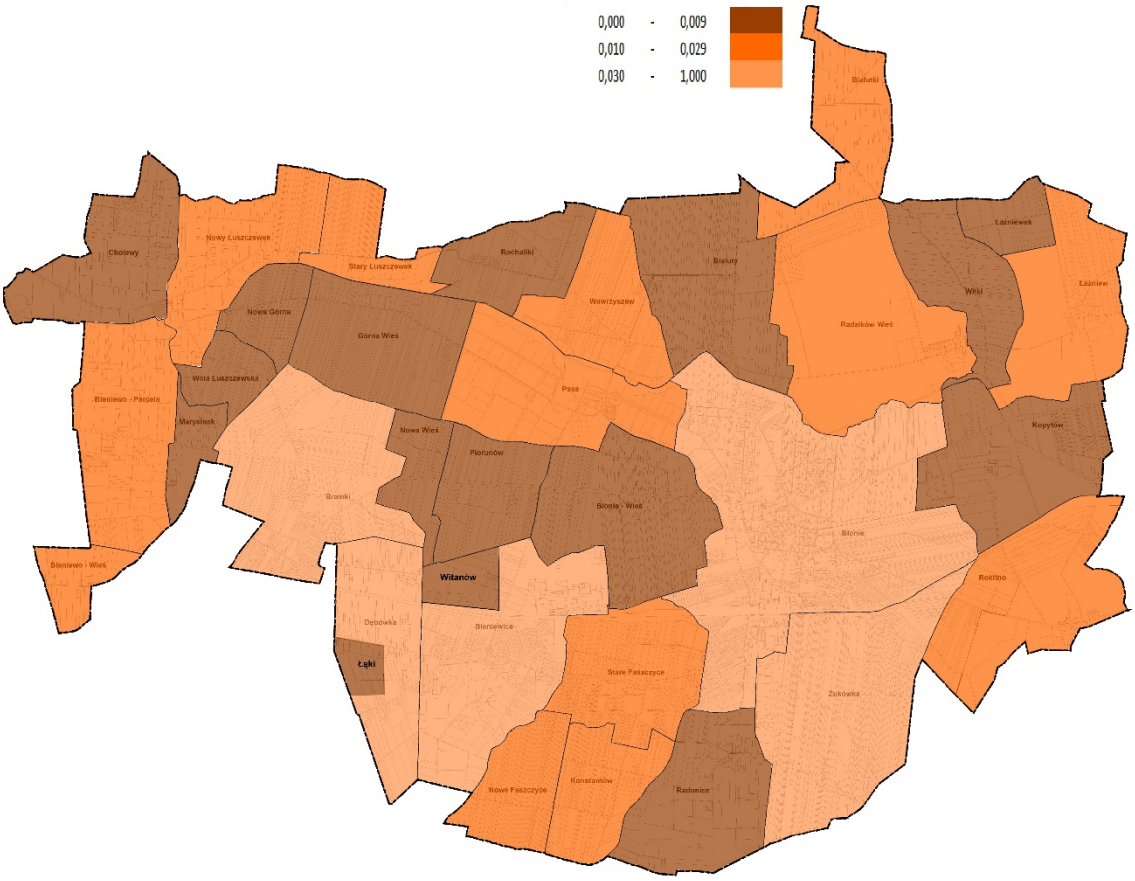

Źródło: Opracowanie własne.

2.4.Sfera środowiskowa

Do istotnych problemów środowiskowych zaliczyć należy pokrycia azbestowe występujące na terenie Gminy Błonie. W ramach Elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" na mapie można znaleźć obszary, które w pełni nie spełniają założeń dokumentu.

Poniżej zaprezentowana mapa przedstawia obszar Gminy Błonie. Wynika z niej, że teren gminy nie został w pełni oczyszczony z azbestu. Jednak wszystkie obszary zaliczone zostały do III stopnia pilności usunięcia (kolor żółty na mapie).

Rysunek 8 Występowanie azbestu na terenie Gminy Błonie

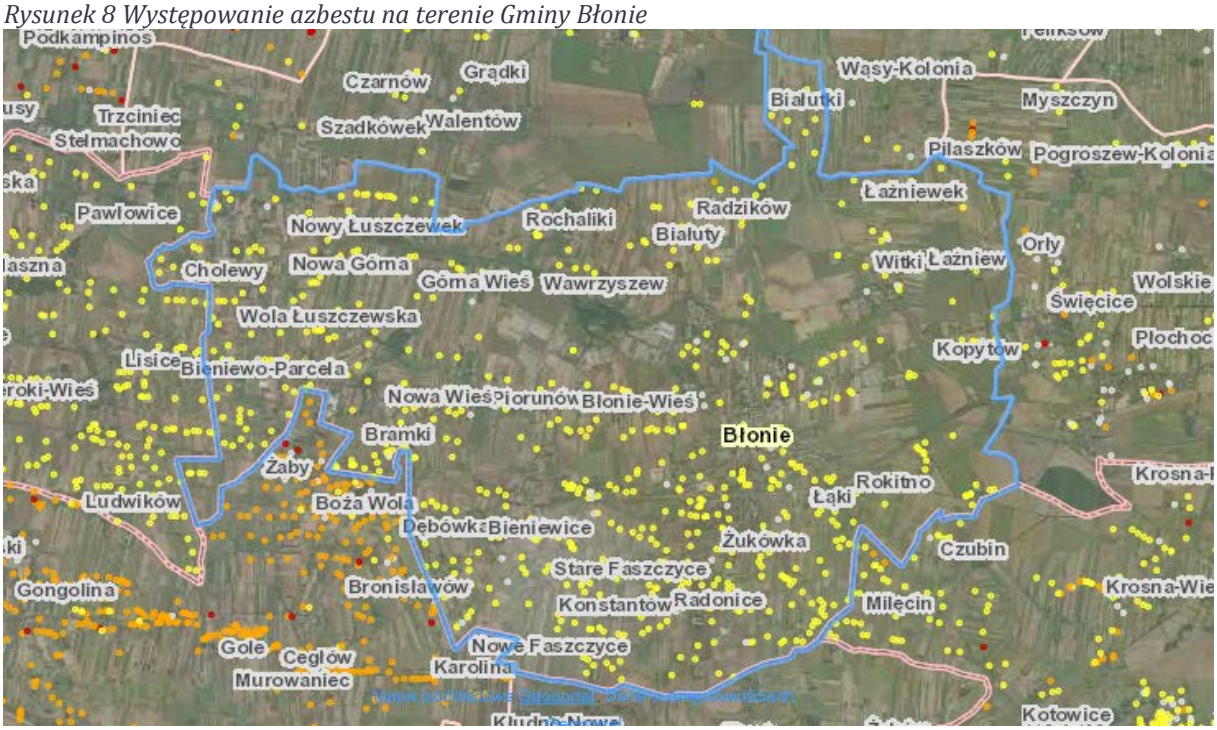

Źródło: http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/

Z *Planu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Błonie*[2] wynika, że, w roku 2014 najwięcej powierzchni wyrobów azbestowych odnotowano w Błoniu. W mieście 2,66 hektary zajmowały wyroby niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka. Również stosunkowo wiele niezinwentaryzowanych wyrobów znajdowało się w sołectwie Bramki (1,8 ha), Bieniewice (1,68 ha), Żukówka (1,51 ha) i Błonie-Wieś (1,38 ha), w których, w stosunku do powierzchni gminy, 0,2% powierzchni stanowią wyroby azbestowe

Na terenie gminy odnotowano również obszary, na których ten problem nie występuje. Były to: Łąki, Witanów i Pass.

Wyniki przeprowadzonej analizy zaprezentowano na kartogramie.

[2] Plan usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Błonie, [data dostępu: 29.12.2016r.]

Rysunek 9 W5 – Powierzchnia wyrobów azbestowych [ha] w stosunku do powierzchni gminy [ha]

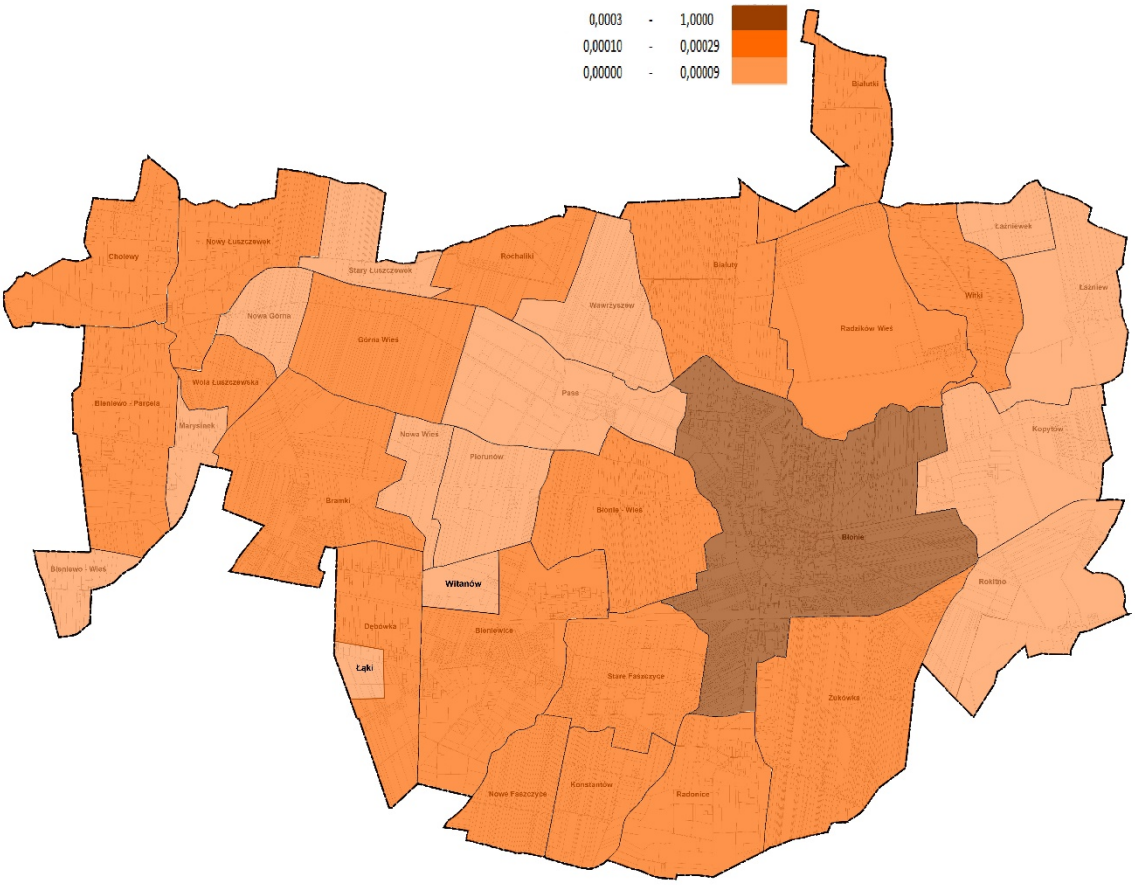

Źródło: Opracowanie własne.

2.5.Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Znaczną część zasobów mieszkaniowych gminy stanowią budynki komunalne. Najwięcej mieszkań o niskim standardzie odnotowano na terenie miasta Błonie. 0,5 zasobów mieszkalnych, w przeliczeniu na 100 mieszkańców, znajduje się w mieście. Nieco ponad co dziewiąty budynek komunalny znajduje się w Bieniewicach, gdzie na ogół mieszkańców sołectwa przypada blisko 0,4 mieszkania w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Z pozostałych jednostkach strukturalnych nie ma budynków należących do własności gminy.

Rysunek 10 W6 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

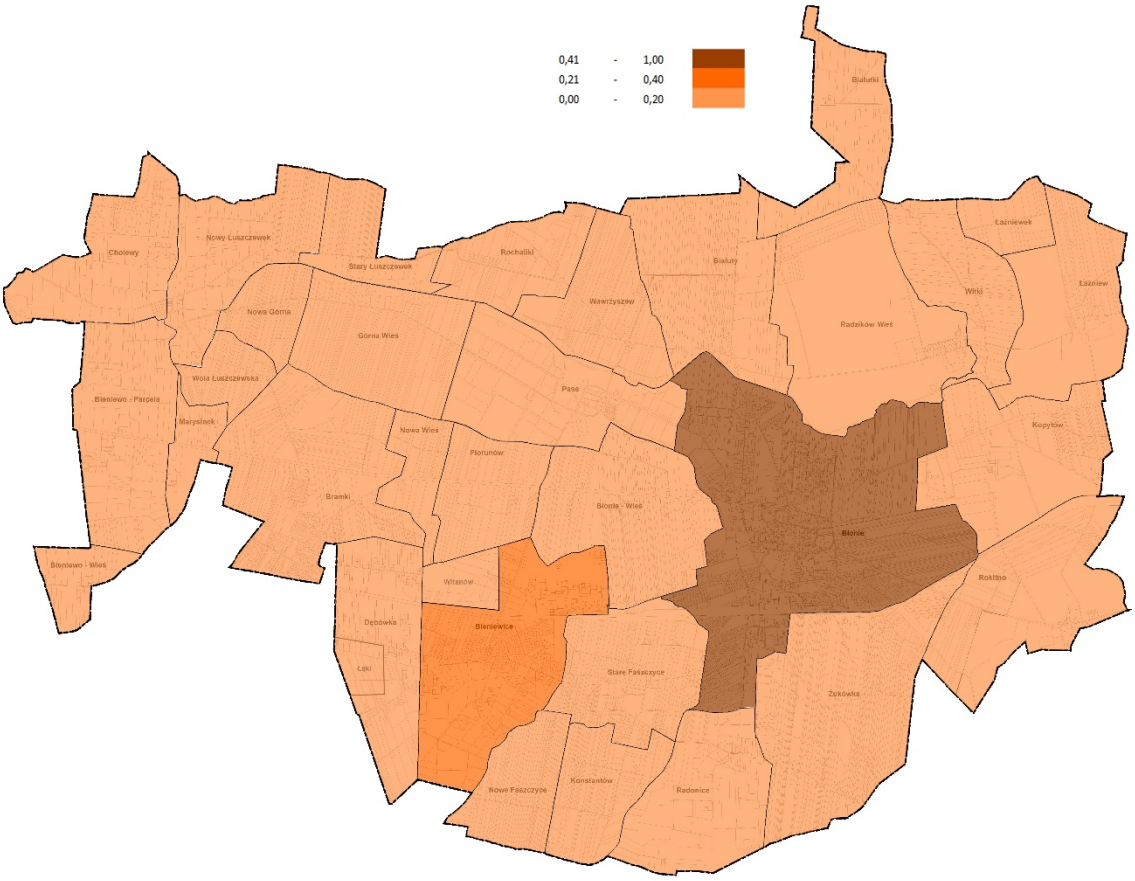

Źródło: Opracowanie własne.

2.6.Identyfikacja zróżnicowania wewnątrzgminnego

<u>Sfera społeczna</u>

Na potrzeby pogłębienia diagnozy, dokonano zróżnicowania wewnątrzgminnego. W tym celu użyto wskaźnika dynamiki zmian, który pozwala na określenie tendencji zmiany określonego parametru. Analizie poddane zostały następujące wskaźniki:

- D1 – wskaźnik dynamiki ubóstwo,
- D2 – wskaźnik dynamiki niepełnosprawność.

Poniżej przedstawiona tabela prezentuje wartości wskaźnika dynamiki zmian na lata 2010-2015 w podziale na jednostki strukturalne.

Tabela 1 Wskaźnik dynamiki zmian

L.p.	Jednostka strukturalna	D1	D2
1.	Błonie	92,5%	105,08%
2.	Białuty	0,00%	0,00%
3.	Białutki	0,00%	0,00%
4.	Bieniewice	160,00%	200,00%
5.	Bieniewo Parcela	150,00%	0,00%
6.	Bieniewo Wieś	0,00%	0,00%
7.	Bramki	150,00%	115,00%
8.	Dębówka	233,33%	0,00%
9.	Łaźniew	133,33%	0,00%
10.	Łaźniewek	0,00%	0,00%
11.	Kopytów	0,00%	0,00%
12.	Konstantów	166,67%	166,67%
13.	Nowa Wieś	0,00%	0,00%
14.	Nowe Faszczyce	133,33%	0,00%
15.	Stare Faszczyce	250,00%	0,00%
16.	Górna Wieś	0,00%	200,00%
17.	Nowa Górna	0,00%	0,00%
18.	Cholewy	0,00%	200,00%
19.	Błonie Wieś	300,00%	0,00%
20.	Wawrzyszew	0,00%	0,00%
21.	Radzików-Wieś	0,00%	0,00%
22.	Rochaliki	0,00%	0,00%
23.	Radonice	100,00%	0,00%
24.	Rokitno	162,50%	200,00%
25.	Nowy Łuszczewek	0,00%	0,00%
26.	Stary Łuszczewek	0,00%	0,00%
27.	Wola Łuszczewska	0,00%	0,00%
28.	Łąki	100,00%	0,00%
29.	Witki	0,00%	0,00%
30.	Marysinek	0,00%	0,00%
31.	Witanów	0,00%	0,00%
32.	Żukówka	0,00%	400,00%

L.p.	Jednostka strukturalna	D1	D2
33.	Piorunów	100,00%	0,00%
34.	Pass	200,00%	200,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Pierwszy analizowany wskaźnik dotyczy liczby osób ubogich. Największe zmiany obserwuje się w Błoniu-Wsi, gdzie o 200% wzrosła liczba osób pobierających świadczenia społeczne z tego powodu. Wskaźnik dynamiki wskazuje również, że w latach 2010-2015 nastąpił znaczny wzrost liczby osób ubogich w Starych Faszczycach (o 150,00%), Dębówce (o 133,33%) i Pass (o 100,00%). Notowania powyżej 100% odnotowano również w Rokitnie, Konstantowie, Bieniewicach, Bieniewie-Parceli, Łaźniewie, Bramkach, Nowych Faszczycach i Rokitnie.

Sytuacje wewnątrzgminną odwzorowuje również liczba osób niepełnosprawnych. Wskaźnik dynamiki zmian pokazuje, że największa eskalacja tego zjawiska nastąpiła w Żukówce, gdzie liczba osób niepełnosprawnych wzrosła o 300%. Wysokie wskazania odnotowano również w Bieniewicach, Górnej Wsi, Cholewach, Rokitnie i Pass, na terenie których odnotowano wzrost o 100%. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych nastąpił również w Konstantowie, Bramkach i Błoniu. Zmiany zachodzące na terenie wymienionych jednostek strukturalnych obrazują silną potrzebę interwencji i realizację działań rewitalizacyjnych na wskazanych obszarach.

Nadmierne korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej destabilizuje sytuacje społeczno-gospodarczą w gminie.
Postępuje wówczas zjawisko wykluczenia społecznego pewnych grup społecznych poprzez brak możliwości zaspokajania własnych potrzeb.
Pogłębia się zjawisko dezintegracji społecznej.

Zbieranie danych z podziałem na gminę i miasto pozwoliły na określenie wskaźnika dynamiki zmian liczby ludności i osób w wieku poprodukcyjnym. Na terenie gminy Błonie w latach 2010-2015 odnotowano wzrost liczby ludności. Wskaźnik dynamiki zmian dla tych lat wyniósł 122,3, co oznacza wzrost o 22,3% liczby mieszkańców. Największy przyrost ludności nastąpił w Błoniu, gdzie zameldowanych zostało 1951 nowych mieszkańców.

Zmiany demograficzne mają wpływ na różne aspekty funkcjonowania gminy, tj. strukturę wydatków z budżetu gminy, gospodarkę i środowisko.

Wyzwaniem jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców, poprzez realizację przedsięwzięć atrakcyjnych najpierw dla wykluczonych mieszkańców, a następnie dla inwestorów i innych grup społecznych.

Zmiana w strukturze mieszkańców gminy dotyczy również wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W latach 2010-2015 odsetek osób nieaktywnych zawodowo na terenie gminy wzrósł o 14,1%. Na obszarach wiejskich liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 15,6%, natomiast w mieście - o 13,4%.

Tak duży udział osób starszych w strukturze mieszkańców wymaga zapewnienia seniorom odpowiedniej oferty spędzania czasu wolnego oraz podniesienia jakości miejsc, które świadczyłyby usługi opiekuńcze i specjalistyczne.

Pozostałe problemy w sferze społecznej

Kolejną grupą wsparcia są osoby pozostający bez pracy, w których w roku 2010 było 2732. W ostatnim analizowanym roku (2015) odsetek osób pozostających bez pracy zmalał o 15,6% i wyniósł 2363 osób. Struktura osób bezrobotnych w roku 2015 kształtowała się następująco:

- Nieco więcej mężczyzn (52,5%) niż kobiet (47,5%) pozostawało bez pracy;
- 54,1% zarejestrowanych bezrobotnych to osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia;
- Znaczny odsetek bezrobotnych to osoby powyżej 50 roku życia (40,8%);
- Blisko co dziesiąty bezrobotny to osoba poniżej 25 roku życia (9,0%).

Z danych dotyczących liczby osób bezrobotnych wynika, że warunki na rynku pracy polepszyły się. Jednak sytuacja może być spowodowana podejmowaniem pracy na terenie aglomeracji warszawskiej.
Spadek liczby bezrobotnych wynikać może ze wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
Należy podejmować działania mające na celu zwiększenie liczby osób pracujących na terenie gminy.

Dane uzyskane z policji dotyczyły liczby popełnionych przestępstw. Na przestrzeni lat 2010-2015 ich liczba zmalała o 21,8% i w ostatnim analizowanym roku wyniosła 374. Na terenie gminy najczęściej dochodziło do kradzieży, których w roku

2015 było 86. Stosunkowo duża liczba interwencji dotyczyła kradzieży z włamaniem. W roku 2015 stanowiły one 16,3% ogółu popełnionych przestępstw. Następnie były to przestępstwa narkotykowe i przemoc w rodzinie, które kolejno wyniosły 10,7% oraz 5,3%. Nieliczne interwencje policji dotyczyły rozbojów, wymuszeń i kradzieży rozbójniczych (3 przypadki) oraz bójek/pobić (1 przypadek).

Spadek liczby popełnionych przestępstw oznacza poprawę bezpieczeństwa na terenie gminy.

Sfera gospodarcza

W sferze gospodarczej zdiagnozowany problem dotyczy niskiej aktywności gospodarczej w regionie. Na terenie gminy w roku 2010 funkcjonowało 145 firm, a już rok później odsetek ten zmalał o 12,4%. Ostatecznie w roku 2015 liczba podmiotów gospodarczych wyniosła 169.

Wzrost liczby podmiotów gospodarczych wymaga podjęcia zintegrowanych działań, mających na celu dostosowanie kwalifikacji zawodowych mieszkańców do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej zdiagnozowany problem dotyczył powierzchni wyrobów azbestowych. W roku 2014 najwięcej takich budynków znajdowało się na terenie miasta Błonie. Łączna powierzchnia wyrobów azbestowych wyniosła 2,66 ha. Problem był widoczny także w sołectwach: Bramki (1,8 ha), Bieniewice (1,68 ha) oraz Żukówka (1,51 ha). Najmniej wyrobów azbestowych, w przeliczeniu na powierzchnie danej jednostki, znajduje się w sołectwach Kopytów, Bieniewo Wieś i Rokitno.

Znaczna ilość wyrobów azbestowych niekorzystnie wpływa na zdrowie i życie mieszkańców gminy.

Do problemów środowiskowych zaliczyć należy emisję CO_2 (dane dot. emisji CO_2 zamieszczono w Załącznik 4). Największa emisja dwutlenku węgla z obiektów użyteczności publicznej, nastąpiła z Centrum Kultury w Błoniu (88,51 mg). Nieco mniejsza emisja CO_2 dotyczy placówek edukacyjnych (Gimnazjum nr 1, Szkoły

Podstawowe nr 1 i 2) oraz ośrodka zdrowia (Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Błoniu).

Natomiast najmniejszą emisja dwutlenku węgla odnotowano z obiektu Urzędu Miejskiego w Błoniu (0,70 mg), Ośrodka Pomocy Społecznej w Błoniu (2,87 mg) oraz z Domu Kultury nr 1 w Radzikowie (5,60 mg).

Obiekty należące do przedsiębiorstw emitują zdecydowanie więcej CO_2, niż budynki użyteczności publicznej (dane dot. emisji CO_2 ze zużycia energii na potrzeby cieplnej z obiektów przedsiębiorstw zamieszczono w Załącznik 5).

Z dostępnych danych wynika, że najwięcej dwutlenku węgla wyemitowała Suszarnia warzyw JAWORSKI. Było to 60,7% ogółu wydzielonych gazów z obiektów przedsiębiorstw. Następnie wysoki odsetek CO_2 pochodziło z budynków: Białuty Sp. z o.o., (3465,28 mg), P3 Błonie (1265,04 mg) oraz Fanex Sp. z o.o. (1039,09 mg).

Spośród wymienionych obiektów przedsiębiorstw, najmniej dwutlenku węgla wyemitowały: Preskpol Sp. z o.o. (4,19 mg), a następnie Stacja doświadczalna Witki (7,18 mg).

Znaczna ilość emisji dwutlenku węgla do powietrza obniża jakość życia mieszkańców i zmniejsza poziom atrakcyjność zamieszkania na terenie gminy.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zidentyfikowany problem dotyczył liczby budynków komunalnych. Na terenie gminy znajduje się 66 budynków należących do władz gminy. O degradacji przestrzeni publicznej świadczy również zły stan budynków mieszkalnych i zabytkowych głównie na terenie miasta Błonie.

Degradacja techniczna budynków mieszkaniowych związana jest z problemami społecznymi, w tym szczególnie z nadmiernym korzystaniem ze świadczeń społecznych. Niski poziom estetyki przestrzeni nie służy budowaniu poczucia wspólnotowości i odpowiedzialności społecznej.

Sfera techniczna

W sferze technicznej nie zidentyfikowano problemów występujących na terenie gminy.

Problemy wskazane w badaniu ankietowym i spotkaniu informacyjnym

Diagnozując obszary problemowe na terenie Gminy Błonie posłużono się zarówno wynikami badania ankietowego, jak i spotkania informacyjnego.

Przeprowadzone badanie ankietowe wykazało, że do problemów występujących na terenie gminy zaliczyć należy:

- Małą liczbę obiektów ochrony zdrowia, w tym niedostateczny dostęp do usług medycznych;
- Zły stan infrastruktury transportowej, dróg i małą liczbę parkingów;
- Słabo rozwiniętą bazę turystyczną.

Również w trakcie spotkania informacyjnego interesariusze wskazali na problemy związane z:

- Niedostatecznym wyposażeniem w infrastrukturę mieszkaniową;
- Wysokim natężeniem w ruchu drogowym;
- Niskimi wynagrodzeniami za pracę, monopolem w handlu oraz brakiem firm rodzinnych i produkcyjnych.

Zgodnie z oceną społeczną, interesariusze dostrzegają potrzebę działań rewitalizacyjnych z zakresu wsparcia społecznego, gospodarczego i modernizacji na terenie miasta Błonie.

Szczegółowe wyniki badania ankietowanego i spotkania konsultacyjnego przedstawione zostały w Załącznik 3 Wyniki konsultacji społecznych.

3. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

3.1. Obszary zdegradowane

Wystandaryzowane wskaźniki przedstawione zostały w poniższej zbiorczej tabeli. Kolorem czerwonym oznaczono wartości, które są niekorzystne w odniesieniu do średniej dla gminy.

Tabela 2 Delimitacja obszarów zdegradowanych[3]

Jednostki strukturalne	W1	W2	W3	W4	W5	W6	Liczba zjawisk kryzysowych
Błonie	**0,87**	**0,62**	**13,60**	0,53	**0,00031**	**0,50**	**5**
Białuty	0,01	0,00	0,12	**0,00**	**0,00012**	0,00	2
Białutki	0,01	0,01	0,07	**0,01**	0,00008	0,00	1
Bieniewice	0,04	**0,04**	**1,23**	0,10	**0,00020**	**0,39**	4
Bieniewo Parcela	0,02	0,01	0,14	**0,01**	**0,00011**	0,00	2
Bieniewo Wieś	0,01	0,00	0,06	**0,02**	0,00001	0,00	1
Bramki	**0,12**	**0,12**	0,90	0,04	**0,00021**	0,00	3
Dębówka	0,04	0,01	0,38	0,03	0,00010	0,00	0
Łaźniew	0,02	0,01	0,06	**0,01**	0,00002	0,00	1
Łaźniewek	0,00	0,00	0,03	**0,00**	0,00004	0,00	1
Kopytów	0,01	0,01	0,11	**0,00**	0,00002	0,00	1
Konstantów	0,03	0,03	0,18	**0,01**	0,00009	0,00	1
Nowa Wieś	0,00	0,00	0,05	**0,00**	0,00003	0,00	1
Nowe Faszczyce	0,02	0,01	0,10	**0,01**	0,00007	0,00	1
Stare Faszczyce	0,03	0,01	0,36	**0,01**	**0,00012**	0,00	2
Górna Wieś	0,01	0,01	0,07	**0,00**	0,00008	0,00	1
Nowa Górna	0,00	0,01	0,05	**0,00**	0,00003	0,00	1
Cholewy	0,01	0,01	0,10	**0,00**	0,00009	0,00	1
Błonie Wieś	0,02	0,01	0,32	**0,00**	**0,00016**	0,00	2
Wawrzyszew	0,00	0,00	0,08	**0,01**	0,00003	0,00	1
Radzików-Wieś	0,01	0,01	0,71	**0,01**	0,00005	0,00	1
Rochaliki	0,00	0,00	0,06	**0,00**	0,00006	0,00	1
Radonice	0,01	0,01	0,17	**0,00**	**0,00012**	0,00	2
Rokitno	**0,07**	**0,04**	0,06	**0,01**	0,00003	0,00	3

[3] W1 - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.); W2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015r.); W3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016r); W4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2015 r.); W5 – Powierzchnia wyrobów azbestowych [ha] w stosunku do powierzchni gminy [ha] (stan na październik 2014 r.); W6 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016 r).

Jednostki strukturalne	W1	W2	W3	W4	W5	W6	Liczba zjawisk kryzysowych
Nowy Łuszczewek	0,00	0,00	0,08	**0,01**	0,00009	0,00	1
Stary Łuszczewek	0,00	0,01	0,04	**0,01**	0,00004	0,00	1
Wola Łuszczewska	0,01	0,01	0,05	**0,00**	0,00005	0,00	1
Łąki	0,01	0,01	0,06	**0,00**	0,00000	0,00	1
Witki	0,01	0,00	0,08	**0,00**	0,00007	0,00	1
Marysinek	0,00	0,00	0,05	**0,00**	0,00003	0,00	1
Witanów	0,00	0,00	0,07	**0,00**	0,00000	0,00	1
Żukówka	0,02	0,02	0,59	0,03	**0,00018**	0,00	1
Piorunów	0,01	0,00	0,08	**0,00**	0,00004	0,00	1
Pass	0,01	0,01	0,46	**0,02**	0,00001	0,00	1
Średnia dla gminy	**0,04**	**0,03**	**1,00**	**0,03**	**0,00008**	**0,032**	**-**

Źródło: opracowanie własne

Poniższej zaprezentowany kartogram przedstawia natężenie zjawisk wysypujących na terenie Gminy Błonie. Graficzne ujęcie zdiagnozowanych problemów pozwoliło na zidentyfikowanie nawarstwienia niekorzystnych zjawisk na danym obszarze.

Rysunek 11 Kumulacja negatywnych zjawisk na terenie gminy

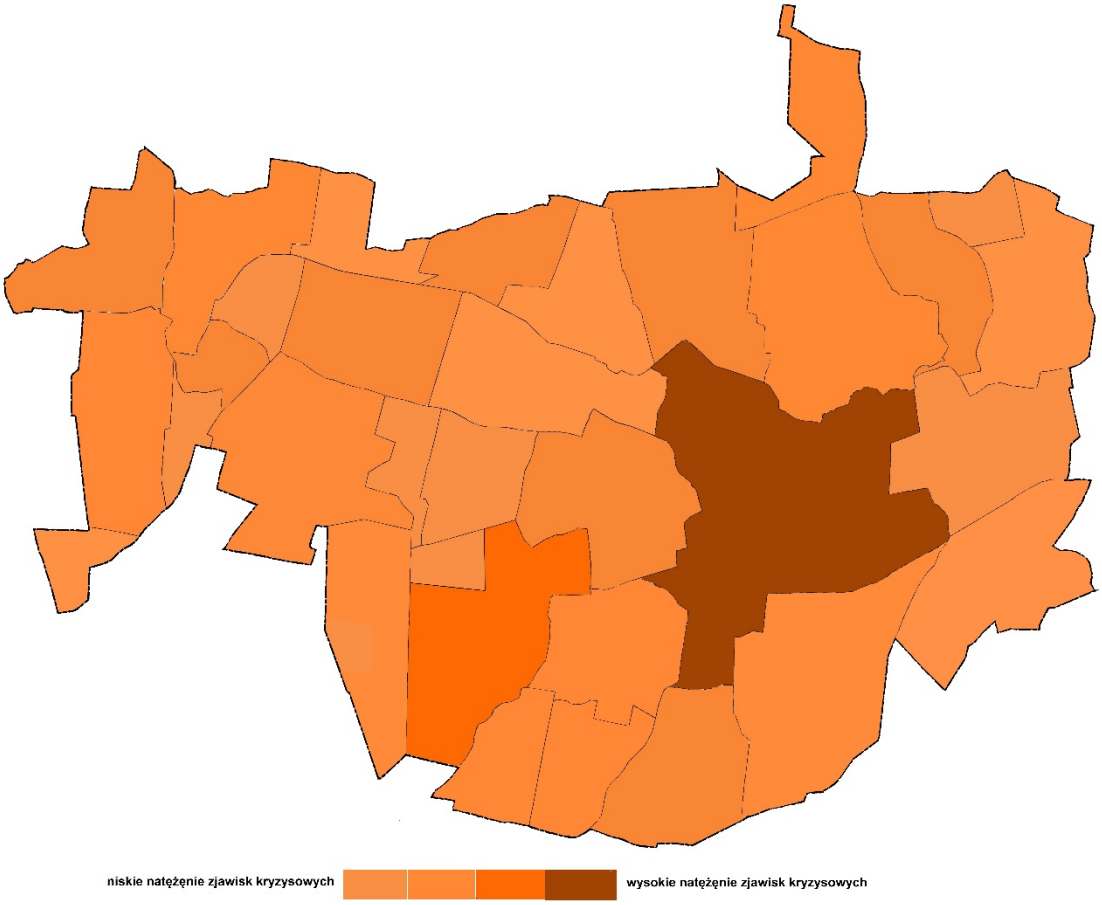

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z liczby zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych zaprezentowanych w Tabela 2 Delimitacja obszarów zdegradowanych i zaprezentowanej mapy, obszarem cechującym się występowaniem negatywnych zjawisk jest **miasto Błonie**.

Na terenie miasta zdiagnozowano trzy problemy ze sfery społecznej, i po jednym problemie ze sfery środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Obszar zdegradowany obejmuje swym zasięgiem 24,79% ogólnej powierzchni gminy i zamieszkiwany jest przez 58,92% mieszkańców gminy.

12058 mieszkańców = 58,92% > 30% mieszkańców gminy

2125,55 ha = 24,79% > 20% powierzchni gminy

Rysunek 12 Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego na tle gminy

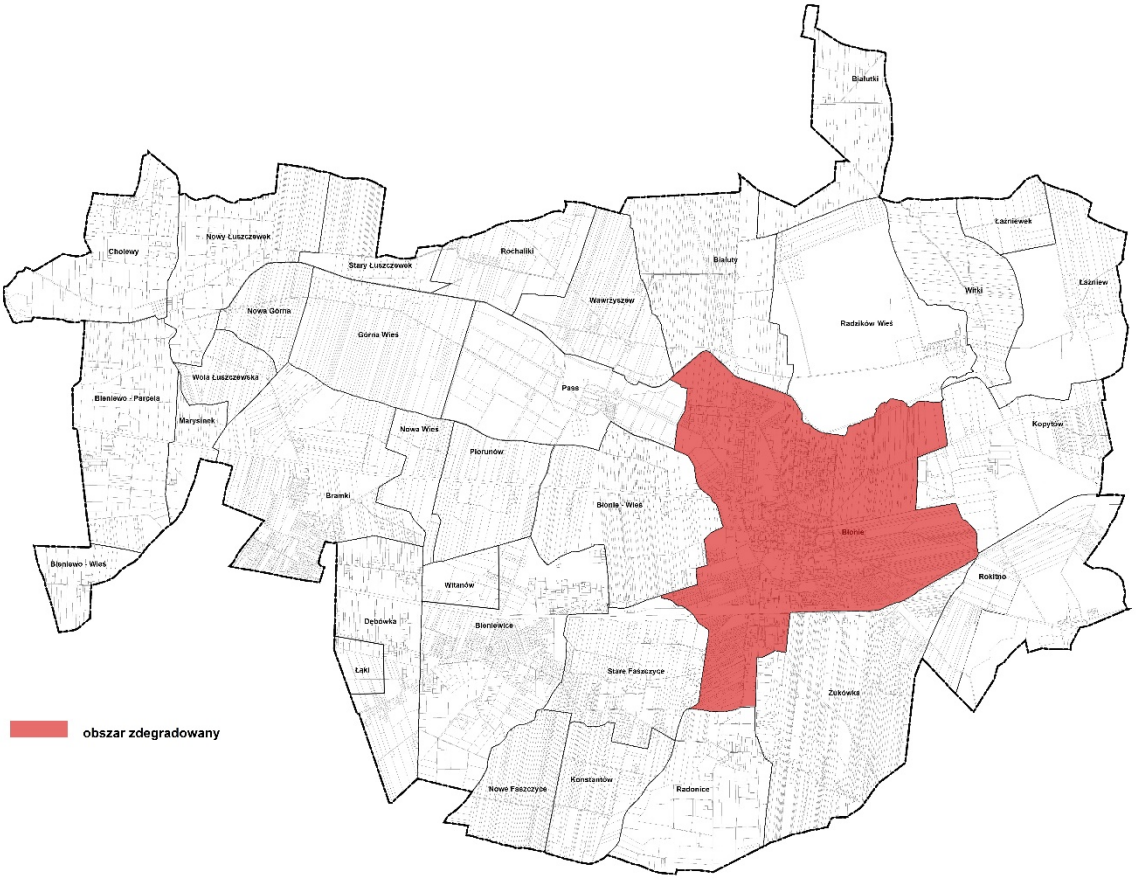

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru zdegradowanego zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 3 Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru zdegradowanego i Gminy Błonie

Wskaźnik	Obszar zdegradowany	Gmina Błonie	Stan kryzysowy/ brak
W1 - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,87	0,04	**Stan kryzysowy**
W2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,62	0,03	**Stan kryzysowy**
W3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców	13,60	1,00	**Stan kryzysowy**
W4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,53	0,03	**Brak**
W5 – Powierzchnia wyrobów azbestowych [ha] w stosunku do powierzchni gminy	0,00031	0,00008	**Stan kryzysowy**
W6 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,50	0,032	**Stan kryzysowy**

Źródło: Opracowanie własne.

3.2. Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, stanowić może całość lub część obszaru zdegradowanego. Nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Obszar rewitalizacji wybrany został na podstawie analizy wskaźnikowej. Dla każdego wskaźnika obliczona została średnia dla miasta. Następnie kolorem czerwonym oznaczono te wartości, które były większe lub mniejsze od średniej dla miasta. Liczba zliczonych zjawisk negatywnych dla poszczególnych wskaźników zdecydowała o wyborze obszaru do rewitalizacji.

Analiza wskaźnikowa przedstawiona została poniżej.

Tabela 4 Wskazanie obszarów do rewitalizacji

Nazwa osiedla	W_m_1	W_m_2	W_m_3	W_m_4	W_m_5	Liczba zjawisk kryzysowych
Osiedle 1	0,84	0,92	20,58	13,63	0,00	**0**
Osiedle 2	**2,61**	**2,01**	**24,15**	23,07	**0,18**	**4**
Osiedle 3	0,73	0,35	21,06	**6,93**	0,00	**1**
Osiedle 4	0,99	0,74	17,65	**12,03**	0,00	**1**
Średnia dla miasta	**1,40**	**1,01**	**22,05**	**12,69**	**0,08**	**-**

Źródło: opracowanie własne

Na pięciu z sześciu zaprezentowanych poniżej mapach kartograficznych zaznaczono kolorem czerwonym te osiedla, których wartości są mniej korzystne od średniej ich wartości dla miasta. Ostatni kartogram prezentuje średnie natężenie zjawisk występujących na wyznaczonych podobszarach w mieście.

Rysunek 13 Mapa poglądowa - Wm_1 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców

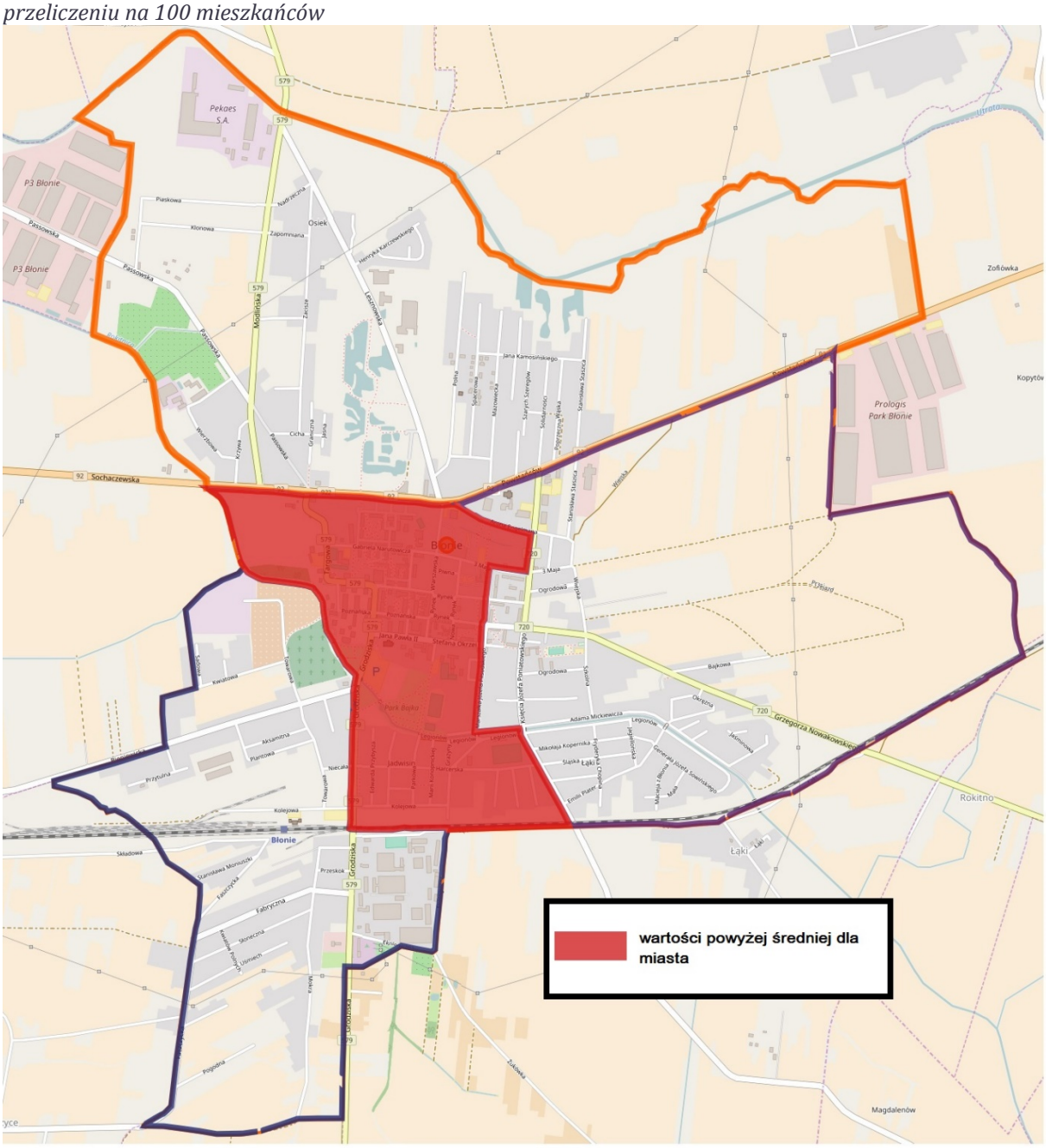

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 14 Mapa poglądowa - Wm_2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców

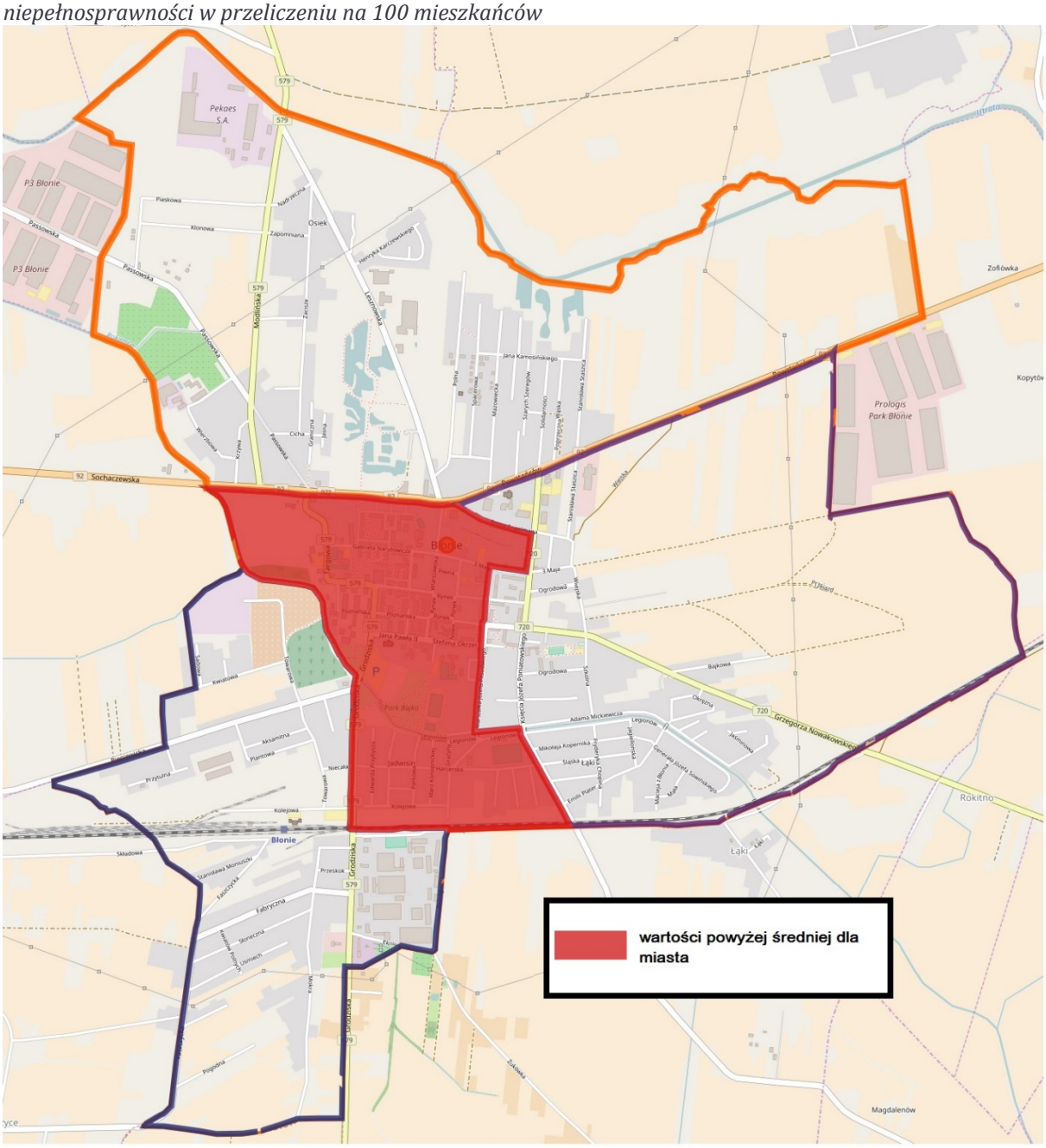

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 15 Mapa poglądowa – Wm_3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców

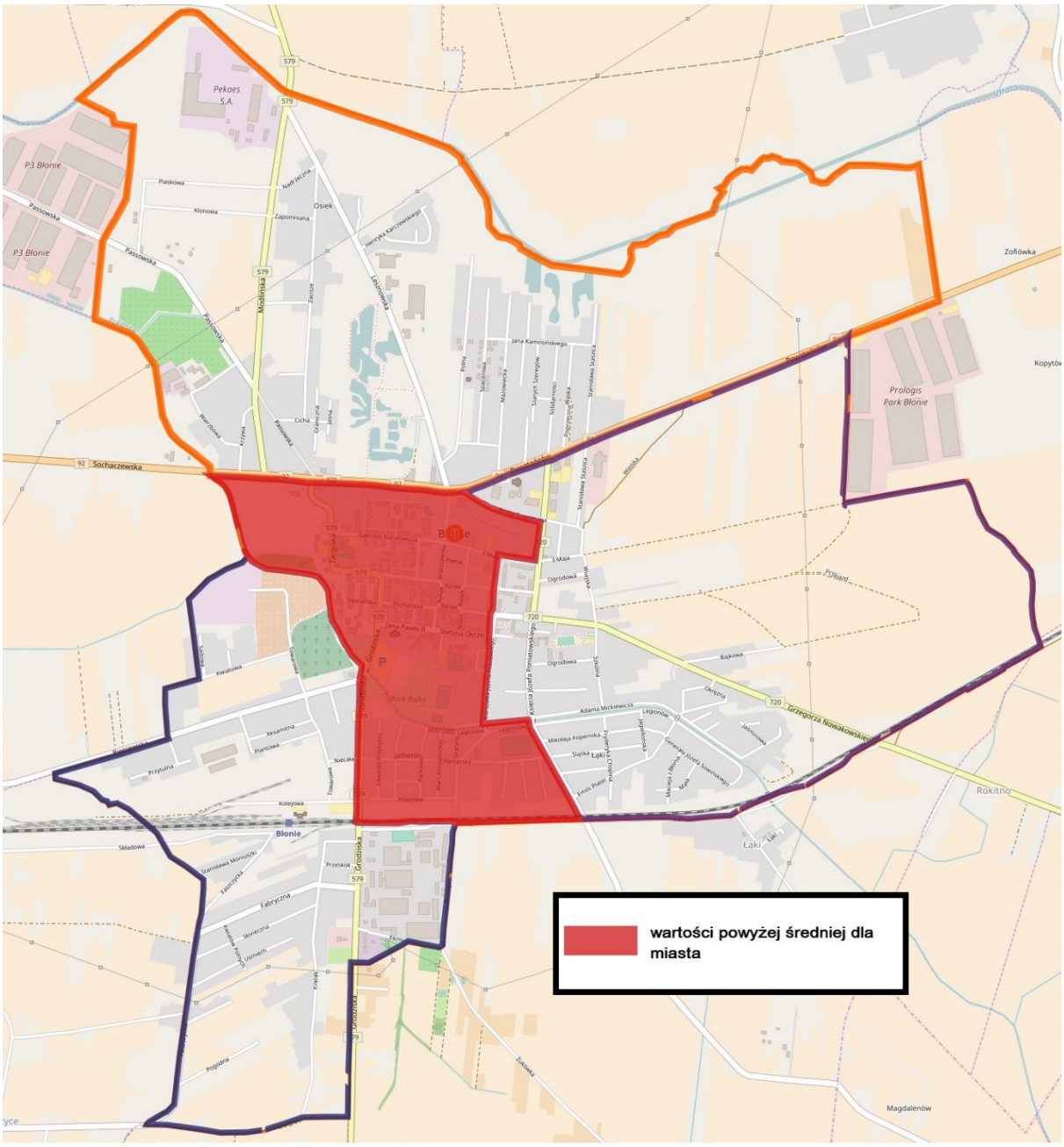

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 16 Mapa poglądowa - Wm_4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

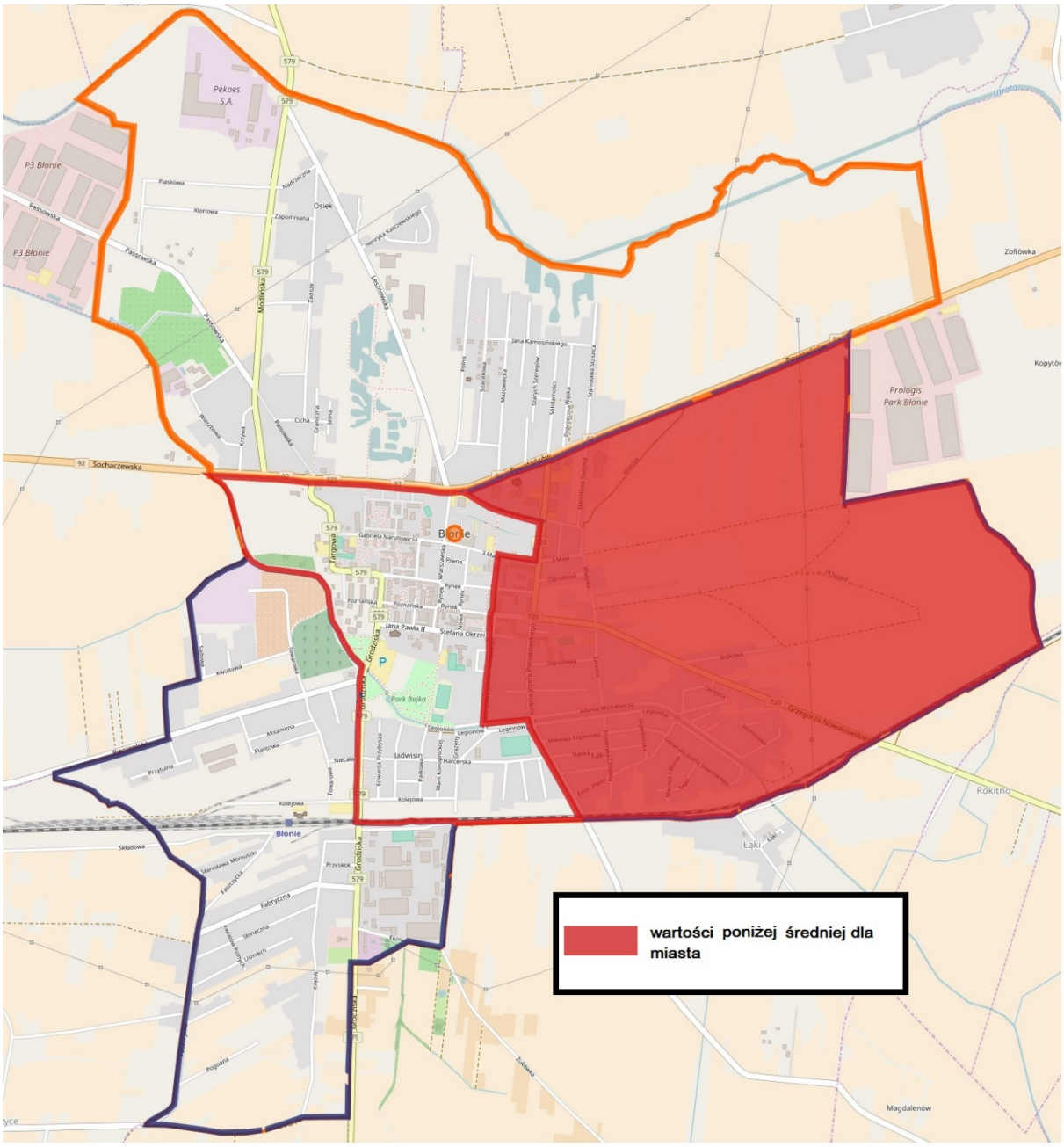

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 17 Mapa poglądowa - Wm_5 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

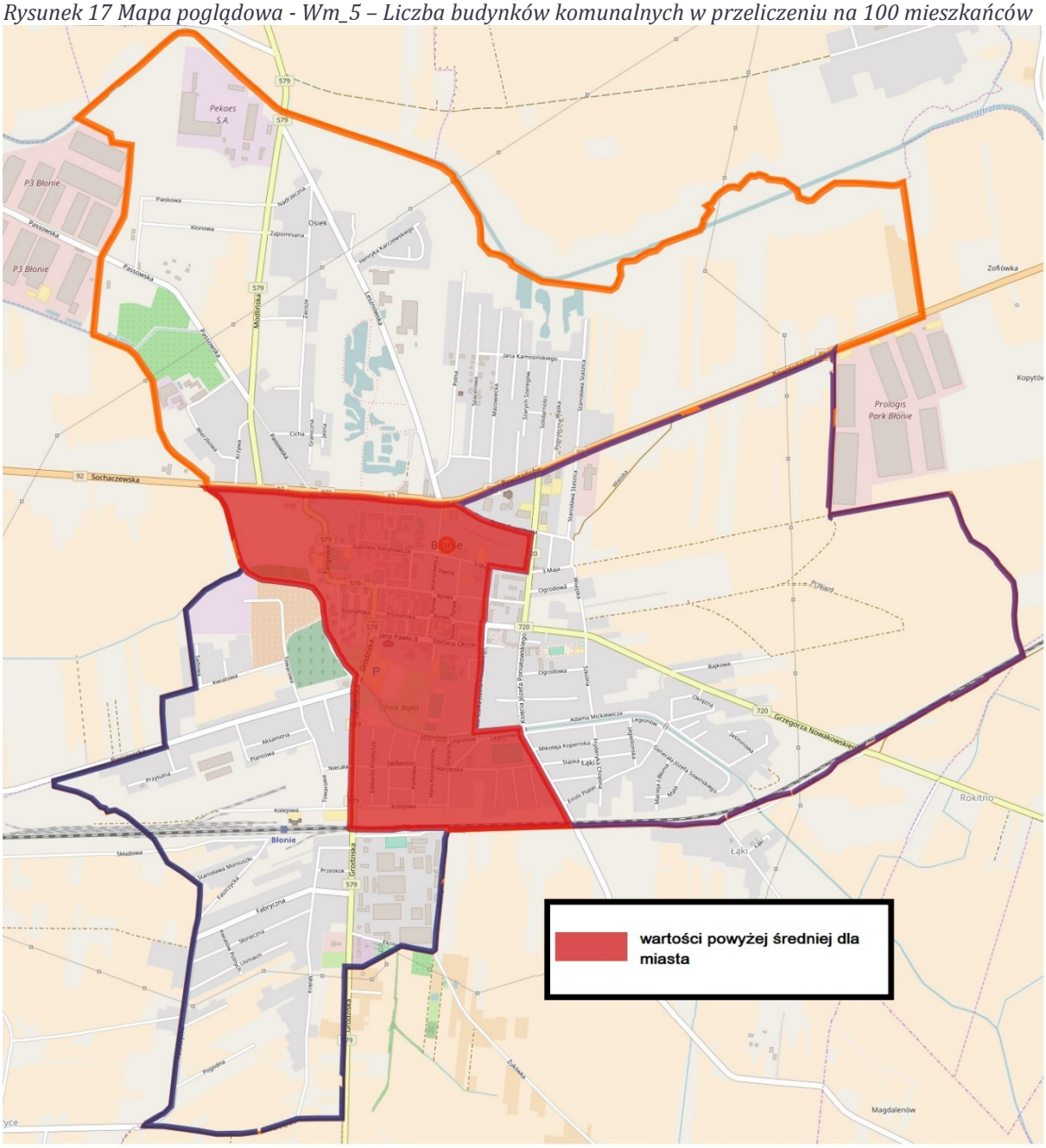

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 18 Kumulacja negatywnych zjawisk na obszarze miasta

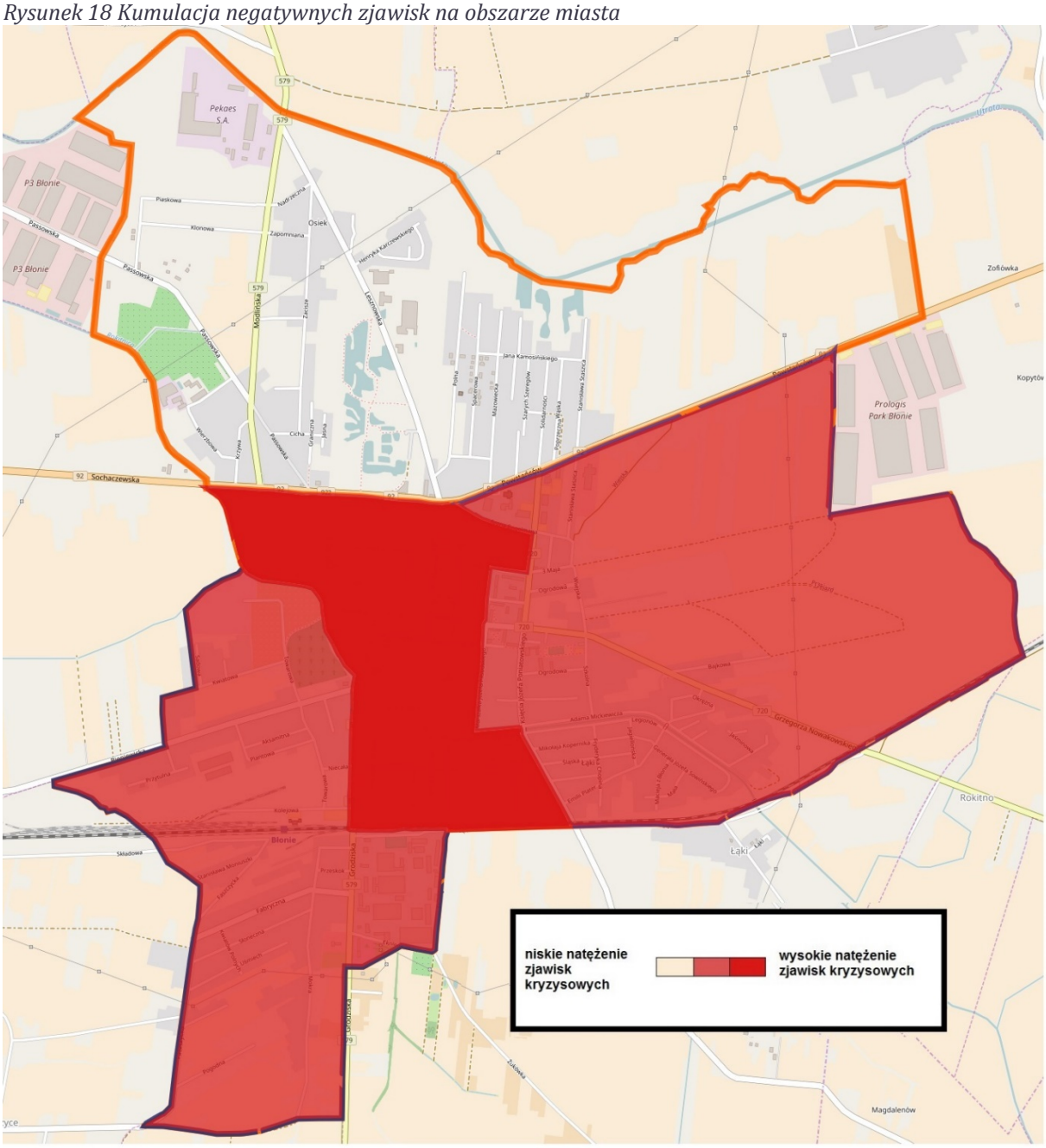

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z powyższej tabeli i map prezentujących graficzne rozmieszczenie wartości wskaźnikowych, stan kryzysowy został zidentyfikowany na obszarze **osiedla 2**.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej dla obszaru rewitalizacji zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 5 Podsumowanie analizy wskaźników dla obszaru rewitalizacji

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Miasto Błonie	Stan kryzysowy/ brak
Wm_1 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców	2,61	1,40	**Stan kryzysowy**
Wm_2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców	2,01	1,01	**Stan kryzysowy**
Wm_3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców	24,15	22,05	**Stan kryzysowy**
Wm_4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	23,07	12,69	**Brak**
Wm_5 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,18	0,08	**Stan kryzysowy**

Źródło: Opracowanie własne.

Na osiedlu 2 zdiagnozowano problem nadmiernego korzystania ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa i niepełnosprawności, znaczną liczbę osób w wieku poprodukcyjnym (sfera społeczna) i niedostatecznego stanu infrastrukturalnego budynków komunalnych (sfera przestrzenno-funkcjonalna).

5524 mieszkańców = 27,80% < 30% mieszkańców gminy

105 ha= 1,22% < 20% powierzchni gminy

Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego przedstawiono poniżej.

Rysunek 19 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego

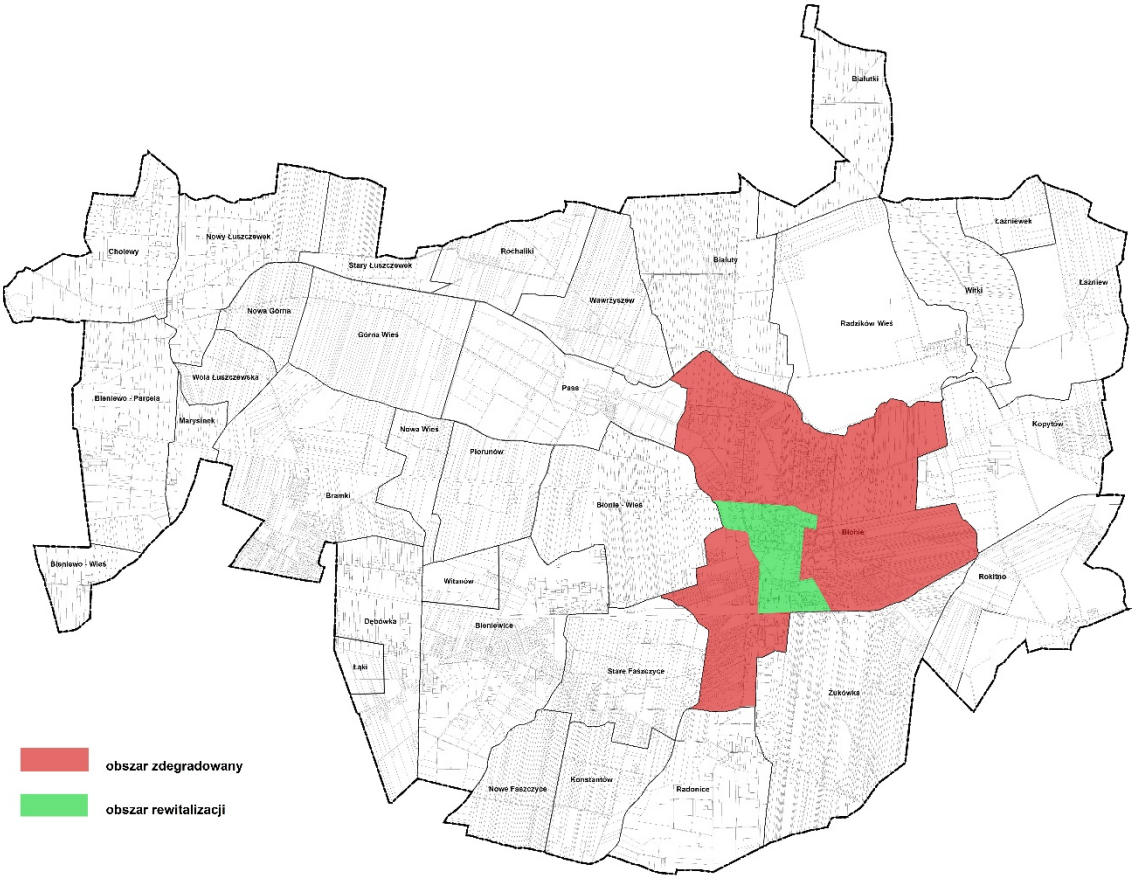

Źródło: Opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji zamieszkały jest przez 5624 osób, którzy stanowią 27,80% mieszkańców gminy. Zajmuje powierzchnie 105 ha, co 1,22% powierzchni gminy.

W skład osiedla 2 wchodzą następujące ulice:

- Targowa,
- Narutowicza,
- Warszawska,
- 3 Maja do numeru 10,
- Piwna,
- Rynek,
- Armii Krajowej,
- Traugutta,
- Poznańska,

- Kilińskiego,
- Jana Pawła II,
- 11 Listopada,
- Okrzei,
- Grodziska,
- Nowakowskiego do numeru 10,
- Nowa,
- Sienkiewicza do numeru 7,
- Kościuszki,
- Mickiewicza do numeru 3,
- Marszałka Józefa Piłsudskiego do numeru 20,
- Krasickiego,
- Projektowana,
- Harcerska,
- Parkowa,
- Konopnickiej,
- Grażyny,
- Orzeszkowej,
- Norwida,
- Słowackiego,
- Żeromskiego,
- Wyszyńskiego,
- Kolejowa,
- Przybysza.

Sfera społeczna

Osiedle 2 cechuje się koncentracją zjawisk negatywnych na tle miasta. We wszystkich analizowanych miernikach wskaźnikowych dla sfery społecznej, wartości dla Osiedla 2 przekroczyły średnie dla miasta. Pierwszym z zdiagnozowanych problemów to ubóstwo. Na terenie osiedla 147 osób pobiera świadczenia społeczne z tego powodu, którzy stanowią 2,61 ludności osiedla w przeliczaniu na 100 mieszkańców, przy średniej

dla miasta równej 1,40. Następnie obszar rewitalizacji charakteryzuje się także wysokim wskaźnikiem liczby osób niepełnosprawnych. Blisko dwukrotnie wartość dla tego osiedla w przeliczaniu na 100 mieszkańców (2,01), przekracza średnią dla miasta (1,01). Ostatnim zdiagnozowanym problemem w sferze społecznej jest znaczny odsetek osób starszych. Na terenie osiedla 2 mieszka 1358 osób starszych. W przeliczeniu na 100 mieszkańców uzyskana wartość wyniosła 24,15, przy średniej dla miasta równej 22,05.

Sfera gospodarcza

Na osiedli 2 obserwuje się większą niż średnia dla miasta liczbę funkcjonujących podmiotów gospodarczych. 23,07 firm w przeliczeniu na 100 mieszkańców prowadzi swoją działalność na wybranym obszarze, przy średniej dla miasta równej 12,69.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Osiedle 2 cechuje się złym stanem obiektów mieszkalnych i zabytkowych. Budynki komunalne w większości wymagają natychmiastowego remontu. O postępującej degradacji przestrzeni publicznej świadczy również pogarszający się stan infrastrukturalny obiektów o znaczeniu historycznym, np. dyrektorówka przy ul. Grodziskiej (teren MERY).

Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej nie zdiagnozowano występowania problemów.

Źródła stanu kryzysowego

W wyznaczonym obszarze zidentyfikowano zły stan infrastruktury budynków oraz niskiej jakości przestrzeni publicznych. W związku z niezagospodarowaniem części terenów znajdujących się w pobliżu osiedli mieszkaniowych brakuje miejsc integracji społecznej oraz przestrzeni dla organizacji wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. Również obecny stan strukturalno-przestrzenny centrum miasta nie spełnia funkcji, które są istotne dla funkcjonowania zarówno osiedla 2, jak i miasta. Obecnie w obszarze tym brakuje atrakcyjnej oferty usługowo-handlowej. Zanikanie funkcji centrum miasta jest wynikiem zjawiska suburbanizacji. Postępująca dezintegracja społeczna oraz zanikająca świadomość poczucia tożsamości lokalnej powoduje wzrost natężenia problemów społecznych. Jak wyżej opisano do głównych przyczyn stanu kryzysowego zaliczyć należy korzystanie ze świadczeń społecznych z powodu ubóstwa i

niepełnosprawności mieszkańców, które bezpośrednio przekładają się na niski poziom życia mieszkańców osiedla. Ponadto, brak przystosowanej infrastruktury publicznej do potrzeb osób starszych i chorych pogłębia występowanie stanu kryzysowego w mieście.

Potencjał

Osiedle 2 obejmuje centrum wraz z rynkiem oraz południową część miasta. Jest to miejsce o znaczeniu administracyjnym, społecznym i gospodarczym. Na jego obszarze funkcjonuje m.in. Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Biblioteka Publiczna Gminy Błonie, Centrum Sportu i Rekreacji, itp. Obszar rewitalizacji to również miejsce charakteryzujące się licznymi zabytkami, które stanowią o tożsamości mieszkańców z miastem.

Pomimo, że osiedle 2 charakteryzuje się nawarstwieniem zjawisk kryzysowych, tj. ubóstwem, niepełnosprawnością i wysokim odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym, to na jego terenie funkcjonuje znaczna liczba podmiotów gospodarczych. Ponadto, 6 na 8 organizacji pozarządowych zarejestrowanych w mieście, ma swoją siedzibę na obszarze osiedla 2. Zarówno liczba firm, jak i organizacji pozarządowych, stanowi potencjał obszaru rewitalizacji, szczególnie w zakresie tworzenia lokalnych partnerstw w projektach rewitalizacyjnych, pozwalających na skuteczne minimalizowanie skali problemów mieszkańców.

4. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)

4.1.Wizja

Podstawą do sformułowania wizji wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego były przede wszystkim analiza mierników wskaźnikowych, przeprowadzone konsultacje społeczne oraz analiza ankiet. Cel rewitalizacji oraz poszczególne kroki związane z jego realizacją zaprowadzić powinny do społecznego ożywienia obszaru zdegradowanego i jego rozwoju w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Wizja jest jednym z głównych elementów wpływających na kierunek procesu rewitalizacji. Nakreśla pożądany stan docelowy, do którego należy dążyć, podporządkowując mu jednocześnie wszystkie działania. Rewitalizacja obszarów kryzysowych Gminy Błonie przebiegać będzie w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, zakładającą równowagę pomiędzy rozwojem społecznym i infrastrukturalnym, z uwzględnieniem sfery gospodarczej, technicznej i środowiskowej.

Proponowana wizja wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego brzmi:

Zrównoważony rozwój społeczny i infrastrukturalny na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji. Skoncentrowany na potrzebach lokalnej społeczności, przyczyniający się do jej integracji i wzmacniania więzi, przy jednoczesnym wzroście standardu przestrzeni miejskiej wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji postrzegany będzie jako atrakcyjny zarówno dla mieszkańców, jak i lokalnych partnerów.

Obszary wyznaczone do rewitalizacji na terenie Gminy Błonie po przeprowadzeniu działań będą terenami ożywionymi i uzdrowionymi pod względem zarówno społecznym, jak i przestrzenno-funkcjonalnym. Centrum miasta Błonie stanie się obszarem o istotnym znaczeniu gospodarczym i kulturalno-rozrywkowym całej gminy, atrakcyjnym dla mieszkańców, z szeroką ofertą usługowo-handlową. Jego

obiekty zabytkowe, stanowiące dziedzictwo historyczno-kulturowe regionu wzmocnią potencjał osiedla 2.

Na terenach osiedli mieszkaniowych uzupełnione zostaną braki w infrastrukturze, w zakresie odnowy zabudowy. Ponadto zagospodarowanie części terenów przylegających do budynków pozwoli na większą integrację mieszkańców oraz wzmocnienie więzi społecznych, a organizowane na tych terenach wydarzenia kulturalno-rozrywkowe zapewnią wysoką jakość życia i odpoczynku. Działania zaplanowane w ramach rewitalizacji ożywią przestrzeń, która stanie się przyjazna i zróżnicowana, a jednocześnie zaspokoi potrzeby jej użytkowników.

Rewitalizacja wskazanych terenów przyczyni się zatem do wzmocnienia integracji społecznej, niwelowania negatywnych zjawisk społecznych oraz zwiększenia zatrudnienia. Istotnym efektem będzie również wzrost inicjatyw lokalnych i zagospodarowanie przestrzeni publicznych zaspokajających potrzeby użytkowników. Obszar rewitalizacji stanie się miejscem atrakcyjnym do zamieszkania, posiadającym zaplecze rekreacyjne oraz inwestycyjne.

4.2.Misja

Misja to ogólny kierunek działań w planowanym przedziale czasu. Stanowi ona o sposobie osiągnięcia stanu docelowego - wyrażonego w wizji wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Misja usprawnia osiągnięcie wyznaczonego celu poprzez dobór i wykonanie poszczególnych działań.

Misja procesu rewitalizacji Osiedla 2 brzmi następująco:

Podejmowanie zintegrowanych działań przez władze Gminy Błonie oraz interesariuszy Lokalnego Programu Rewitalizacji (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe itd.) w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej, finansowanych z kapitału publicznego i prywatnego, wspartych o fundusze zewnętrzne. Działania będą przyczyniały się do niwelowania problemów występujących na obszarach rewitalizacji.

5. Powiązanie z dokumentami strategicznymi na poziomie gminy

Niniejszy dokument pt. „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Błonie" jest spójny z ustaleniami dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu lokalnym.

- ***Strategia Rozwoju Gminy Błonie 2014-2020***

Wizja zawarta w Lokalnym Programie Rewitalizacji jest spójna z wizją *Strategii Rozwoju Gminy Błonie*, która brzmi następująco: *Gmina Błonie to wspólnota otwarta i dostępna, o wysokiej jakości życia i dobrze zorganizowanej przestrzeni publicznej Gmina, w której chce się żyć i pracować. Nadrzędnym celem i koncepcją jest zrównoważony rozwój Gminy Błonie przy jednoczesnej ochronie dziedzictwa kulturowego i środowiska naturalnego*.

W Strategii zawarto trzy cele strategiczne:

Cel strategiczny 1 – Rozwijanie zintegrowanego wsparcia na rzecz starszych, niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny 2 – Wsparcie osób bezrobotnych.

Cel strategiczny 3 – Kultura, sport i turystyka.

Rozwiązania zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji, zakładające rozwój kapitału społecznego i integracji mieszkańców, są zgodne z celami strategicznymi w *Strategii Rozwoju Gminy Błonie na lata 2014-2020*.

- ***Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Błonie***

Celem strategicznym zawartym w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Błonie jest *Wspólnota nowoczesna, dynamicznie rozwijająca się i atrakcyjna dla mieszkańców, przedsiębiorstwa oraz środowiska naturalnego z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.* Lokalny Program Rewitalizacji zakłada rozwój społeczeństwa nowoczesnego, wzrost atrakcyjności lokalnej gospodarki oraz poprawę stanu przestrzeni publicznej, zatem jest spójny z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej.

6. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Realizacja Lokalnego Planu Rewitalizacji Gminy Błonie do roku 2023 opiera się na kompleksowym ujęciu procesu rewitalizacji, obejmującym działania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną oraz działania dotyczące renowacji infrastruktury mieszkaniowej i przestrzeni publicznych.

Wyodrębniony w toku badań i analizy obszar rewitalizacji to centrum miasta Błonie, tereny osiedli mieszkaniowych i tereny zieleni, a także tereny o znaczeniu gospodarczym oraz inwestycyjnym. Realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji zaplanowano w formie dwóch kierunków interwencji określonych na podstawie analizy danych zastanych, diagnozy potrzeb i problemów rewitalizacyjnych. Dziedziny te odpowiadają na zidentyfikowane w ramach diagnozy zjawiska kryzysowe.

Realizacja celu nadrzędnego przyczyni się do zrównoważenia szans rozwojowych obszarów obecnie uznawanych za problemowe oraz wyprowadzenia ich ze stanu kryzysowego, poprzez wdrażanie kluczowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przy pełnym zaangażowaniu oraz partycypacji interesariuszy Programu.

Interesariusze to osoby, instytucje lub ich grupy, które są w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Błonie oraz podmioty, które mogą uczestniczyć w realizacji Programu i wpływać, pozytywnie lub negatywnie, na jego rezultaty. Interesariuszami Programu mogą być zatem lokalne społeczności i poszczególne osoby oraz ich formalni i nieformalni przedstawiciele, władze samorządowe i krajowe, politycy, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, grupy specjalnych interesów, społeczności akademickie oraz przedstawiciele biznesu[4].

6.1. Rekomendowane kierunki interwencji

Dziedziny strategiczne określają kierunki działań Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Błonie do roku 2023.

[4] International Finance Corporation (2007). Stakeholder Engagement: A Good Practice Handbook for Companies Doing Business in Emerging Markets, World Bank Group.

Każdej dziedzinie strategicznej przyporządkowano cel strategiczny, a w ramach każdego celu strategicznego opracowano kierunki działań rewitalizacyjnych:

1. Dziedzina strategiczna: **Aspekt społeczny**

Cel strategiczny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój oferty rekreacyjno-kulturalnej i zwiększenie integracji mieszkańców

2. Dziedzina strategiczna: **Aspekt przestrzenno-funkcjonalny**

Cel strategiczny: Rozwój przestrzeni miejskiej oraz zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury służącemu zaspokojeniu potrzeb mieszkańców.

WIZJA	
MISJA	
Cele strategiczne	
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój oferty rekreacyjno-kulturalnej i zwiększenie integracji mieszkańców	**Rozwój przestrzeni miejskiej oraz zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury służącemu zaspokojeniu potrzeb mieszkańców**
Kierunki działań	
Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnością poprzez wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury technicznej i podejmowanie działań na rzecz integracji ze społeczeństwem	Rozwój infrastruktury pomocy społecznej i opieki zdrowotnej
Zintegrowane działania na rzecz zmniejszenia stopnia ubóstwa	Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych i terenów zielonych
Niwelowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poprzez organizowanie wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	

Źródło: Opracowanie własne.

6.2.Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych

Aspekt społeczny
Cel strategiczny: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój oferty rekreacyjno-kulturalnej i zwiększenie integracji mieszkańców

Uzasadnienie: Nadrzędnym celem działań rewitalizacyjnych powinno być podwyższenie jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Przeprowadzona diagnoza wskazuje kumulacje negatywnych zjawisk związanych z ubóstwem, niepełnosprawnością i znacznym udziałem osób starszych w strukturze mieszkańców miasta. Problemy te wpływają na zaistnienie zjawiska wykluczenia społecznego, kształtujące poziom życia społeczno-kulturalnego mieszkańców.

Z tego względu należy prowadzić działania mające na celu wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury społecznej i sportowo-rekreacyjnej osób starszych, niepełnosprawnych i ubogich, związane również z poszerzeniem oferty kulturalnej. Działania w tym zakresie powinny mieć na celu uruchomienie programów aktywizujących, integrujących i wspierających (m.in. poprzez dostęp do placówek pomocowych, zniwelowanie barier architektonicznych, zapewnienie odpowiedniej i dopasowanej do potrzeb infrastruktury w przestrzeni publicznej). Istotna jest także promocja zaangażowania społecznego, która pozwoli na włączenie grup zagrożonych lub wykluczonych do życia publicznego oraz zapobiegnie przenoszeniu się negatywnych zjawisk na inne obszary w gminie.

Aspekt przestrzenno-funkcjonalny
Cel strategiczny: Rozwój przestrzeni miejskiej oraz zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury służącemu zaspokojeniu potrzeb mieszkańców

Uzasadnienie: Celem działań rewitalizacyjnych powinno być poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wzrost standardu infrastruktury mieszkaniowej i estetyki przestrzeni publicznej. Działania podejmowane w ramach aspektu przestrzenno-funkcjonalnego powinny być ukierunkowane na wspieranie podnoszenia jakości placówek świadczących pomoc społeczną skierowaną do osób starszych i zapewniających ochronę zdrowia, w celu eliminacji występowania zjawisk negatywnych

(tj. ubóstwo czy niepełnosprawność). Ponadto, poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych i terenów zielonych zwiększy częstotliwość użytkowania z przestrzeni, wpływając na wzrost uczestnictwa w życiu publicznym osób zagrożonych lub wykluczonych społecznie.

7. Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach całościowego procesu rewitalizacji obszarów zdegradowanych gminy Błonie zaplanowano 9 projektów kluczowych oraz 7 projektów komplementarnych.

7.1.Lista A: projekty kluczowe

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały najważniejsze informacje dotyczące projektów, które zostały wybrane, jako kluczowe. Na liście znajdują się zarówno projekty społeczne, jak i projekty infrastrukturalne, które pozwalają na usprawnienie możliwości realizacji projektów społecznych. Realizowane przedsięwzięcia pozwolą na zminimalizowanie negatywnych zjawisk, występujących na obszarze rewitalizacji. Projekty są ze sobą powiązane, co pozwala na zachowania efektu synergii. Co więcej, przedsięwzięcia stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy, dzięki czemu zachowano logiczne powiązania w całym dokumencie. Szczególny nacisk został położony także na zintegrowanie zidentyfikowanych problemów i zaplanowanych przedsięwzięć.

Ważnym aspektem społecznym będzie także wzmocnienie poczucia przynależności mieszkańców do ich miejsca zamieszkania. Pozwoli to na integracje z lokalną społecznością, a także pośrednio zwiększy staranność o zachowanie porządku oraz czystości na terenie rewitalizacji. Zostanie zminimalizowane zjawisko wykluczenia społecznego. Całość działań przysłuży do powstania korzystnych warunków do rozwoju kapitału społecznego.

1. Rozbudowa budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Obecnie budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” jest w złym stanie technicznym.

Cel projektu: Rozbudowa ma rozwiązać problem lokalowy Dziennego Domu Senior-WIGOR. Duże zainteresowanie spędzaniem czasu w gronie osób o podobnych zainteresowaniach, ale i rodzaj aktywizacji społecznej seniorów sprawiło, że odwiedza

go coraz więcej osób starszych. Aby zapewnić komfortowe warunki dla przebywających w nim seniorów niezbędna jest jego rozbudowa. Obecnie w Domu może przebywać 30 osób, po rozbudowie w Dziennym Domu „Senior-WIGOR" będzie mogło przebywać 50 osób.

Zakres realizowanych zadań: Rozbudowa zwiększająca dwukrotnie powierzchnię użytkową budynku. Wyposażenie budynku w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

2. Modernizacja dachu budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR"

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Budynek dziennego domu „Senior-WIGOR" jest jednym z najstarszych budynków w mieście. Dach budynku kryty papą remontowano ok. 6 lat temu, uzupełniając uszkodzenia nową papą. Do lipca 2015 r. funkcjonowało w nim Przedszkole. Po przekazaniu budynku na cele związane z opieką nad seniorami przeprowadzono modernizację wewnątrz obiektu, ale dach pozostał w pierwotnym stanie. W związku z tym istnieje ryzyko, że przez nieszczelności i uszkodzenia wynikające z degradacji papy może dochodzić do zaciekania wody deszczowej i roztopionego śniegu na sufity i ściany w pomieszczeniach placówki.

Cel projektu: Celem projektu jest poprawienie stanu technicznego budynku, jakości korzystania z obiektu oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa użytkowników.

Zakres realizowanych zadań: Realizacja projektu przewiduje zakup materiałów dekarskich, w tym między innymi: blachodachówki, rynien, drewna oraz pozostałych materiałów do obróbki dachu oraz zakup usługi wykonania pokrycia dachowego blachodachówką, instalację rynien, obróbkę włazów dachowych oraz montaż stopni kominiarskich na poszyciu dachowym. Poprzez realizację projektu nastąpi:

- Dopasowanie oferty do osób starszych i niepełnosprawnych.
- Zabezpieczenie budynku przed niszczącym wpływem warunków atmosferycznych.
- Poprawa wyglądu budynku, zlokalizowanego w centrum miasta.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób korzystających z placówki.

- Zwiększenie jakości oferowanych usług.

Odbiorcą projektu są uczestnicy Dziennego Domu „Senior-WIGOR"- 30 osób, po zakończeniu projektu „Rozbudowa budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR" – 50 osób.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

3. Doposażenie sali usprawniania ruchowego w Dziennym Domu „Senior-WIGOR"

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: W Dziennym Domu „Senior-WIGOR" funkcjonuje pomieszczenie do zajęć ruchowych, w którym uczestnicy korzystają z indywidualnej rehabilitacji ruchowej. Dotkliwym brakiem jest niewystarczające wyposażenie, które umożliwiłoby skuteczne przeciwdziałanie pogłębiającym się zaburzeniom funkcjonowania ruchowego u uczestników. Wśród 30 seniorów, uczestników Dziennego Domu 45%, to osoby z zaburzeniami chodu w wyniku udaru. Pozostali uczestnicy mają stwierdzone w wywiadzie nadciśnienie tętnicze, cukrzycę, chorobę Parkinsona i Alzheimera. Możliwość doposażenia sali usprawniania ruchowego w urządzenia do reedukacji chodu i wzmocnienia ogólnej siły mięśniowej mogłoby skutecznie przyczynić się do spowolnienia procesów chorobowych i poprawy ogólnego samopoczucia seniorów.

Cel projektu: Celem projektu jest poprawienie usług świadczonych przez placówkę, zwiększenie efektywności wykonywanych zabiegów oraz stanu zdrowia podopiecznych.

Zakres realizowanych zadań: Realizacja projektu zakłada zakup i zainstalowanie w sali do usprawniania ruchowego:

- bieżni elektrycznej dostosowanej dla osób starszych,
- rehabilitacyjnego urządzenia przyłóżkowego do ćwiczeń kończyn dolnych i górnych w systemie odciążenia,
- przenośnego urządzenia do ćwiczeń oporowych kończyn górnych i dolnych typu „Wiosła".

Poprzez realizacje projektu nastąpi:

1. Podniesienie atrakcyjności oferty rehabilitacyjnej Dziennego Domu dla osób starszych.

2. Możliwość skutecznej reedukacji chodu oraz poprawy funkcji kończyn dolnych.
3. Poprawa ogólnej wydolności u seniorów.

Przedsięwzięcie powiązane jest z projektem „Sprawny senior".

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

4. Zagospodarowanie terenu zielonego przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR"

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Dzienny Dom „Senior-WIGOR" zlokalizowany jest w centrum miasta i oddalony od terenów rekreacyjnych, które mogłyby służyć osobom starszym do spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu. Przylegający do budynku teren, ze względu na szczupłe środki finansowe nie został wyposażony w infrastrukturę do rekreacji. Trudności w poruszaniu się uczestników Dziennego Domu uniemożliwiają częste i dalekie wycieczki do miejsc rekreacji na terenie naszego miasta. Możliwość sfinansowania ogrodowego zestawu rekreacyjno-usprawniającego zaspokoiłaby potrzeby seniorów przebywających w Dziennym Domu „Senior-WIGOR".

Cel projektu: Celem projektu jest poprawienie infrastruktury placówki oraz stworzenie możliwości wypoczynku osobom starszym w urozmaicony sposób.

Zakres realizowanych zadań: Realizacja projektu przewiduje:

1. Zakup i instalację markiz tarasowych do zapewnienia ochrony uczestnikom przed słońcem i deszczem w czasie zajęć na świeżym powietrzu.
2. Zakup parasola ogrodowego do zapewnienia ochrony uczestnikom przed słońcem i deszczem w czasie zajęć na świeżym powietrzu.
3. Zakup 2 ławek ogrodowych.
4. Zakup 2 zestawów mebli ogrodowych.
5. Zakup i instalację zestawu przyrządów do ćwiczeń na powietrzu dla seniorów (typ siłowni na powietrzu).

Poprzez realizację projektu nastąpi:

1. Uatrakcyjnienie wyglądu terenu zielonego przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR".

2. Stworzenie możliwości wypoczynku osobom starszym w urozmaicony sposób.
3. Rozszerzenie oferty usprawniania ruchowego o możliwość wykonywania ćwiczeń na wolnym powietrzu.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

5. Sprawny senior

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Ze względu na zdiagnozowane problemy, należy wziąć pod uwagę możliwość realizacji projektów społecznych. Propozycja zostanie skierowana do osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel projektu: Celem działania będzie zwiększenie sprawności psychofizycznej osób starszych poprzez promowanie zdrowych nawyków i aktywności fizycznej zarówno dla osób starszych, jak i niepełnosprawnych.

Zakres realizowanych zadań: Organizowanie warsztatów dla osób starszych i niepełnosprawnych, które pozwolą na aktywizację społeczną uczestników z możliwością kreatywnego spędzania czasu wolnego. W okresie jesienno-zimowym zajęcia realizowane będą w sali usprawniania ruchowego, natomiast w okresie wiosenno-letnim na zagospodarowanych terenach zieleni przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR". Partnerem organizowanych działań będzie Błoński Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

6. Doposażenie sali klubowo-kinowej w Dziennym Domu „Senior-WIGOR"

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: W istniejącej sali klubowo-kinowej uczestnicy Dziennego Domu „Senior-WIGOR" mogą korzystać jedynie z telewizora. Chcąc zapewnić osobom starszym, mało mobilnym komfort w odbiorze filmów dokumentalnych, przyrodniczych i fabularnych oraz zaproponować szeroki dostęp do zasobów filmowych w Internecie, pragniemy zainstalować w tym pomieszczeniu zestaw kina domowego z ekranem i rzutnikiem multimedialnym.

Cel projektu: Celem projektu jest zwiększenia jakości usług świadczonych przez placówkę oraz aktywizacja społeczno-kulturalna seniorów.

Zakres realizowanych zadań: Zadanie będzie polegało na zainstalowaniu w pomieszczeniu klubowo-kinowym ekranu i rzutnika multimedialnego. Dodatkowo do laptopa, który podłączony do Internetu będzie służył do wyszukiwania filmów i programów, zostanie podłączony zestaw kina domowego w celu osiągnięcia kinowych efektów dźwiękowych w pomieszczeniu. Poprzez realizację projektu nastąpi:

1. Podniesienie atrakcyjności oferty Dziennego Domu dla osób starszych.
2. Możliwość wyświetlania ulubionych filmów, spektakli, teatru telewizji na życzenie seniorów.
3. Rozszerzenie bazy edukacyjnej w ramach zajęć stymulujących pamięć i koncentrację.
4. Aktywizacja kulturalna seniorów.

Przewiduje się, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na sposób spędzania wolnego czasu przez seniorów korzystających z placówki, który jest jednym z czynników wpływających na ogólną jakość życia. Aktywizacja kulturalna poprzez wspólne odbieranie wartościowych materiałów multimedialnych będzie ciekawą formę spędzania wolnego czasu oraz formą integracji społecznej seniorów. Projekt powiązany z działaniem „Spotkania autorskie w Dziennym Domu „Senior-Wigor".

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

7. Spotkania autorskie w Dziennym Domu „Senior-Wigor"

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Na obszarze rewitalizacji istnieje stosunkowo niewielka liczba działań dla osób starszych.

Cel projektu: Celem projektu jest zachęcenie osób starszych do czytania książek i wspierania aktywności umysłowej poprzez spotkania z autorami. Niektóre spotkania autorskie połączone będą z projekcją filmów.

Zakres realizowanych zadań: W ramach zadania przewiduje się organizowanie „spotkań z książką" w sali klubowo-kinowej w Dziennym Domu Seniora. Partnerem organizowanych działań będzie Błoński Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

8. Zagospodarowanie targowiska miejskiego w Błoniu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Istniejąca infrastruktura handlowa w postaci stołów, stoisk i kontenerów jest niskiej jakości oraz nie jest w pełni wykorzystywana przez handlujących. W dni targowe problemem jest brak miejsc parkingowych na terenie targowiska oraz w bezpośrednim jego otoczeniu. Większość klientów pozostawia swoje auta na ulicach dochodzących bezpośrednio do okolic targowiska, na parkingach prywatnych, płatnych (od strony południowej) i pozostałych (KRUS, Poczta, Stacja Paliw Orlen, okoliczne osiedla). Zauważalny jest też brak stojaków na rowery, którymi przyjeżdża znacząca część klientów targowiska. Rowery zwykle pozostawiane są przy wschodniej bramie wjazdowej od ul. Narutowicza, przypięte do ogrodzenia targowiska, a także na tyłach pawilonów kontenerowych lub w sąsiedztwie wielorodzinnego budynku mieszkalnego. W otoczeniu targowiska uwagę zwraca brak spójnych elementów kształtowania zieleni.

Cel projektu: Celem projektu jest poprawienie stanu infrastruktury handlowej targu oraz stworzenie warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości oraz aktywizacji społecznej.

Zakres realizowanych zadań: W ramach wykonywanego projektu realizowane będę także projekty „miękkie", które wpłyną przede wszystkim na aspekty społeczne. Na rewitalizowanym terenie organizowane będą wystawy oraz eventy plenerowe dla mieszkańców, które pozwolą na większą integrację społeczności lokalnej. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na osoby wykluczone, w celu zwiększenia ich zaangażowania w sam proces rewitalizacji. Samym przedmiotem projektu pn. „Przebudowa i zagospodarowanie istniejącego targowiska miejskiego wraz z infrastrukturą i układem komunikacyjnym", które zlokalizowane jest przy ul. Targowej w Błoniu. Zakres planowanych prac obejmuje m.in. przebudowę istniejącego placu targowego wraz z częściowym zadaszeniem, wyznaczenie drogi wewnętrznej manewrowej, oświetlenie placu, wprowadzenie elementów zieleni oraz rozwiązań w zakresie małej architektury. Jednym z celów jest poprawa warunków prowadzenia działalności handlowo-usługowej oraz wprowadzenie dodatkowych funkcji w przestrzeni miejskiej. W ramach programu

funkcjonalno-użytkowego określone zostały kluczowe aspekty związane z funkcjonowaniem targowiska w strukturze funkcjonalno-przestrzennej, gospodarczej i społecznej miasta oraz objęciem tego obszaru działaniami rewitalizacyjnymi. Odbiorcą projektu będą osoby prowadzące działalność gospodarczą w handlu oraz osoby planujące rozpocząć prowadzenie takiej działalności. We współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy w Błoniu, a także z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi stowarzyszeniami, planuje się w ramach projektu przeprowadzenie szkoleń dla osób prowadzących działalność w zakresie techniki handlu oraz szkolenia dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie.

Realizacja projektu wpłynie zarówno na sferę społeczną, przestrzenno-infrastrukturalną, jak i gospodarczą. Zwiększy się przede wszystkim potencjał miejskiego targowiska, co równoznaczne jest z większą atrakcyjnością terenu inwestycyjnego. Poprawie ulegną warunki pracy przedsiębiorców, co może przyczynić się do większego zainteresowania możliwością realizacji usług na tym terenie. W konsekwencji, realizacja projektu może przyczynić się do wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców całej gminy. Co więcej, poprawie ulegnie sfera społeczna poprzez konieczność zaangażowania większej liczby pracowników miejskiego targowiska (np. osób wykluczonych społecznie). Targowisko może stanowić także miejsce spotkań mieszkańców całej gminy co zwiększy ich poczucie przynależności do miejsca zamieszkania. Poprawie ulegnie także aspekt przestrzenno-funkcjonalny, dzięki możliwości zagospodarowania terenów zaniedbanych. Należy także podkreślić, że zwiększy się bezpieczeństwo mieszkańców obszaru rewitalizacji, poprzez realizację konkretnych zadań w ramach przedsięwzięcia rewitalizacji.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

9. Adaptacja budynku położonego przy ulicy Grodziskiej na mieszkania socjalne

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Infrastruktura mieszkaniowa na obszarze rewitalizacji jest niewystarczająca. Brakuje mieszkań, które zapewniałyby podniesienie jakości życia mieszkańców.

Cel projektu: Remont i adaptacja budynku ma zaspokajać potrzeby mieszkaniowe mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Dzięki temu kilka rodzin zyska nowe mieszkania i opuści wielopokoleniowe domostwa. Pozwoli to na poprawienie warunków bytowych rodzin, a przede wszystkim dzieci, które będą miały odpowiednie warunki do nauki.

Zakres realizowanych działań: Kompleksowy remont dachu i elewacji połączony z termomodernizacją. Wymiana instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej. Tynki wewnętrzne i posadzki.

Lokalizacja: poza obszarem rewitalizacji

7.2.Lista B: projekty komplementarne

Na liście B znajdują się projekty uzupełniające, tj. takie, których realizacja jest oczekiwana ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. Ich wykonanie pozwala na maksymalizację efektów rewitalizacji. Podczas wybierania projektów, zachowana została także zasada komplementarności planowanych działań. Należy zaznaczyć, że pozostałe przedsięwzięcia oraz projekty główne uzupełniają się, stanowiąc kompleksowy plan rewitalizacji.

1. Budowa wielofunkcyjnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego, obejmującego budowę hali sportowo-widowiskowej i krytego basenu wraz z zapleczem techniczno-socjalnym oraz rekreacyjno-treningowym

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Na terenie objętym opracowaniem, należy zaprojektować kompleks sportowy mieszczący: basen miejski - z pełną infrastrukturą rekreacyjną, hale sportowo-widowiskową oraz parking użytkowany wspólnie przez parafian w czasie uroczystości kościelnych, przez korzystających z basenu lub hali sportowo-widowiskowej, Parku „Bajka" i innych.

Cel projektu: Celem projektu jest poszerzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do spędzania wolnego czasu, aktywizacja społeczna oraz poprawa wizerunku gminy.

Zakres realizowanych zadań: Budowa hali sportowo-widowiskowej i krytego basenu wraz z zapleczem techniczno-socjalnym oraz rekreacyjno-treningowym.

Realizacja tego przedsięwzięcia wpłynie na wszystkie aspekty problemowe, które występują na obszarze rewitalizacji. Przede wszystkim zorganizowane zostanie miejsce dla mieszkańców całej gminy, które pozwoli na spędzanie czasu wolnego poza miejscem zamieszkania. Przedsięwzięcie pozwoli także na większe zaangażowanie osób wykluczonych, dla których (między innymi) będzie udostępniony cały kompleks. Co więcej, przedsięwzięcie pozwoli na realizacje celu gospodarczego, tj. zwiększenie liczby miejsc pracy, większą atrakcyjność całej gminy, polepszenie klimatu inwestycyjnego oraz wzrost liczby świadczonych usług dla mieszkańców całej gminy. Poprawie ulegnie także aspekt infrastrukturalny, poprzez zagospodarowanie miejsca kompleksu sportowo-rekreacyjnego wraz z terenami przyległymi.

2. Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych oraz z rodzin niepełnych w kompleksie sportowo-rekreacyjnym

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Zbyt mała liczba dodatkowych zajęć dla dzieci z rodzin niepełnych i ubogich nie pozwala na rozwijanie umiejętności dodatkowych.

Cel projektu: Celem projektu jest zachęcenie dzieci do rozwijania swoich umiejętności i poznawania nowych pasji.

Zakres realizowanych zadań: W wybudowanym kompleksie sportowo rekreacyjnym istnieje możliwość zorganizowania zajęć dodatkowych dla dzieci niepełnosprawnych i dzieci z rodzin niepełnych. Realizacja przyczyni się do zmniejszenia problemów społecznych na obszarze rewitalizacji poprzez zaangażowanie dzieci do rozwijania swoich pasji. Projekt realizowany będzie przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Błoniu. Również stowarzyszenia działające przy szkołach zaangażowane zostaną do realizacji przedsięwzięcia.

W pierwszej kolejności projekt skierowany będzie do mieszkańców obszarów rewitalizacji. Nie oznacza to jednak, że z prowadzanego przedsięwzięcia wykluczone

zostaną osoby potrzebujące wsparcia z terenu gminy. Mieszkaniec z poza obszaru rewitalizacji będzie mógł włączyć się w projekt, w momencie, gdy dostępna pula miejsc nie zostanie wykorzystana.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

3. Bulwary Błońskie nad rzeką Rokitnicą wraz z zielenią i infrastrukturą towarzyszącą na odcinku od ul. Piłsudskiego do zachodniej kładki przy parku Bajka w Błoniu - II etap budowy bulwarów miejskich w Błoniu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Problemem terenów nad rzeką Rokitnicą, jest niewystarczająca liczba infrastruktury umożliwiająca zagospodarowanie wolnego czasu dzieci, młodzieży, czy też dorosłych. Bulwary spacerowe połączą obszar Parku „Bajka" ze stadionem KS "Błonianka"

Cel projektu: Celem projektu jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni publicznej przeznaczonej do aktywnego spędzania wolnego czasu, sprzyjającej integracji społecznej lokalnej społeczności**.** Celem głównym projektu jest: uporządkowanie przestrzeni urbanistycznej miasta, podniesienie atrakcyjności i lepsze wykorzystanie potencjału Błonia. Osiągnięciu celu głównego służyć będzie realizacja celu szczegółowego: kompleksowe zagospodarowanie terenu nad rzeką Rokitnicą.

Zakres realizowanych zadań: W ramach projektu planowane jest dostosowanie terenu do potrzeb rekreacyjnych mieszkańców, a także wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta. Projekt w znacznym stopniu przyczyni się do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców. Zorganizowanie miejsca spotkań dla mieszkańców wpłynie na większą integracje mieszkańców nie tylko obszaru rewitalizacji, ale także całej gminy. W przypadku organizowania akcji społecznych, zwiększy się także atrakcyjność terenu dla mieszkańców. Zagospodarowanie terenu może przyczynić się także na większą aktywność gospodarczą, poprzez zachęcenie potencjalnych przedsiębiorców do inwestowania na rewitalizowanym terenie.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

4. Letnie warsztaty dla dzieci na bulwarze

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: W okresie wakacyjnym należy podejmować największe starania w celu zorganizowania jak największej liczby zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży.

Cel projektu: Realizacja zadania powinna przyczynić się do zwiększenia aktywności najmłodszych mieszkańców obszarów rewitalizacji. Zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży wpłynie na ich większą integracje oraz zwiększy komfort życia na obszarze rewitalizacji.

Zakres realizowanych zadań: Zorganizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od zajęć szkolnych. Projekt realizowany będzie przy współpracy z Centrum Kultury i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Błoniu oraz ze Szkołą Podstawową nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. J. Korczaka Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Błoniu. Również towarzyszenia działające przy szkołach zaangażowane zostaną do realizacji przedsięwzięcia. W pierwszej kolejności projekt skierowany będzie do mieszkańców obszarów rewitalizacji. Nie oznacza to jednak, że z prowadzanego przedsięwzięcia wykluczone zostaną osoby potrzebujące wsparcia z terenu gminy. Mieszkaniec z poza obszaru rewitalizacji będzie mógł włączyć się w projekt, w momencie, gdy dostępna pula miejsc nie zostanie wykorzystana.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

5. Modernizacja Stadionu Miejskiego w Błoniu

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: W obrębie granic działki na której planowana jest operacja, zlokalizowany był budynek techniczny Klubu Sportowego „Błonianka" o wysokości 1-1,5 kondygnacji naziemnych wraz z towarzyszącą zabudową uzupełniającą. W budynku znajdowały się pomieszczenia dla sportowców, szatnie, sanitariaty, powierzchnie magazynowe i techniczne. Stan budynku wymusił decyzję 571/2013 z dnia 5 grudnia 2013 r., dotyczącą jego rozebrania, wydanej przez Starostę Warszawskiego Zachodniego.

Cel projektu: Celem projektu jest zmodernizowanie obiektu sportowego, poszerzenie i usprawnienie infrastruktury sportowej oraz dostosowanie warunków do potrzeb lokalnych drużyn sportowych. Stworzenie obiektu opartego na aktywności fizycznej jest również formą profilaktyki zdrowotnej. W ramach projektu przewiduje się organizację zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z niepełnych i ubogich rodzin.

Zakres realizowanych zadań: Planowany do wybudowania obiekt stanowić będzie zaplecze niezbędne do funkcjonowania wszystkich obiektów sportowych, planuje się także wybudowanie parkingu z dojazdami. Dane liczbowe dotyczące obiektu: powierzchnia zabudowy 973 m^2, powierzchnia całkowita 1659,40 m^2, kubatura 2289 m^3 powierzchnia netto 1209,70 m^2, powierzchnia użytkowa 1169,90 m^2. Ilość kondygnacji Parter + Piętro, wysokość do najwyższej krawędzi dachu 14 m, Szerokość elewacji frontowej 54 m. Funkcja budynku – zaplecze boiska sportowego; szatnie, sanitariaty dla zawodników i widzów, sauna, natryski, magazyny sprzętu sportowego, sala do ćwiczeń, trybuny na oparte na konstrukcji budynku dla 360 osób. Konstrukcja: budynek wraz z zadaszonymi trybunami stanowi zaplecze socjalne i techniczne pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej oraz boiska treningowego zlokalizowanego na tym samym obiekcie. Na konstrukcji budynku zlokalizowano zadaszone trybuny dla widzów. Od strony północnej, przy głównym wejściu do budynku zaprojektowano podjazd dla niepełnosprawnych, wyposażony w odpowiednie poręcze. W budynku zaprojektowano dźwig osobowy przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Konstrukcja dachu zostanie wykonana z elementów drewnianych z drewna klejonego, podwieszonych za pomocą stalowych cięgien do konstrukcji żelbetowych pylonów. Ściany parteru zaprojektowano, jako warstwowe, ocieplone wełną mineralną gr. 15 cm. Warstwa zewnętrzna z cegły klinkierowej, kolorystyka zgodnie z zapisem miejscowego planu zagospodarowania - odcienie pastelowe. Na piętrze fasada szklana z taflami przezroczystymi i nieprzejrzystymi. W budynku zostaną zlokalizowane toalety i szatnie dla sportowców, toalety dla widzów, natryski, sauna, sale treningowe dla ciężarowców, pokój dla sędziów oraz magazyny na sprzęt sportowy. W pomieszczeniach części wspólnych (strefa wejścia głównego, komunikacja parteru i piętra, klatka schodowa) oraz szatniach zawodników posadzka z płytek z gresu. Przed wejściami do budynku, w pomieszczeniu technicznym i magazynie na sprzęt sportowy posadzka betonowa zatartą

na gładko. Pomieszczenie dla ciężarowców wyposażone w posadzkę sportową. Budynek będzie wyposażony w instalacje wewnętrzne: instalację elektryczną, instalację wodno-kanalizacyjną, instalację centralnego ogrzewania podłączoną do miejskiej ciepłowni, instalację teletechniczną. Przyjęte w projekcie rozwiązania budowlane i instalacyjne spełniają wymagania dotyczące oszczędności energii zawarte w przepisach technicznych i budowlanych. Zostanie wyremontowana płyta boiska do gry w piłkę oraz zbudowana bieżnia lekkoatletyczna. Efektem rzeczowym będzie wybudowanie na miejscu wyburzonego budynku, nowoczesnego wielofunkcyjnego budynku a na jego konstrukcji trybuny na 360 miejsc. Pomieszczenia w budynku stanowić będą zaplecze techniczne i sanitarne pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej z bieżnią lekkoatletyczną oraz boiska treningowego. Jego użytkownikiem będzie Klub Sportowy „Błonianka." Obiekt będzie po zakończeniu remontu, wyposażony w sztuczne oświetlenie dostosowane do wymagań określonej dyscypliny (duże boisko, małe boisko do gier zespołowych, bieżnie oraz w razie konieczności do potrzeb imprezy estradowej czy wystawienniczej. Obiekt będzie nagłośniony. Dzięki pomieszczeniom w budynku można będzie zapewnić odpowiednią łączność internetową, a także optymalne warunki obserwacji imprezy przez dziennikarzy. Obiekt będzie posiadał specjalistyczne zaplecze z toaletami, szatniami, sauną, natryskami, magazynem na sprzęt, salkami treningowymi i dobrze wyposażonymi punktami sanitarno-medycznymi, z odpowiednio wyszkoloną obsługą. Klub Sportowy z siedzibą w Błoniu prowadzi obecnie dwie sekcje sportowe: piłkę nożną oraz podnoszenie ciężarów. Dla klubu pracuje sześciu wykwalifikowanych trenerów piłki nożnej. Pierwsza drużyna seniorów występuje w warszawskiej Lidze Okręgowej, a zespół rezerwowy w Klasie A. Oprócz seniorów, do rozgrywek zostały zgłoszone trzy drużyny młodzieżowe: U-15 (Liga trampkarzy), U-12 (Liga młodzików) oraz U-11 (Liga orlików). Sztangiści rywalizują w najwyższej klasie rozgrywkowej w podnoszeniu ciężarów - I lidze Drużynowych Mistrzostw Polski mężczyzn. W sumie klub "Błonianka" liczy 200 członków. Organizacją imprez sportowych i pracą z członkami klubu zajmuje się KS" Błonianka" w porozumieniu z Wydziałem Oświaty Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Błoniu, który nadzoruje działalność szkół. W gminie działa 6 szkół, których uczniowie uczestniczą w wielu imprezach o charakterze sportowo-rekreacyjnym, organizowanych na terenie stadionu. Co roku organizowany jest „Piłkarski Piknik Rodzinny", „Dni Błonia z Piłką Nożną", " Dzień Sportu", „Zima w

mieście", liczne turnieje piłki nożnej w okresie letnim, w 2016 roku został zorganizowany Amp Futbol, który miał na celu pokazanie mieszkańcom gminy, że piłka nożna jest także dla osób niepełnosprawnych.
Realizacja projektu jest reakcją na zły stan obiektu oraz na problem niewystarczającej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej na terenie rewitalizowanym. Przewiduje się, że obiekt stanie się atrakcyjną przestrzenią do uprawiania sportu oraz upowszechniania się zdrowego i aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu wśród lokalnej społeczności. Projekt zwiększy również aktywność sportową, a tym samym poprawi stan zdrowia mieszkańców. Przedsięwzięcie powiązane jest z projektami „Igrzyska dla najmłodszych na stadionie miejskim" i „Dzień na stadionie".

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

6. Igrzyska dla najmłodszych na stadionie miejskim

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: W okresie letnim dzieci mają dostęp do stosunkowo niewielkiej liczby atrakcji w regionie, dlatego tak ważne jest planowanie kolejnych zorganizowanych działań.

Cel projektu: Celem działania jest zachęcenie mieszkańców do zabawy ruchowej. Działanie będzie skierowane przede wszystkim do dzieci pochodzących z rodzin niepełnych i ubogich. Zorganizowane zostaną zajęcia dla mieszkańców przy współpracy z Centrum Kultury, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Błoniu i KS Błonianka. Do projektu zaangażowane zostaną również stowarzyszenia działające przy szkołach podstawowych.

Zakres realizowanych zadań: Zorganizowanie gier, zabaw ruchowych i stolikowych dla dzieci i młodzieży. W pierwszej kolejności projekt skierowany będzie do mieszkańców obszarów rewitalizacji. Nie oznacza to jednak, że z prowadzanego przedsięwzięcia wykluczone zostaną osoby potrzebujące wsparcia z terenu gminy. Mieszkaniec z poza obszaru rewitalizacji będzie mógł włączyć się w projekt, w momencie, gdy dostępna pula miejsc nie zostanie wykorzystana.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

7. Dzień na stadionie

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu: Dzieci posiadają dostęp do infrastruktury sportowej, jednak ich czas nie jest zorganizowany, dlatego ważne jest podejmowanie działań mających na celu stworzenie atrakcji dla młodzieży w okresie wakacji szkolnych.

Cel projektu: Zorganizowanie czasu dzieciom przyczyni się do ich większej aktywności fizycznej i promocji zdrowego trybu życia.

Zakres realizowanych zadań: Zorganizowanie turniejów, zabaw dla dzieci i młodzieży w okresie wakacji szkolnych. W pierwszej kolejności projekt skierowany będzie do niepełnosprawnych i ubogich dzieci z obszarów rewitalizacji. Nie oznacza to jednak, że z prowadzanego przedsięwzięcia wykluczone zostaną osoby potrzebujące wsparcia z terenu gminy. Mieszkaniec z poza obszaru rewitalizacji będzie mógł włączyć się w projekt, w momencie, gdy dostępna pula miejsc nie zostanie wykorzystana.

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

7.3. Powiązanie planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań

W łącznym zestawieniu projektów mających na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu zdegradowanego, zostało sklasyfikowanych 9 projektów kluczowych oraz 7 komplementarnych. Poniższa tabela wykazuje powiązanie zaplanowanych projektów z wyznaczonymi kierunkami działań.

Tabela 6. Schemat powiązań projektów rewitalizacyjnych z kierunkami działań

	Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnością poprzez wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury technicznej i podejmowanie działań na rzecz integracji ze społeczeństwem	Zintegrowane działania na rzecz zmniejszenia stopnia ubóstwa	Niwelowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poprzez organizowanie wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	Rozwój infrastruktury pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych i terenów zielonych
Rozbudowa budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	+	-	-	+	-
Modernizacja dachu budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	-	-	-	+	-
Doposażenie sali usprawniania ruchowego w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”	+	-	-	+	-
Zagospodarowanie terenu zielonego przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	+	-	-	-	+
Sprawny senior	+	-	+	-	-
Doposażenie sali klubowo-kinowej w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”	+	-	-	-	-
Spotkania autorskie w Dziennym Domu „Senior-Wigor”	+	-	+	-	-
Zagospodarowanie targowiska miejskiego w Błoniu	-	-	-	-	+
Adaptacja budynku położonego przy ulicy Grodziskiej na mieszkania socjalne	-	+	-	-	+
PROJEKTY KOMPLEMENTARNE					
Budowa wielofunkcyjnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego, obejmującego budowę hali sportowo-widowiskowej i krytego basenu wraz z zapleczem techniczno-socjalnym oraz rekreacyjno-treningowym	-	-	-	-	+
Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych oraz z rodzin niepełnych w kompleksie	+	+	+	-	-

	Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnością poprzez wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury technicznej i podejmowanie działań na rzecz integracji ze społeczeństwem	Zintegrowane działania na rzecz zmniejszenia stopnia ubóstwa	Niwelowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poprzez organizowanie wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	Rozwój infrastruktury pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych i terenów zielonych
sportowo-rekreacyjnym					
Bulwary Błońskie nad rzeką Rokitnicą wraz z zielenią i infrastrukturą towarzyszącą na odcinku od ul. Piłsudskiego do zachodniej kładki przy parku Bajka w Błoniu - II etap budowy bulwarów miejskich w Błoniu	-	-	-	-	+
Letnie warsztaty dla dzieci na bulwarze	-	-	+	-	-
Modernizacja Stadionu Miejskiego w Błoniu	-	-	-	-	+
Igrzyska dla najmłodszych na stadionie miejskim	-	+	+	-	-
Dzień na stadionie	+	+	+	-	-

Źródło: Opracowanie własne.

8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest konieczność zapewnienia ich komplementarności w szerokim spektrum funkcjonowania. Komplementarność może mieć charakter:

- przestrzenny,
- problemowy,
- proceduralno-instytucjonalny,
- międzyokresowy,
- finansowy.

Komplementarność przestrzenna oznacza zastosowanie przy określaniu projektów rewitalizacyjnych kryterium ciągłości przestrzeni i relacji przestrzennych łączących obszary rewitalizacji z pozostałymi częściami gminy. Gmina traktowana jest jako całościowa przestrzeń, bez punktowego nacechowania projektów. Efekty osiągnięte mogą również wpływać na otaczającą je przestrzeń i tam przynosić pośrednie rezultaty rewitalizacji. Mechanizm odpowiedzialny za komplementarność przestrzenną rewitalizacji powinien opierać się na monitorowaniu zmian zagospodarowania przestrzennego Gminy Błonie w skali całej gminy, nie tylko obszaru zdegradowanego.

Planowane przedsięwzięcia powinny mieć charakter kompleksowy i długoterminowy, a nie jedynie punktowy i krótkotrwały. Zatem pomiędzy działaniami realizowanymi zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i poza nim, powinien zachodzić efekt synergii. Oznacza to, że realizacja projektów uzupełniających się wzajemnie, pozwoli na osiągnięcie większych efektów, niż w przypadku realizacji każdego przedsięwzięcia osobna.

Rysunek 20 Mapa projektów

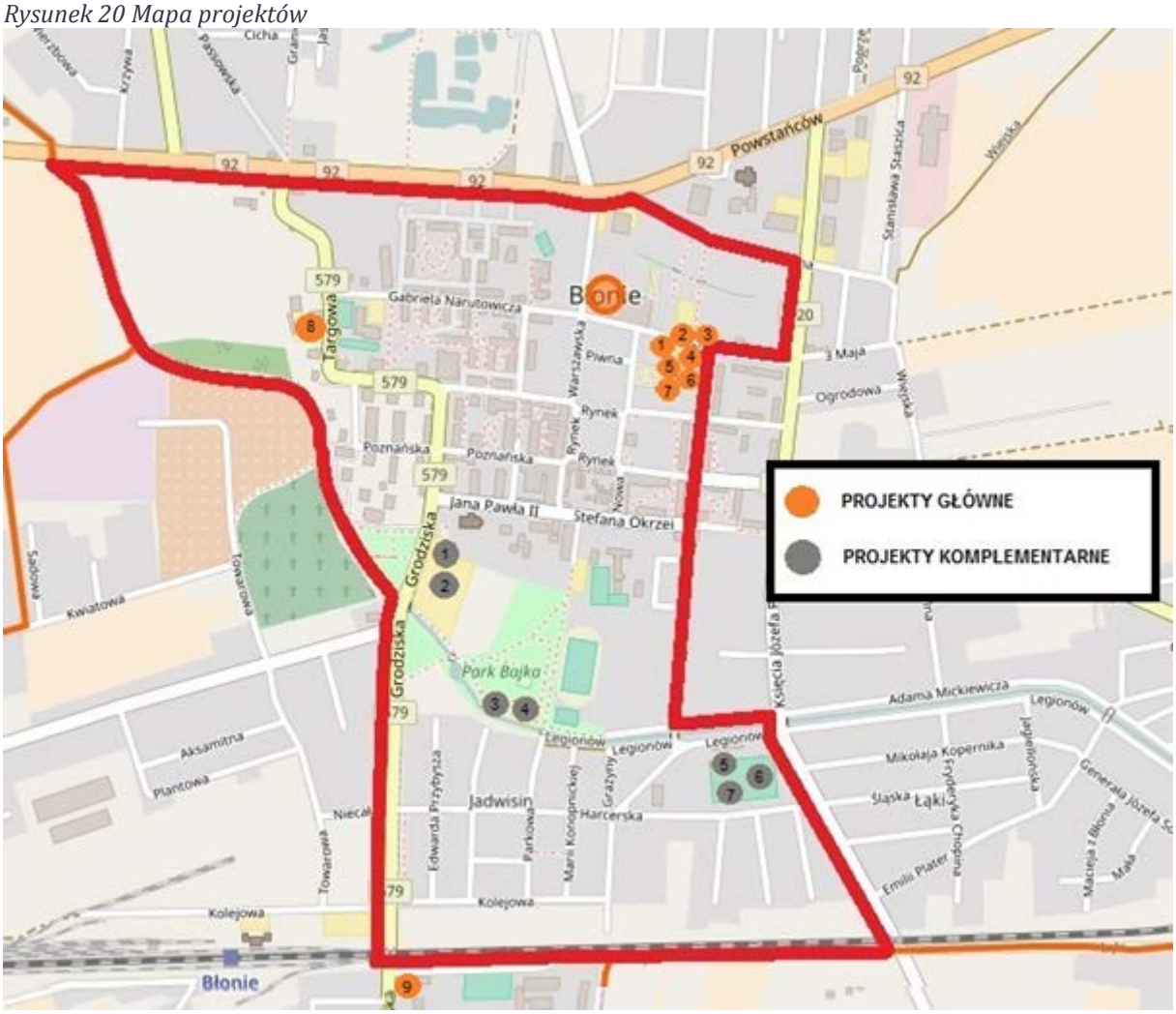

Źródło: Opracowanie własne.

Komplementarność problemową charakteryzuje uwzględnienie w projektach rewitalizacyjnych wszystkich trzech wymiarów programu rewitalizacji. W niniejszym dokumencie określono 9 projektów głównych i 7 projekty komplementarnych, których cechy i spodziewane efekty korelują z zdiagnozowanymi problemami, zapewniając tym samym zwiększoną efektywność procesu oraz dodatkową wartość niż suma rozwiązanych problemów.

Poniższa tabela wykazuje powiązanie zdiagnozowanych problemów z planowanymi działaniami, mającymi im przeciwdziałać.

Tabela 7 Schemat powiązań oddziaływania planowanych przedsięwzięć na problemy obszaru rewitalizacji

	wykluczenie społeczne	ubóstwo	niepełnosprawność	Osoby starsze	zły stan przestrzenno-funkcjonalny
PROJEKTY GŁÓWNE					
Rozbudowa budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR"	-	-	-	-	+
Modernizacja dachu budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR"	-	-	-	-	+
Doposażenie sali usprawniania ruchowego w Dziennym Domu „Senior-WIGOR"	-	-	+	-	-
Zagospodarowanie terenu zielonego przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR"	+	-	-	-	+
Sprawny senior	+	-	+	+	-
Doposażenie sali klubowo-kinowej w Dziennym Domu „Senior-WIGOR"	+	-	-	+	-
Spotkania autorskie w Dziennym Domu „Senior-Wigor"	+	-	-	+	-
Zagospodarowanie targowiska miejskiego w Błoniu	-	-	-	-	+
Adaptacja budynku położonego przy ulicy Grodziskiej na mieszkania socjalne	+	-	-	-	+
PROJEKTY KOMPLEMENTARNE					
Budowa wielofunkcyjnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego, obejmującego budowę hali sportowo-widowiskowej i krytego basenu wraz z zapleczem techniczno-socjalnym oraz rekreacyjno-treningowym	+	-	-	-	+
Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych oraz z rodzin niepełnych w kompleksie sportowo-rekreacyjnym	+	+	-	-	-
Bulwary Błońskie nad rzeką Rokitnicą wraz z zielenią i infrastrukturą towarzyszącą na odcinku od ul. Piłsudskiego do zachodniej kładki przy parku Bajka w Błoniu - II etap budowy bulwarów miejskich w Błoniu	-	-	-	-	+
Letnie warsztaty dla dzieci na bulwarze	+	-	-	-	-
Modernizacja Stadionu Miejskiego w Błoniu	-	-	-	-	+

	wykluczenie społeczne	ubóstwo	niepełnosprawność	Osoby starsze	zły stan przestrzenno-funkcjonalny
Igrzyska dla najmłodszych na stadionie miejskim	+	+	-	-	-
Dzień na stadionie	+	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna dotyczy aspektu zarządzania procesem rewitalizacji, którego powodzenie w znacznej mierze uzależnione jest od wykreowania odpowiedniego systemu zarządzania rewitalizacją. System ten określa m.in. sposób podejmowania decyzji, czy podmioty biorące udział w procesie rewitalizacyjnym. Zakłada się, że Zespół osób odpowiedzialny będzie za włączanie interesariuszy na różnych etapach realizacji i monitorowania LPR oraz za prawidłowy proces wdrażania projektów rewitalizacyjnych. Za organ decyzyjny uznaje się Burmistrza Błonia, który będzie wyznaczał osoby wchodzące w skład Zespołu.

Komplementarność międzyokresowa polega na uzupełnieniu przedsięwzięć zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

W poniżej przedstawionej tabeli wybrane zostały działania, które realizowane były na terenie gminy Błonie:

Tabela 8 Przedsięwzięcia realizowane na terenie Gminy Błonie

Nazwa projektu	Koszty całkowite projektu	Kwota przyznanego dofinansowania	Źródło dofinansowania
Błońska Noc Świętojańska	24 996.02 zł	17 500.76 zł	Oś: IV, EFRROW 2007-2013
Budowa boiska do piłki nożnej o sztucznej nawierzchni we wsi Bieniewice	392 390.56 zł	160 815.00 zł	Oś: III, EFRROW 2007-2013
Budowa ogólnodostępnej strefy służącej rekreacji w Błoniu	99 370.91 zł	50 000.00 zł	Oś: IV, EFRROW 2007-2013
Budowa placu zabaw i siłowni na wolnym powietrzu w Bieniewicach	268 443.82 zł	110 000.00 zł	Oś: IV, EFRROW 2007-2013
Poprawa zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych oraz	525 978.98 zł	342 100.00 zł	Oś: IV, EFRROW 2007-2013

Nazwa projektu	Koszty całkowite projektu	Kwota przyznanego dofinansowania	Źródło dofinansowania
bezpieczeństwa mieszkańców poprzez remont i wyposażenie dwóch budynków Domów Kultury w Radzikowie wraz z parkingiem i odwodnieniem oraz zagospodarowaniem terenu.			
Budowa strefy kultury i rekreacji poprzez rewaloryzację zabytkowego dworku polskiego z XVIII wraz rewitalizacją parku w Błoniu	13 600 463.00 zł	11 560 393.60 zł	Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013
Nauka bez tajemnic - wsparcie uczniów z terenu gminy Błonie poprzez wyrównywanie ich szans edukacyjnych oraz wykorzystanie nauczania opartego na metodzie eksperymentu.	981 717.50 zł	785 374.00 zł	Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020
Budowa sali gimnastycznej i łącznika przy Gimnazjum nr 2 w Błoniu	6 469 860.80 zł	5 415 384.68 zł	Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne.

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że finansowanie projektów rewitalizacyjnych, wynikających z planu rewitalizacji opiera się na uzupełnianiu się i łączeniu wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka wystąpienia podwójnego dofinansowania.

Mechanizm zapewnienia **komplementarności źródeł finansowania** opierać się będzie na silnej koordynacji i synergii projektów rewitalizacyjnych ze środkami polityki i instrumentów zarówno programów operacyjnych, jak i krajowych.

Z zamiarem usystematyzowania zgromadzonych danych, w poniższej tabeli zostały przedstawione wszystkie projekty rewitalizacyjne finansowane zarówno ze środków budżetu gminy, jak i realizowanych przy pomocy pozyskanych na późniejszych etapach środków zewnętrznych (tj. EFRR i EFS). Podział tabeli uwzględnia kategorie: miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji, harmonogram realizacji projektów, szacunkowe koszty oraz źródła finansowania miejsce realizacji projektu na obszarze

rewitalizacji. Zaproponowana klasyfikacja uwzględnia wszystkie, najważniejsze aspekty złożonych projektów.

Tabela 9. Zbiorcza tabela projektów

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji	Harmonogram realizacji projektów	Szacunkowe koszty	Źródła finansowania
PROJEKTY GŁÓWNE						
1.	Rozbudowa budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2017-2020	3 000 000,00 zł	budżet gminy
2.	Modernizacja dachu na budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2016-2017	40 000,00 zł	MRPiPS, RPO WM (EFRR)
3.	Doposażenie sali usprawniania ruchowego w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2016-2017	12 000,00 zł	MRPiPS, RPO WM (EFRR)
4.	Zagospodarowanie terenu zielonego przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2016 – 2017	33 200,00 zł	MRPiPS, RPO WM (EFRR)
5.	Sprawny senior	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2018-2020	15 000,00 zł	RPO WM (EFS), budżet gminy
6.	Doposażenie sali klubowo-kinowej w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2017	12 000,00 zł	MRPiPS, RPO WM (EFRR)
7.	Spotkania autorskie w Dziennym Domu „Senior-Wigor”	Dzienny Dom „Senior-WIGOR” 05-870 Błonie, ul. 3 Maja 10	Budynek Dziennego Domu „Senior-WIGOR” ul. 3 Maja 10 05-870 Błonie	2018-2019	30 000,00 zł	budżet gminy
8.	Zagospodarowanie targowiska miejskiego w Błoniu	Gmina Błonie/ partner – Ośrodek	Zagospodarowanie istniejącego targowiska miejskiego wraz z	2017 - 2019	5 066 871,58 zł	budżet gminy RPO WM

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji	Harmonogram realizacji projektów	Szacunkowe koszty	Źródła finansowania
		Pomocy Społecznej i Powiatowy Urząd Pracy w Błoniu	infrastrukturą i układem komunikacyjnym na terenie działek nr 13/14, 13/15, 13/16 obręb. 014 w Błoniu o łącznej powierzchni 9 746m2 zlokalizowane przy ulicy Targowej			(EFRR)
9.	Adaptacja budynku położonego przy ulicy Grodziskiej na mieszkania socjalne	Gmina Błonie	ul. Grodziska 15 05-870 Błonie (Poza obszarem rewitalizacji)	2017-2020	3 000 000,00 zł	budżet gminy
PROJEKTY KOMPLEMENTARNE						
1.	Budowa wielofunkcyjnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego obejmującego budowę hali sportowo-widowiskowej i krytego basenu wraz z zapleczem techniczno-socjalnym i rekreacyjno-treningowym”	Gmina Błonie	Błonie, ul Grodziska dz. ew. 31, obręb 0023, powierzchnia 1,5583 ha	2018 – 2019	50 000 000,00 zł	dotacje MSiT, budżet gminy
2.	Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych oraz z rodzin niepełnych w kompleksie sportowo-rekreacyjnym	Gmina Błonie/ partner – Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu	Błonie, ul Grodziska dz. ew. 31, obręb 0023	2019-2021	40 000,00 zł	RPO WM (EFS), budżet gminy
3.	Bulwary Błońskie nad rzeką Rokitnicą wraz z zielenią i infrastrukturą towarzyszącą na odcinku od ul. Piłsudskiego do zachodniej kładki przy parku Bajka w Błoniu - II etap budowy bulwarów miejskich w Błoniu	Gmina Błonie	Wzdłuż rzeki Rokitnicy od ulicy Piłsudskiego do zachodniej kładki przy Parku Bajka.	2017-2019	5 000 000,00 zł	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, RPO WM (EFRR)
4.	Letnie warsztaty dla dzieci na	Gmina Błonie/	Wzdłuż rzeki Rokitnicy od ulicy	2019-2021	25 000,00 zł	budżet gminy

Lp.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji	Harmonogram realizacji projektów	Szacunkowe koszty	Źródła finansowania
	bulwarze	partner – Centrum Kultury w Błoniu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu, Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. J. Korczaka	Piłsudskiego do zachodniej kładki przy Parku Bajka.			
5.	Modernizacja Stadionu Miejskiego w Błoniu	Gmina Błonie	Decyzją nr 25970 z dnia 9.06.1992 roku Wojewoda przekazał na własność nie odpłatnie na podstawie art 18 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku o samorządzie terytorialnym działkę ewidencyjną nr 11 obręb 028 w Błoniu, o powierzchni 2,5569 ha, nr księgi wieczystej 31345. ul. Legionów 3a 05-870 Błonie	2015-2019	8 149 226,24 zł	dotacje MSiT, budżet gminy
6.	Igrzyska dla najmłodszych na stadionie miejskim	Gmina Błonie/ partner –Centrum Kultury w Błoniu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu, KS Błonianka	Stadion Miejski Legionów 3a 05-870 Błonie	2019-2023	20 000,00 zł	dotacje MSiT, budżet gminy
7.	Dzień na stadionie	Gmina Błonie/ partner KS Błonianka	Stadion Miejski Legionów 3a 05-870 Błonie	2019-2023	10 000,00 zł	dotacje MSiT, budżet gminy

Źródło: opracowanie własne

9. Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Przygotowanie oraz wdrażanie procesu rewitalizacji w gminie Błonie opiera się na zasadach partnerstwa i partycypacji. Partycypacja społeczna wpisana jest w proces rewitalizacji, na każdym jego etapie: diagnozy, programowania, wdrażania i monitorowania.

Rysunek 21 Etapy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji

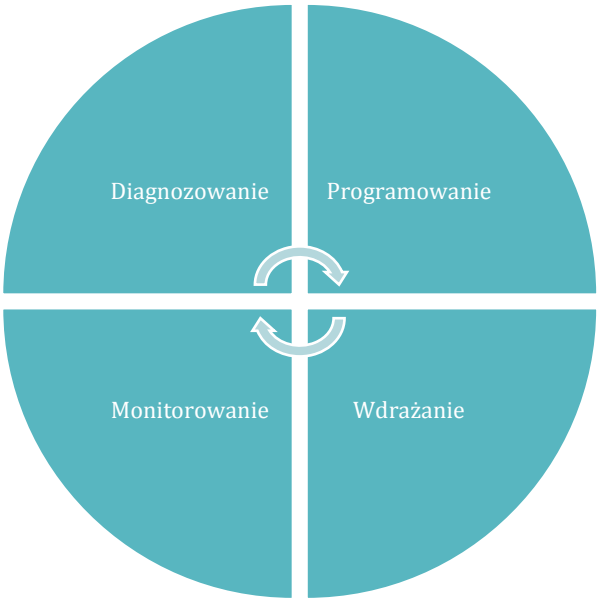

Źródło: Opracowanie własne.

Mechanizm partycypacji społecznej w Lokalnym Programie Rewitalizacji zakłada aktywny udział interesariuszy, którzy będą wspierać proces wdrażania oraz oceniać skutki podjętych działań w ramach Programu. Interesariusze to instytucje, osoby lub grupy osób, które znajdują się w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz instytucje i osoby, które mogą mieć wpływ (pozytywny lub negatywny) na realizację Programu i jego rezultatu.

Poniższy schemat przedstawia interesariuszy Lokalnego Programu Rewitalizacji gminy Błonie.

Rysunek 22 Interesariusze LPR

Źródło: Opracowanie własne.

Kompleksowość procesu rewitalizacji w Gminie Błonie zakładająca włączenie wielu grup interesariuszy, wymaga stworzenia struktury organizacyjnej oraz podziału kompetencji i obowiązków. W ramach prowadzonych prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, szczególny nacisk został położony na włączenie mieszkańców, przedsiębiorców oraz wszystkich interesariuszy w proces rewitalizacji.

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały metody włączania interesariuszy przy tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 10 Metody angażowania interesariuszy w tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji

Metoda	Opis zastosowanej metody
Ankieta CATI	Badanie kwestionariuszowe przeprowadzone zostało metodą CATI (ang. Computer Assisted Telephone Interview, czyli wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny) na próbie 50 osób, w terminie od 1 sierpnia 2016 r. do 12 sierpnia 2016 r. Celem badania była identyfikacja obszarów o wysokim koncentracji zjawisk problemów, określenie negatywnych zjawisk czy wskazanie sołectw, w których działania z zakresu rozwoju społecznego, gospodarczego i modernizacji powinny zostać zrealizowane.

Metoda	Opis zastosowanej metody
	Wyniki ankiety przedstawione zostały w punkcie Wyniki badań ankietowych.
Ankieta PAPI	Badanie kwestionariuszowe przeprowadzone zostało metodą PAPI (ang. Paper & Pen Personal Interview) na próbie 100 osób, w terminie od 1 sierpnia 2016 r. do 12 sierpnia 2016 r. Celem badania była identyfikacja obszarów o wysokim koncentracji zjawisk problemów, określenie negatywnych zjawisk czy wskazanie sołectw, w których działania z zakresu rozwoju społecznego, gospodarczego i modernizacji powinny zostać zrealizowane. Wyniki ankiety przedstawione zostały w punkcie Wyniki badań ankietowych.
Spotkania warsztatowo-informacyjne	W trakcie tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji zorganizowane zostały dwa spotkania warsztatowo-informacyjne z interesariuszami: 1) Pierwsze spotkanie odbyło się 11 sierpnia 2016 r. w Centrum Kultury w Błoniu. Celem spotkania było m.in. wyjaśnienie czym jest proces rewitalizacji, poznanie problemów, zaprezentowanie dotychczasowych wyników oraz ich weryfikacja z opiniami interesariuszy. 2) Drugie spotkanie odbyło się 22 września 2016 r. w Centrum Kultury w Błoniu. Celem spotkania było zaprezentowanie wyników prac i głównych założeń Programu oraz kierunków działań rewitalizacyjnych na najbliższe lata. Metodą informowania o spotkaniu były: – Informacje zawarte na stronie internetowej; – Plakaty; – Ulotki; – Zaproszenia wysyłane drogą elektroniczną do przedstawicieli organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych, Wyniki spotkania przedstawione zostały w punkcie Wyniki konsultacji społecznych.
Zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej	Interesariusze mieli możliwość zgłaszania uwag do Programu w terminie od 15 września 2016 r. do 29 września 2016 r. Formularz konsultacyjny w formie elektronicznej udostępniony został na stronie internetowej www.blonie.pl. Zgłoszone uwagi w formie papierowej interesariusze mogli przynosić o Urzędu Miejskiego w Błoniu w dniach i godzinach pracy urzędy lub przesyłać na adres ratusz@um.blonie.pl.

Metoda	Opis zastosowanej metody
	W trakcie konsultacji społecznych nie zostały zgłoszone uwagi do Programu.

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 23 Spotkanie informacyjne dla interesariuszy – 11 sierpnia 2016r.

Źródło: http://www.blonie.pl/aktualnosc,500,spotkanie-dot-programu-rewitalizacji-relacja

Rysunek 24 Spotkanie informacyjne dla interesariuszy – 11 sierpnia 2016r.

Źródło: http://www.blonie.pl/aktualnosc,500,spotkanie-dot-programu-rewitalizacji-relacja

Tak szerokie zastosowanie różnych i technik badawczych pozwoliło na dotarcie do dużej liczby mieszkańców całej gminy. Mieszkańcy, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych mieli możliwość zgłaszania propozycji dotyczących realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Informacje na temat zbierania fiszek projektowych (propozycji przedsięwzięć) umieszczone zostały na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz Biuletynie Informacji Publicznej. Skontaktowano się także z organizacjami pozarządowymi, w celu poinformowania o możliwości zgłoszenia projektów rewitalizacyjnych. Dzięki zaangażowaniu partnerów rewitalizacji wybrane zostały projekty rewitalizacyjne i projekty komplementarne.

W związku z powyższym, zastosowano różne rodzaje mechanizmów włączenia mieszkańców, przedsiębiorców, innych podmiotów i grup aktywnych na terenie miasta w procesie rewitalizacji.

Przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Błonie oraz jego wdrażanie i monitorowanie opierać się będą na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym przede wszystkim ze:

- społecznością obszaru zdegradowanego,
- użytkownikami obszaru zdegradowanego,
- lokalnymi przedsiębiorcami,
- organizacjami pozarządowymi.

Etap wdrażania i monitorowania odbywać się będzie zarówno za pomocą komunikacji jednokierunkowej, jak i komunikacji dwukierunkowej, który prezentuje poniżej przedstawiony schemat.

Rysunek 25 Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania

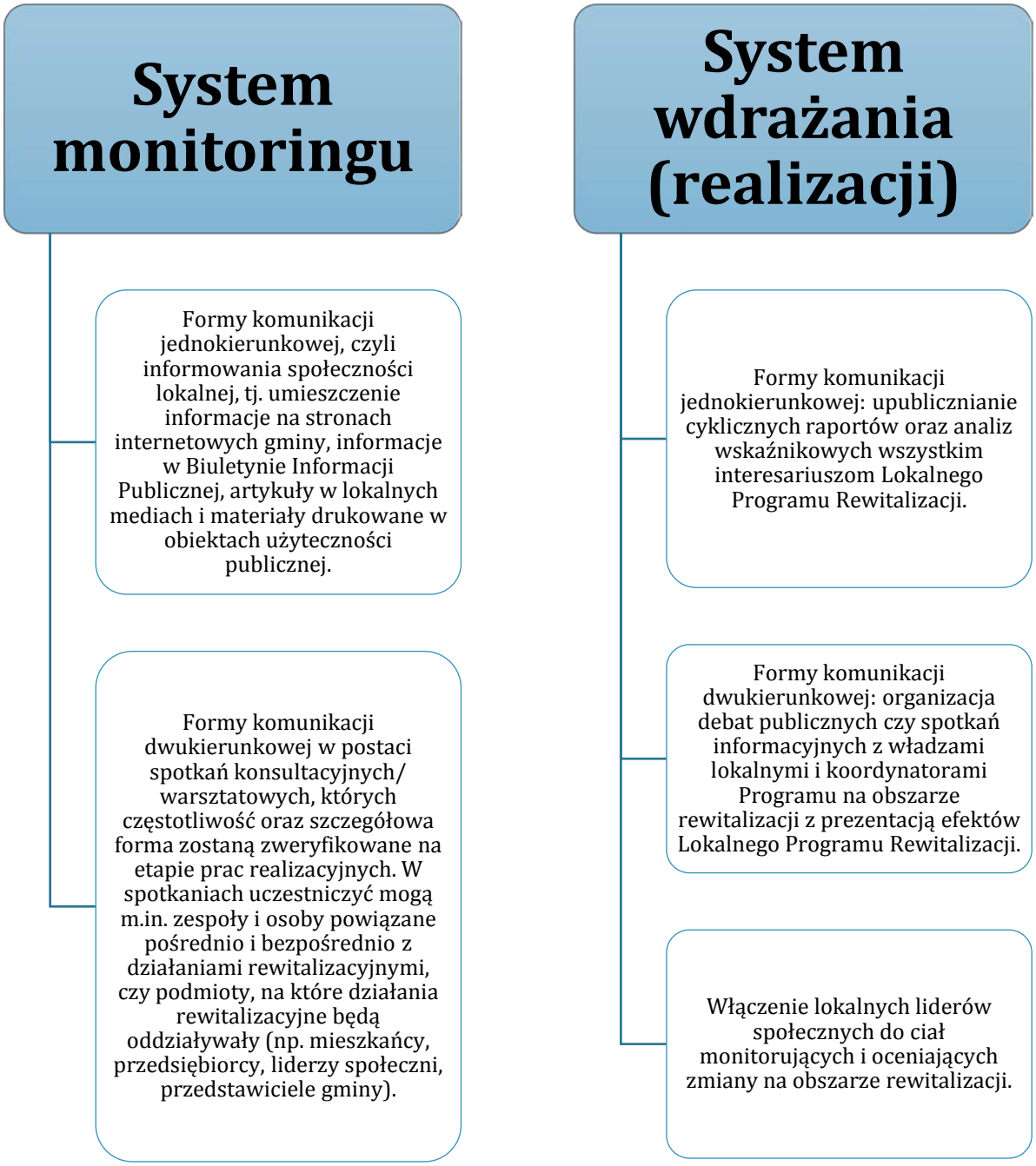

Źródło: Opracowanie własne.

9.1.Podsumowanie partycypacji społecznej

Na etapie tworzenia dokumentu, jego realizacji i monitorowania przewidziana jest szeroko rozumiana partycypacja społeczna. Grupy interesariuszy, zdefiniowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji, zostały włączone poprzez:

- Informowanie mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedstawicieli firm o spotkaniach informacyjnych (wykorzystanie plakatów, ulotek, strony internetowej);
- Specjalnie przygotowane karty ćwiczeniowe na spotkaniach informacyjnych;
- Informowanie organizacji pozarządowych i właścicieli nieruchomości o możliwości zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (karta projekty dostępna była na stronie internetowej);
- Przeprowadzenie badania ankietowego metodą PAPI i CATI;
- Możliwość zgłaszania uwag w formie elektronicznej i papierowej.

W proces zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji interesariusze włączani będą poprzez:

- Spotkania z Zespołem osób powołanych przez Burmistrza;
- Zaangażowanie organizacji pozarządowych;
- Organizowanie spotkań z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i przedstawicielami firm w celu oceny postępów w Lokalnym Programie Rewitalizacji;
- Realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- Informowanie interesariuszy o realizacji poszczególnych zadań na stronie internetowej Urzędu Miejskiego, poprzez zamieszczanie raportów podsumowujących stopień realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

10.System wdrażania (realizacji) Lokalnego Programu Rewitalizacji

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Błonie, oparty jest na zasadzie partnerstwa i partycypacji. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania Programu (jako działania komplementarne do partycypacji na etapach diagnozy, programowania, czy monitorowania) umożliwi wypracowanie społecznej akceptacji dla podejmowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozyskanie środków na działania rewitalizacyjne ze źródeł publicznych oraz prywatnych oraz systematyczny monitoring postępów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz w razie konieczności (np. podczas wystąpienia istotnej zmiany warunków realizacji Programu) jego aktualizację.

Proces wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji ma na celu sterowanie realizowanymi działaniami w taki sposób, by umożliwić wyprowadzenie obszarów zdegradowanych, w tym wyznaczonych do rewitalizacji, ze stanu kryzysowego. W związku z takimi działaniami podmiotów wdrażających i przeznaczonych na te cele środków finansowych i rzeczowych nastąpi planowana poprawa jakości życia mieszkańców.

Kompleksowy charakter Lokalnego Programu Rewitalizacji jest odpowiedzią na problemy określone na podstawie diagnozy przeprowadzonej na terenie gminy Błonie. Połączenie planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, celów oraz efektów tych przedsięwzięć przyczyni się do trwałości wprowadzonych zmian. Jednym z najważniejszych elementów zapewniających trwałość i powodzenie działań rewitalizacyjnych jest włączenie w jego realizację wszystkich grup interesariuszy oraz prowadzenie otwartego dialogu pomiędzy nimi. Ze względu na złożoność procesu tworzenia i wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji włączenie interesariuszy jest szczególnie istotne. Przyczyni się do pozytywnego postrzegania przez lokalną społeczność działań rewitalizacyjnych.

Do podstawowych działań w zakresie zarządzania Lokalnego Programem Rewitalizacji zalicza się:

- Aktywne włączenie grup interesariuszy w proces rewitalizacji,
- Pozyskiwanie różnych środków finansowych zgodnie z zasadą dodatkowości,

- Promocja i wdrożenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja przyczyni się do pozytywnych zmian na wyznaczonym obszarze zgodnie z zasada komplementarności i zrównoważonego rozwoju,
- Wdrażanie poszczególnych działań zgodnie z kryterium czasu realizacji,
- Monitorowanie postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z określeniem stopnia osiągnięcia wyznaczonych uprzednio celów,
- Utrzymanie trwałości osiągniętych rezultatów.

Powyższe wymaga zaangażowania wielu podmiotów, które posiadają narzędzia do ich realizacji. W Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Błonie organem decyzyjnym jest Burmistrz Błonia. Za działanie w Lokalnym Programie Rewitalizacji i prawidłowy proces wdrażania projektów rewitalizacyjnych odpowiedzialny będzie Zespół osób, wyznaczonych przez Burmistrza Błonia. W przypadku zgłoszonych fiszek projektowych, to Wnioskodawcy będą odpowiedzialni za skuteczną realizację zaproponowanych działań.

Na etapie zarządzania procesem rewitalizacji wyznaczony zespół będzie współpracował również z:

- Komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Błoniu, zwłaszcza z Zastępcą Burmistrza, Skarbnikiem gminy oraz Sekretarzem, a także innymi jednostkami (tj. placówkami oświatowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, itd.).
- Beneficjentami zewnętrznymi również odpowiadającymi za realizację działań rewitalizacyjnych (wspólnotami mieszkaniowymi, instytucjami kultury, instytucjami polityki społecznej, fundacjami i stowarzyszeniami, lokalnymi przedsiębiorcami, osobami prywatnymi).
- Interesariuszami procesu rewitalizacji.

11. System monitoringu, ewaluacji i aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

System monitoringu i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie opierał się na pozyskiwaniu niezbędnych danych od instytucji, z którymi Urząd Miejski będzie

współpracować (w tym danych demograficznych oraz gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego, zaangażowanych w program rewitalizacji). Proces gromadzenia danych powinien odbywać się na możliwe najniższym poziomie, z możliwością agregacji dla obszaru rewitalizacji.

System monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji powinien zawierać dane dotyczących przede wszystkim sfer, w których zdiagnozowano występowanie problemów. Możliwość uzyskania danych ilościowych i jakościowych pozwalających na weryfikacje stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, danych wykazujących stopień zbieżności realizowanych działań z celami oraz niezbędnych informacji do realizacji zadań i podejmowania decyzji na szczeblu operacyjnym i strategicznym. Bardzo ważnym elementem systemu monitoringu jest identyfikacja barier, które utrudniają realizacje przedsięwzięć rewitalizacyjnych na płaszczyźnie formalnej, gospodarczej, ekonomicznej oraz wynikającej z nastawienia społeczności lokalnej.

Monitorowanie efektów nastąpi na podstawie wskaźnika produktu i rezultatu. Pierwszy z nich odnosi się do wszystkich produktów powstałych zarówno w trakcie realizowania Lokalnego Programu Rewitalizacji, jak i będących skutkiem wydatkowania przyznanych środków. Drugi natomiast dotyczy efektów działań po zakończonych przedsięwzięciach, które nastąpią najpóźniej po 2023 roku.

Tabela 11 Wskaźnik produktu i wskaźnik rezultatu

Wskaźniki produktu				
Projekt/ przedsięwzięcie rewitalizacyjne	**Wskaźnik**	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa dla obszaru (rok 2016)**	**Wartość docelowa dla obszaru (rok 2023)**
Lista A: projekty kluczowe				
1. Rozbudowa budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	Liczba osób korzystająca z wyremontowanej infrastruktury społecznej	os./ dzień	30	50
	Liczba zrewitalizowanych budynków infrastruktury społecznej (szt.)	szt.	-	1
	Liczba zmodernizowanych budynków przeznaczonych dla osób starszych	szt.	-	1
2. Modernizacja dachu budynku Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	Liczba osób korzystająca z wyremontowanej infrastruktury społecznej	os./tydzień	30	50
	Liczba zrewitalizowanych budynków infrastruktury społecznej (szt.)	szt.	-	1
	Liczba zmodernizowanych budynków przeznaczonych dla osób starszych	szt.	-	1
3. Doposażenie Sali usprawniania ruchowego w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”	Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury (os.)	os./ tydzień	-	40
	Liczba zrewitalizowanych budynków infrastruktury społecznej (szt.)	szt.	-	1
	Liczba osób korzystająca z zajęć ruchowych	os./ tydzień	-	40
	Liczba zmodernizowanych budynków przeznaczonych dla osób starszych	szt.	-	1
4. Zagospodarowanie terenu zielonego przed budynkiem Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach wiejskich	m^2	-	20
	Liczba osób korzystających z utworzonej lub zrekultywowanej przestrzeni publicznej	os./tydzień	-	80
	Liczba nowopowstałych miejsc integracji i aktywizacji przeznaczonych dla osób starszych	szt.	-	1
	Liczba nowopowstałej infrastruktury oferty usprawnienia ruchowego (sprzętu rehabilitacyjnego)	szt.	-	3
	Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury oferty usprawnienia ruchowego (sprzętu rehabilitacyjnego	os./ tydzień	-	30
5. Sprawny senior	Liczba organizowanych warsztatów i spotkań	szt./rok	10	60
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób starszych	szt.	-	1
6. Doposażenie Sali klubowo –	Liczba osób korzystających z	os./ tydzień	30	50

kinowej w Dziennym Domu „Senior – WIGOR”	wyremontowanej infrastruktury (os.)			
	Liczba zrewitalizowanych budynków infrastruktury społecznej (szt.)	szt.	-	1
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób starszych	szt.	-	1
	Liczba zmodernizowanych budynków przeznaczonych dla osób starszych	szt.	-	1
7. Spotkania autorskie w Dziennym Domu „Senior – WIGOR”	Liczba organizowanych warsztatów i spotkań	szt./rok	10	60
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób starszych	szt.	-	1
8. Zagospodarowanie targowiska miejskiego w Błoniu	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach wiejskich	m²	-	1 000
	Liczba osób korzystających z utworzonej lub zrekultywowanej przestrzeni publicznej	os./ rok	-	4 000
	Liczba nowopowstałych miejsc pracy	os.	-	5
9. Adaptacja budynku położonego przy ulicy Grodziskiej na mieszkania socjalne	Liczba osób korzystająca z nowopowstałej infrastruktury społecznej	os.	-	10
	Liczba zrewitalizowanych budynków infrastruktury społecznej (szt.)	szt.	-	1
	Liczba zmodernizowanych budynków przeznaczonych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	szt.	-	1
Lista B: projekty komplementarne				
1. Budowa wielofunkcyjnego kompleksu sportowo-rekreacyjnego, obejmującego budowę hali sportowo – widowiskowej i krytego basenu wraz z zapleczem techniczno – socjalnym oraz rekreacyjno – treningowym	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach wiejskich	m²	-	500
	Liczba nowopowstałych budynków infrastruktury sportowo - rekreacyjnej (szt.)	szt.	-	1
	Liczba osób korzystająca z nowopowstałej infrastruktury sportowo- rekreacyjnej	os./miesiąc	-	500
	Liczba zmodernizowanych budynków przeznaczonych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	szt.	-	1
	Liczba projektów dotyczących rozwoju i modernizacji infrastruktury rekreacyjno - sportowej	szt.	-	1
2. Organizowanie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych oraz rodzin niepełnych w kompleksie sportowo-rekreacyjnym	Liczba organizowanych zajęć	szt.	-	1
	Liczba osób biorących udział w zajęciach	os.	-	30
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla niepełnosprawnych	szt.	-	1
3. Bulwary Błońskie nad rzeką	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na	m²	-	1 000

Rokitnicą wraz z zielenią i infrastrukturą towarzyszącą na odcinku od ul. Piłsudskiego do zachodniej kładki przy parku Bajka w Błoniu – II etap budowy bulwarów miejskich w Błoniu	obszarach wiejskich			
	Liczba osób korzystających z utworzonej lub zrekultywowanej przestrzeni publicznej	os./rok	-	5 000
	Liczba nowopowstałych miejsc integracji i aktywizacji społecznej	szt.	-	1
4. Letnie warsztaty dla dzieci na bulwarze	Liczba organizowanych warsztatów	os./miesiąc	-	20
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego	szt.	-	1
5. Modernizacja Stadionu Miejskiego w Błoniu	Liczba projektów dotyczących rozwoju i modernizacji infrastruktury rekreacyjno - sportowej	szt.	-	1
	Liczba osób korzystających z wyremontowanej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej	os./miesiąc	-	500
	Liczba inicjatyw mających na celu aktywizację i integrację społeczną	szt./rok	-	5
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla niepełnosprawnych	szt.	-	1
6. Igrzyska dla najmłodszych na stadionie miejskim	Liczba organizowanych wydarzeń	szt.	-	1
	Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	szt.	-	1

Wskaźniki rezultatu

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa dla obszaru (rok 2016)	Wartość docelowa dla obszaru (rok 2023)
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez rozwój oferty rekreacyjno-kulturalnej i zwiększenie integracji mieszkańców	Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnością poprzez wyrównanie szans w dostępie do infrastruktury technicznej i podejmowanie działań na rzecz integracji ze społeczeństwem	Liczba ofert kulturalnych i edukacyjnych dla seniorów	szt./rok	10	29
	Zintegrowane działania na rzecz zmniejszenia stopnia ubóstwa	Liczba osób ubogich	os.	146	130
		Liczba osób korzystających ze świadczeń społecznych	os.	194	170
	Niwelowanie koncentracji negatywnych	Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej	os./rok	1000	1500
		Liczba zrealizowanych	szt./rok	30	54

	zjawisk społecznych poprzez organizowanie wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	wydarzeń kulturalnych			
Rozwój przestrzeni miejskiej oraz zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury służącemu zaspokojeniu potrzeb mieszkańców	Rozwój infrastruktury pomocy społecznej i opieki zdrowotnej	Liczba osób korzystających z pomocy ośrodka Senior-WIGOR	os/dzień	30	50
		Liczba osób korzystających ze sprzętu rehabilitacyjnego	os./tydzień	85	210
	Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych i terenów zielonych	Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	os./miesiąc	230	500

Źródło: Opracowanie własne.

Monitorowanie wartości produktu i rezultatu odbywać będzie się poprzez pozyskanie danych z tych samych źródeł minimum raz do roku i beneficjentów zewnętrznych. Monitoring będzie opierać się również na pozyskiwaniu danych z badań ankietowych i spotkań z interesariuszami rewitalizacji, na których przedstawiane będą coroczne raporty w formie sprawozdań z realizacji celów, zawierających informację na temat podejmowanych działań oraz realizowanych przedsięwzięć. Tego rodzaju działania pozwolą na bieżącą ocenę stopnia realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji, które zaprezentowane zostały poniższej tabeli.

11.1. Ewaluacja

Ewaluacja to przede wszystkim analiza wpływu przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poszczególne aspekty funkcjonowania interesariuszy. W procesie rewitalizacji osoby wyznaczone do monitoringu będą współpracować z instytucjami publicznymi (tj. PUP, OPS, Policja) oraz innymi beneficjentami programu. Podejmowanie działań w ten sposób pozwoli na ocenę stopnia realizacji celów w Lokalnym Programie Rewitalizacji, ich wpływu na obszary problemowe, a także pozwoli na dostosowanie dokumentu do zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej całej gminy.

Ewaluacja będzie przebiegać etapowo:

Ewaluacja ex-ante

ocena zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ocena ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne

↓

Ewaluacja w trakcie realizacji przedsięwzięć

ocena bieżąca przyjętych celów oraz ich wpływu na obszary problemowe

↓

Ewaluacja ex-post

długoterminowa ocena wpływu oraz trwałości poszczególnych przedsięwzięć na społeczność lokalną i grupy interesariuszy

↓

Modyfikacja Lokalnego Programu Rewitalizacji

po przeprowadzeni ewaluacji lub w razie wystąpienia istotnej zmiany warunków realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

11.2.Aktualizacja LPR

Istotną kwestią przy tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji jest uwzględnienie procesu jego aktualizacji. Pozwoli to na wszelkie modyfikacje w dokumencie, które będą wynikać wyłącznie ze zmian w bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. Ponadto, wszystkie zaplanowane działania są określone na podstawie analizy potrzeb i zidentyfikowanych deficytów na obszarze wsparcia. Wpisują się one w zakres publicznych i niepublicznych zadań samorządu gminnego zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o Samorządzie Gminnym uzupełnioną obwieszczeniem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 2016r. (Dz.U. 2016 poz.446). Jednostką uzupełniającą proces rewitalizacji, będącą jednocześnie głosem społeczności lokalnej jest Rada Miejska w gminie Błonie. Kompetencje jednostki regulowane są za pomocą powszechnie obowiązujących aktów prawnych, aktów wykonawczych oraz Statutu Rady Miejskiej. Dodatkowo Lokalny Program Rewitalizacji oraz każda jego aktualizacja wymaga przyjęcia stosownej uchwały Rady Miejskiej.

W zakresie propozycji nowych przedsięwzięć zgłaszanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji stosowana będzie następująca ścieżka postępowania:

Podmioty zainteresowane realizacją projektu (zlokalizowanych na obszarze do rewitalizacji) zgłaszają propozycje do Zespołu osób powołanego przez Burmistrza Błonia

↓

Zespoł przeprowadza konsultacje z odpowiednimi wydziałami Urzędu Miejskiego

↓

Następuje weryfikacja zgłaszanych propozycji i wydanie opinii odnośnie do włączenia lub odmowy włączenia zgłoszonego przedsięzięcia do LPR

↓

Zespół zwołuje posiedzenie i przekłada zgłoszoną propozycję przedsięwzięcia pod obrady Rady Miejskiej

↓

Po rozpatrzeniu złożonej propozycji wniosku, Rada Miejska wydaje opinię w zakresie jej włączenia lub odrzucenia

↓

Burmistrz Gminy podejmuje decyzję o wprowadzeniu zmian do LPR

↓

Po sporządzeniu projektu aneksu do LPR Burmistrz Gminy przekłada dokument Radzie Miejskiej w celu podjęcia stosownej uchwały

↓

Zgłoszenie do Urzędu Marszałkowskiego wniosku o usunięcie LPR wraz z wnioskiem o zaakceptowanie nowego programu

↓

Akceptacja Urzędu Marszałkowskiego i pojawienie się zaktualizowanego LPR na stronie Urzędu Miasta i Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej

Źródło: Opracowanie własne

12.Spis tabel, wykresów, rysunków

12.1.Spis tabel

Tabela 1 Wskaźnik dynamiki zmian 19
Tabela 2 Delimitacja obszarów zdegradowanych 25
Tabela 3 Wyniki analizy wskaźnikowej dla obszaru zdegradowanego i Gminy Błonie 28
Tabela 4 Wskazanie obszarów do rewitalizacji 29
Tabela 5 Podsumowanie analizy wskaźników dla obszaru rewitalizacji 36
Tabela 6. Schemat powiązań projektów rewitalizacyjnych z kierunkami działań 64
Tabela 7 Schemat powiązań oddziaływania planowanych przedsięwzięć na problemy obszaru rewitalizacji 68
Tabela 8 Przedsięwzięcia realizowane na terenie Gminy Błonie 69
Tabela 9. Zbiorcza tabela projektów 72
Tabela 10 Metody angażowania interesariuszy w tworzenie Lokalnego Programu Rewitalizacji 76
Tabela 11 Wskaźnik produktu i wskaźnik rezultatu 85
Tabela 13. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Błonie w 2014 r.104
Tabela 14. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015 ...106
Tabela 15 Liczba ludności na terenie Gminy Błonie 108
Tabela 16 Liczba mieszkańców miasta Błonie w roku 2016 109
Tabela 17.Podmioty gospodarki narodowej wg. sekcji PKD 2007 w Gminie Błonie w 2015 r. 116
Tabela 18. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Błonie w 2015 roku 117
Tabela 19.Gospodarstwa rolne wg. grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Błonie w 2010 r. 117
Tabela 20. Pogłowie zwierząt gospodarskich i liczba gospodarstw je hodujące na terenie Gminy Błonie w 2010 r. 118
Tabela 21.Wykaz dróg powiatowych przecinających obszar Gminy Błonie 122
Tabela 22. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014 128

Tabela 23. Wyposażenie mieszkań w instalacje w % ogółu mieszkań na terenie Gminy Błonie w 2014 r. 129

Tabela 24.Placówki oświatowe w Gminie Błonie 129

Tabela 25. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Błonie w latach 2012-2014 130

Tabela 26.Analiza SWOT Gminy Błonie 138

Tabela 27 Emisja CO2 ze zużycia energii na potrz. Cieplnej [Mg CO2] budynków użyteczności publicznej 179

Tabela 28 Emisja CO_2 ze zużycia energii na potrz. cieplnej [Mg CO_2] podmiotów gospodarczych 181

12.2.Spis wykresów

Wykres 1. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Błonie w latach 2010-2014 105

Wykres 2. Liczba ludności Gminy Błonie w latach 2010-2015 106

Wykres 3. Piramida wieku mieszkańców Gminy Błonie w 2015 r. 107

Wykres 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Błonie w latach 2010-2015 112

Wykres 5. Przyrost naturalny na terenie Gminy w latach 2010-2014 113

Wykres 6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014 113

Wykres 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy w latach 2010-2015 114

Wykres 8. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy 118

Wykres 9. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014 119

Wykres 10. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015 120

Wykres 11. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Błonie w latach 2010-2015 120

Wykres 12. Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015 123
Wykres 13. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014 124
Wykres 14. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014 125
Wykres 15. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014 125
Wykres 16. Długość czynnej sieci gazowej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014 126
Wykres 17. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014 127
Wykres 18. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014 134
Wykres 19 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów 142
Wykres 20 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości 144
Wykres 21 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania? 145
Wykres 22 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy? 146
Wykres 23 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 147
Wykres 24 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 148
Wykres 25 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 149
Wykres 26 Płeć 150

Wykres 27 Wiek 150
Wykres 28 Miejsce zamieszkania 151
Wykres 29 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów 152
Wykres 30 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości 154
Wykres 31 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania? 155
Wykres 32 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy? 156
Wykres 33 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 157
Wykres 34 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 159
Wykres 35 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 160
Wykres 36 Płeć 161
Wykres 37 Wiek 161
Wykres 38 Miejsce zamieszkania 162
Wykres 39 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów 164
Wykres 40 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości 166
Wykres 41 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania? 167
Wykres 42 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy? 168

Wykres 43 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 169
Wykres 44 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 171
Wykres 45 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%) 172
Wykres 46 Płeć 173
Wykres 47 Wiek 173
Wykres 48 Miejsce zamieszkania 174

12.3.Spis rysunków

Rysunek 1 Etapy tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji 7
Rysunek 2 Mapa poglądowa podziału Gminy Błonie na jednostki strukturalne 9
Rysunek 3 Mapa poglądowa podziału miasta na osiedla 11
Rysunek 4 W1 - Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców 12
Rysunek 5 W2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców 13
Rysunek 6 W3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców 14
Rysunek 7 W4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców 15
Rysunek 8 Występowanie azbestu na terenie Gminy Błonie 16
Rysunek 9 W5 – Powierzchnia wyrobów azbestowych [ha] w stosunku do powierzchni gminy [ha] 17
Rysunek 10 W6 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców 18
Rysunek 11 Kumulacja negatywnych zjawisk na terenie gminy 26
Rysunek 12 Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego na tle gminy 27

Rysunek 13 Mapa poglądowa - Wm_1 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 100 mieszkańców 30
Rysunek 14 Mapa poglądowa - Wm_2 – Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w przeliczeniu na 100 mieszkańców 31
Rysunek 15 Mapa poglądowa – Wm_3 – Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 mieszkańców 32
Rysunek 16 Mapa poglądowa - Wm_4 – Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców 33
Rysunek 17 Mapa poglądowa - Wm_5 – Liczba budynków komunalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców 34
Rysunek 18 Kumulacja negatywnych zjawisk na obszarze miasta 35
Rysunek 19 Mapa poglądowa obszaru rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego 37
Rysunek 20 Mapa projektów 67
Rysunek 21 Etapy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji 75
Rysunek 22 Interesariusze LPR 76
Rysunek 23 Spotkanie informacyjne dla interesariuszy – 11 sierpnia 2016r. 78
Rysunek 24 Spotkanie informacyjne dla interesariuszy – 11 sierpnia 2016r. 78
Rysunek 25 Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania 80
Rysunek 26.Gminy graniczące z Gminą Błonie 97
Rysunek 27.Położenie Gminy Błonie wg podziału administracyjnego powiatu warszawskiego zachodniego 98

13. Załącznik 1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza i przestrzenno-funkcjonalna gminy

13.1.Charakterystyka zagospodarowania przestrzennego

POŁOŻENIE I STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Gmina Błonie jest obszarem miejsko-wiejskim o powierzchni 8584 ha (86 km^2), z czego 909 ha stanowią grunty Miasta Błonie. W układzie administracyjnym kraju, jednostka ta położona jest w zachodniej części województwa mazowieckiego oraz w południowej części powiatu warszawskiego zachodniego, odpowiednio zajmując ich powierzchnie: 0,24% i 16,08%. Obszar analizowanej Gminy graniczy (Rysunek 27):

- od północy z gminą Leszno (powiat warszawski zachodni),
- od wschodu z gminą Ożarów Mazowiecki (powiat warszawski zachodni),
- od południa z gminą Brwinów (powiat pruszkowski), gminą Grodzisk Mazowiecki (powiat grodziski), gminą Baranów (powiat grodziski),
- od zachodu z gminą Teresin (powiat sochaczewski).

Rysunek 26.Gminy graniczące z Gminą Błonie

Źródło: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bf/Mazowieckie-administracja.png

W Gminie Błonie wyodrębnione są 34 obręby ewidencyjne:

1. Białutki,
2. Białuty,
3. Bieniewice,
4. Bieniewo Parcela,
5. Bieniewo Wieś,
6. Błonie Wieś,
7. Bramki,
8. Cholewy,
9. Dębówka,
10. Górna Wieś,
11. Konstantów,
12. Kopytów,
13. Łaźniew,
14. Łaźniewek,
15. Łąki
16. Marysinek,
17. Nowa Górna,
18. Nowa Wieś,
19. Nowe Faszczyce,
20. Nowy Łuszczewek,
21. Piorunów,
22. Radonice,
23. Radzików Wieś,
24. Rochaliki,
25. Rokitno
26. Stare Faszczyce,
27. Stary Łuszczewek,
28. Wawrzyszew
29. Witanów,
30. Witki,
31. Wola Łuszczewska,
32. Żukówka,
33. Błonie – miasto
34. Pass

Siedzibą omawianej gminy jest miejscowość Błonie. Wśród pozostałych gmin powiatu warszawskiego zachodniego (Izabelin, Kampinos, Leszno, Łomianki, Ożarów Mazowiecki, Stare Babice), jest drugą, co do wielkości zajmowanej powierzchni. Większą powierzchnię ma tylko gmina wiejska Leszno (12 508 ha).

Rysunek 27.Położenie Gminy Błonie wg podziału administracyjnego powiatu warszawskiego zachodniego

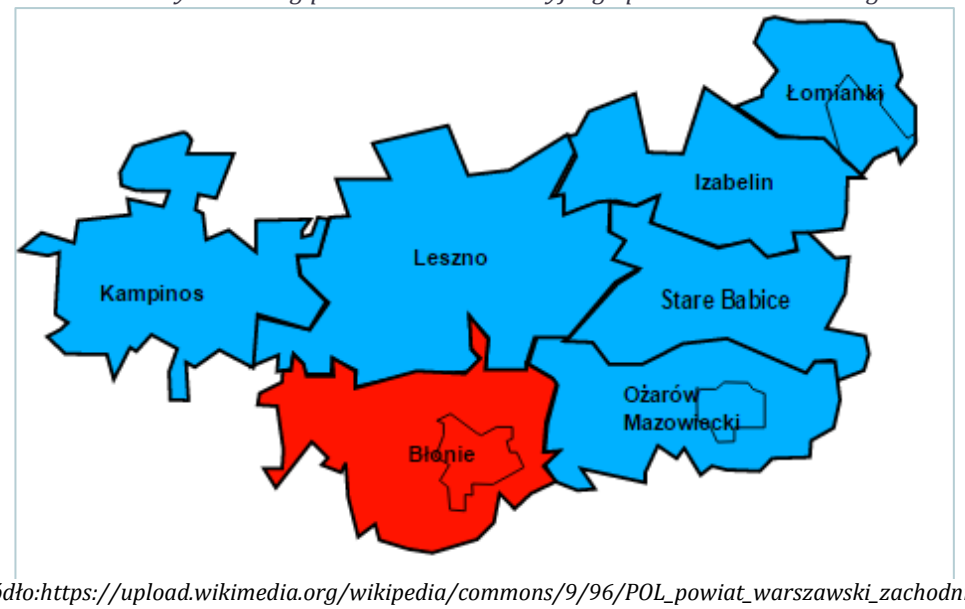

Źródło:https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/96/POL_powiat_warszawski_zachodni_map_Gmina_B%C5%82onie.svg

Centralnym ośrodkiem gminy miejsko-wiejskiej jest Miasto Błonie, pełniące nadrzędne funkcje usługowo-społeczne w stosunku do 33 struktur osadniczych. Jednakże, cały obszar omawianej jednostki wykazuje ścisłe powiązanie z najbliższym

otoczeniem powiatu, zwłaszcza z Grodziskiem Mazowieckim, Milanówkiem, Brwinowem, Ożarowem Mazowieckim, Sochaczewem. Szczególne zależności zaznaczają się na płaszczyźnie administracyjnej, usługowej, infrastrukturalnej, a także komunikacyjnej.

Silne powiązanie zachodzi między gminą, a aglomeracją warszawską. Dla mieszkańców Gminy Błonie, Warszawa stanowi przede wszystkim ważny rynek pracy. Dodatkowo, miasto stołeczne dla społeczności gminnej pełni funkcję ośrodka administracji wojewódzkiej i centralnej, ośrodka skupiającego usługi na wysokim poziomie specjalistycznym w zakresie ochrony zdrowia, kultury, oświaty oraz handlu. Z kolei dla Warszawy, gmina Błonie coraz częściej pełni funkcję tzw. „sypialni". Wzajemna relacja możliwa jest m.in. dzięki korzystnym powiązaniom kolejowym i drogowym z Warszawą oraz atrakcyjnością terenową gminy miejsko-wiejskiej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Pod względem położenia geograficznego Gmina Błonie zlokalizowana jest w granicach mezoregionu Równiny Łowicko-Błońskiej leżącej w południowo-zachodniej części makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej. Równina ta charakteryzuje się płaską powierzchnią erozyjno-denudacyjną.

W obrębie obszaru Gminy Błonie wyróżnić można jeszcze kilka mniejszych jednostek geomorfologicznych, na które składają się:

- system dolinny rzek Utrata, Rokitnica, Korytnica wraz z tarasem zalewowym rzeki Utraty,
- płaska powierzchnia równinna,
- formy antropogeniczne (np. nasypy komunikacyjne).

Teren omawianej jednostki miejsko-wiejskiej rozcięty jest z południowego wschodu na północny zachód doliną rzeki Utraty oraz jej dopływami rzeki Rokitnicy i Korytnicy. Na tym obszarze deniwelacja terenu występuje sporadycznie, tylko w obrębie rzeki Utraty wynosi do ok. 8%. Doliny rzeczne zbudowane są przez osady czwartorzędowe okresu holoceńskiego. Z tych osadów wykształciły się utwory pochodzenia organiczno-mineralnego – mady oraz organicznego – torfy.

Obszar Równiny Łowicko-Błońskiej w obrębie gminy, posiada łagodne ukształtowanie ziemi pochylającej się z południa ku kierunku północno-zachodnim. Równina ta wypełniona jest piaszczystymi osadami akumulacji rzecznej i

fluwioglacjalnej cechująca się dużą miąższością. Mezoregion ten przykryty jest peryglacjalnymi utworami pochodzenia czwartorzędowego i trzeciorzędowego piaszczysto-pyłowymi i pyłowymi, które zostały naniesione przez lodowiec stadiału Warty.

Ze względu na występowanie gleb o dobrych i bardzo dobrych klasach, gmina Błonie charakteryzuje się korzystnymi warunkami do produkcji rolnej. Do najlepszych gleb zaliczają się czarne ziemie, gleby brunatne i płowe zbudowane na podłożu pyłowym oraz gleby gliniasto-iłowe pochodzenia mineralnego. Na podstawie klasyfikacji botanicznej gleb na terenie Gminy Błonie wyróżnia się gleby chronione klasy I – III stanowiące ok. 55% powierzchni Gminy. Wśród nich:

- gleby klasy I stanowią ok. 200 ha (2,6% powierzchni gminy), w północno-wschodniej, południowej i centralnej części jednostki;
- gleby klasy II – ok. 900 ha (11,7%), w północno-wschodniej, południowej i częściowo centralnej części jednostki;
- gleby klasy III – ok. 3130 ha (40,8%), w południowej i północno-wschodniej części jednostki,
- grunty klasy IV – ok. 2148 ha (28%), w zachodniej i częściowo centralnej części jednostki.

Jednakże, z przyczyn intensywnego procesu urbanizacyjnego oraz uwarunkowań społeczno-ekonomicznych, coraz częściej obszary rolnicze ulegają pomniejszeniu. Przestrzenie, które uzyskały już zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz grunty klas IV, V lub VI, obejmują razem około 45% powierzchni Gminy Błonie. Głównie są to tereny położone w centralnej części jednostki wiejsko-miejskiej.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE[5]

Wody powierzchniowe Gminy Błonie tworzą przede wszystkim cieki dorzecza rzeki Bzury, która stanowi bezpośredni lewy dopływ Wisły. Głównym i największym ciekiem przepływającym przez analizowany obszar jest rzeka Utrata (prawobrzeżny

[5] Opracowano na podstawie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Błonie na lata 2009-2016" – aktualizacja z 2009 r. oraz „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie" z 2011 r.

dopływ rzeki Bzury). Mniejszymi ciekami są rzeki Rokitnica i Korytnica, stanowiące lewostronne dopływy rzeki Utraty. Dzięki tym rzekom oraz istniejącej gęstej sieci rowów melioracyjnych (prawie w 100% gmina jest zmeliorowana i zdrenowana) zachodzi odwodnienie terenów. Wody niniejszych rzek zaliczają się do wód poza klasowych.

Ponadto, wodami powierzchniowymi na terenie jednostki miejsko-wiejskiej są nieliczne naturalne i przydomowe oczka wodne i stawy.

Wody podziemne w obrębie Gminy Błonie pochodzą z utworów o zasobach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Ze względu na powszechnie eksploatowane wód z poziomu czwartorzędowego, stanowią one obecnie największe znaczenie gospodarcze. Podczas gdy, zasoby trzeciorzędowe wykorzystywane są w mniejszym stopniu i znacznie częściej w lokalnych ujęciach wodnych.

Na poziom czwartorzędowy składają się dwie warstwy wodonośne. Głębszy poziom zbudowany z drobnych piasków wodnolodowcowych, zalega na głębokości od 8,0 do 22,0 m p.p.t., natomiast płytszy poziom – cechujący się słabą filtracją, tworzą piaski rzeczne i eluwialne położone na nieprzepuszczalnych osadach morenowych i zastoiskowych, zalega na głębokości od 0,0 do kilku metrów p.p.t. Jednakże, wzmożony proces urbanizacji na terenie Gminy, wpływa na sukcesywne obniżanie się poziomu zasobów wód podziemnych.

Z powodu rolniczego charakteru terenu opracowania, nie występują na nim zwarte kompleksy leśne. Lasy zajmują około 15 ha, czyli jedyne 0,17 % powierzchni gminy. Większe przestrzenie zajmują zadrzewienia i zakrzaczenia, występujące lokalnie głównie w parkach (największym terenem zieleni parkowej jest obszar o powierzchni ok. 15 ha położony w miejscowości Pass) oraz w dolinie rzeki Utraty. Drzewostan zieleni urządzonej tworzą takie gatunki, jak: klon jesionolistny, wiąz, topola biała, dąb szypułkowy, lipa, olcha, wierzba (obszar przy rzece).

Omawiając strukturę przestrzenną Gminy Błonie, warto również wspomnieć o terenach objętych formami ochrony przyrody. Wśród nich wyróżnia się fragment Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego Nr 3 z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870). Warszawski OChK rozprzestrzenia się na terenach ponad 50 gmin, zajmując przy tym ponad 148 tys. ha.

Między innymi obejmuje on wąski obszar doliny rzeki Utraty zlokalizowanej w granicach omawianej jednostki. Jedną z najważniejszych zadań pełnionych przez Warszawski OChK jest funkcja korytarza ekologicznego. Umożliwia on migrację roślin, zwierząt i grzybów oraz łączy cenne przyrodniczo obszary, jak np. Kampinoski Park Narodowy z unikatową przyrodniczo doliną Wisły, gdzie znajdują się obszary Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły (PLB140004) i Kampinoska Dolina Wisły (PLH140029)[6].

Do form ochrony przyrody występujących w Gminie Błonie, zalicza się również pomniki przyrody. W granicach niniejszej jednostki obecnie ustalonych jest ich 134. Pomniki przyrody stanowią pojedyncze drzewa z gatunków takich, jak: lipa szypułkowa, lipa drobnolistna, jesion wyniosły, dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy, topola biała, grab zwyczajny, świerk pospolity, modrzew polski i modrzew europejski.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI[7]

Na terenie Gminy Błonie zlokalizowane są obiekty zabytkowe o różnej wartości i skali ochrony – od pojedynczych obiektów do zespołów. W granicach jednostki miejsko-wiejskiej zauważyć można liczne świadectwa wczesnego osadnictwa, które zostały określone jako stanowiska archeologiczne. Niemniej jednak, zabytki archeologiczne często narażone są na zniszczenie, dlatego wszelka działalność prowadzona na terenie ich występowania powinna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na stan prawny ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w Gminie Błonie, składają się:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków:
  - park dworski we wsi Stare Faszczyce,
  - pałac klasycystyczny z XIX w. i park krajobrazowy we wsi Pass,
  - park krajobrazowy z ok. połowy XIX w. we wsi Piorunów,
  - dworek z ogrodem z ok. 1930 r. we wsi Radonice,

[6] Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, http://www.gdos.gov.pl/warszawski-obszar-chronionego-krajobrazu

[7] Opracowano na podstawie „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie" z 2011 r.

- Kościół p.w. Św. Jakuba i Wniebowzięcia NMP oraz cmentarz we wsi Rokitno,
- Park dworski we wsi Bieniewo Parcele,
- Park dworski oraz dwór we wsi Nowy Łuszczewek;

❖ obiekty znajdujące się w ewidencji konserwatorskiej:
- park dworski we wsi Bramki Ludne,
- park dworski krajobrazowy we wsi Cholewy,
- park dworski krajobrazowy we wsi Łaźniew,
- cmentarz parafialny we wsi Łaźniew,
- stajnia (wozownia) z I poł. XIX w. i oficyna we wsi Pass,
- czworak z końca XVIII w. we wsi Pass,
- spichlerz z lat 20- tych XIX w. we wsi Piorunów,
- park dworski we wsi Radzików,
- park dworski i dwór we wsi Rochaliki,
- plebania, dzwonnica cmentarz wojenny z I wojny światowej oraz pozostałości parku we wsi Rokitno;

❖ 8 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków (nr ew. AZP: 58-63/25, 57-63/23, 57-63/14, 57-63/24, 57-61/23, 5761/13, 57-62/9, 57-62/56);

❖ 117 zabytków archeologicznych znajdujących się w ewidencji Konserwatora Zabytków Województwa Mazowieckiego (nr ew. AZP: 58-62/51; 58-62/14; 58-62/49; 58-62/44; 58-62/45; 58-62/47; 58-62/28; 58-62/30; 5862/36; 58-62/46; 58-62/32; 58-62/17; 58-62/34; 58-62/33; 58-62/19; 58-62/37; 58-62/26; 58-62/16; 58-62/48; 58-62/10; 58-62/50; 58-62/35; 58-62/39; 58-62/27; 58-62/29; 5862/15; 58-62/31; 58-62/13; 58-62/38; 58-62/8; 58-62/20; 58-62/25; 58-62/23; 58-62/22; 58-62/24; 58-62/21; 58-62/18; 58-63/1; 57-63/30; 57-63/45; 57-63/22; 57-63/29; 5763/31; 57-63/32; 57-63/43; 57-63/8; 57-63/52; 57-63/34; 57-63/28; 57-63/6; 57-63/35; 5762/35; 57-62/19; 57-62/1; 57-62/3; 57-62/20; 57-62/26; 57-62/43; 57-62/45; 57-62/31; 57-62/15; 57-62/13; 57-62/34; 57-62/14; 57-62/2; 57-62/12; 57-62/11; 57-62/27; 57 62/29; 57-62/28; 57-62/32; 57-62/30; 57-62/36; 57-62/25; 57-62/18; 57-62/8; 57-62/44; 57-61/17; 57-61/21; 57-61/22; 57-61/19; 57-61/20; 57-61/14; 57-61/15; 57-61/16; 5761/18; 57-62/42; 57-62/22; 57-62/5; 57-62/39; 57-62/46; 57-62/37; 57-62/50; 57-62/49; 57-62/52; 57-62/48; 57-62/57; 57-62/58; 57-62/47; 57-61/24; 57-61/25; 57-62/10; 5762/16; 57-62/24; 57-62/33; 57-62/51; 57-63/2; 57-63/3; 57-63/33; 57-63/51; 58-63/30; 5863/4; 58-63/68; 58-63/4; 58-63/73).

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Użytkowanie gruntów w Gminie Błonie jest stosunkowo mało urozmaicone, co potwierdzają dane przedstawione w poniższym zestawieniu [Tabela 12]. Największy teren w 2014 r. zajmowały użytki rolne (7 570 ha, tj. 88,46%), w tym grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska razem. O wiele mniej przypadło na grunty zabudowane oraz zurbanizowane (843 ha, tj. 9,85%). Natomiast, najmniejszy odsetek (poniżej 1%) stanowiły grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione ogółem, a także grunty pod wodami. W obszarze Gminy nie wyróżniono nieużytków i tzw. terenów różnych.

Tabela 12. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Błonie w 2014 r.

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni Gminy [%]
Użytki rolne razem, w tym m.in.:	**7570**	**88,46**
–grunty orne	6447	
–sady	170	
–łąki i pastwiska trwałe	541	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	**62**	**0,72**
Grunty pod wodami razem	**46**	**0,54**
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym m.in.:	**843**	**9,85**
–tereny mieszkaniowe	197	
–tereny przemysłowe	194	
Użytki ekologiczne	**0**	**0**
Nieużytki	**37**	**0,43**
Tereny różne	**0**	**0**
OGÓŁEM	**8558**	**100**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2012-2014 powierzchnia Gminy nie uległa zmianie i pozostaje na stałym poziomie 8584 ha. Jedyne zauważalne zmiany zaszły w strukturze gruntów zurbanizowanych i zabudowanych oraz użytków rolnych. A mianowicie, o 77 ha zmniejszyła się powierzchnia gruntów użytków rolnych, które zostały zagospodarowane pod grunty zurbanizowane i zabudowane. Pozostałe powierzchnie użytkowania gruntów nie uległy zmianie.

Wykres 1. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Błonie w latach 2010-2014

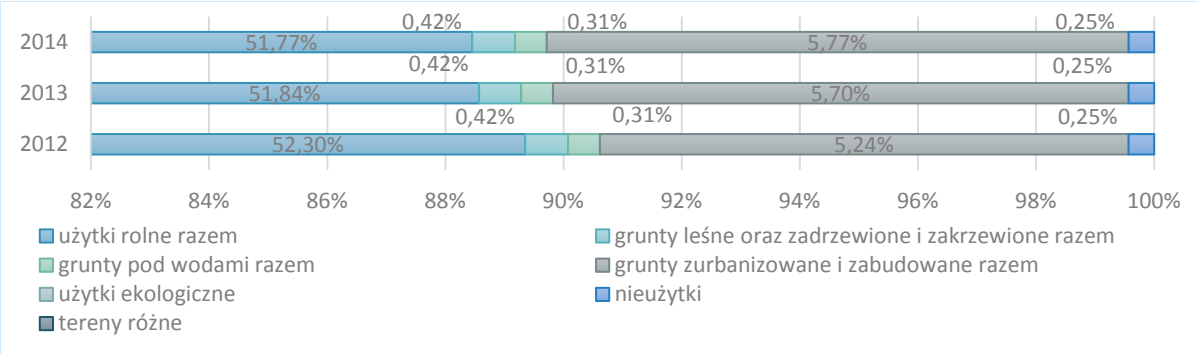

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W strukturze urbanistycznej jednostki miejsko-wiejskiej dominuje obecnie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Przede wszystkim jest ona zlokalizowana przy ciągach komunikacyjnych. Tereny zabudowy mieszkaniowej powiązane są zwłaszcza z terenami:

- o zabudowie usługowej, gdzie mogą być realizowane obiekty użyteczności publicznej, usługi świadczone na rzecz ludzi oraz inne usługi o podobnym charakterze,
- zieleni urządzonej z obiektami małej architektury, infrastruktury technicznej, urządzeniami służącymi rekreacji.

13.2.Sfera społeczna

STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY

Liczba ludności zamieszkująca Gminę Błonie w 2015 roku wskazywała na 21 291 osób, w tym 10 164 mężczyzn (47,74%) oraz 11 127 kobiety (52,26%) [Wykres 2]. Jednocześnie zaznaczyć należy, że w analizowanym okresie odnotowano wzrost ludności o 2,43%. Między 2010 a 2015 rokiem na obszar wiejski przybyło 635 osób, podczas gdy z terenu Miasta Błonie ubyło 118 mieszkańców. Współczynnik feminizacji w 2015 roku kształtował się na poziomie 109, czyli na 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet.

Z powyższej interpretacji danych, można wywnioskować, iż struktura ludności pod względem płci w przeciągu pięciu lat utrzymywała się na dość równomiernym

poziomie. Największa przewaga między liczebnością kobiet, a mężczyzn była w 2012 r., a najmniejsza w 2015 r.

Wykres 2. Liczba ludności Gminy Błonie w latach 2010-2015

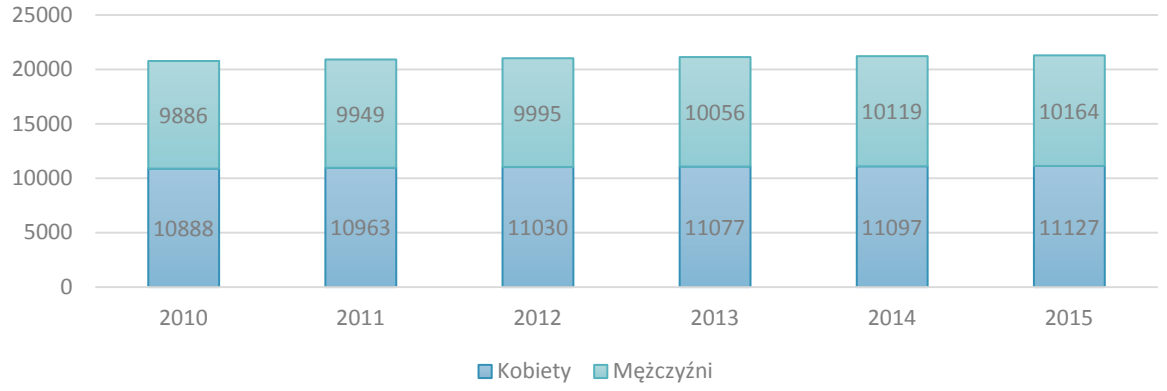

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gęstość zaludnienia w 2010 r. w Gminie wiejsko-miejskiej Błonie wynosiła 243 osoby na km² i wzrosła do 249 osób na km² w 2015 r. Wahania gęstości zaludnienia były adekwatne do zauważalnej w latach 2010-2015 zmienności liczby ludności. Porównując gęstość zaludnienia Miasta Błonie z obszarami wiejskimi Gminy w badanym okresie, to spadek omawianego współczynnika nastąpił na terenie miejskim, a wzrost na obszarze wiejskim.

Tabela 13. Gęstość zaludnienia na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015

Jednostka terenu Gminy Błonie	Ludność na 1 km²					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
obszar miejsko-wiejski	**243**	**244**	**246**	**247**	**248**	**249**
obszar Miasta	1379	1381	1386	1383	1373	1366
obszar wiejski	108	109	110	112	114	116

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dane z roku 2015, dotyczące struktury ludności Gminy Błonie pod względem wieku i płci [Wykres 3] wykazują szczegółową dysproporcję pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn w poszczególnych przedziałach wiekowych. Mężczyźni stanowili liczebną przewagę w przedziale od 0 do 29 lat włącznie oraz od 40 do 49 lat włącznie, natomiast kobiety w przedziale wiekowym od 30 do 39 lat włącznie oraz od 50 roku życia i więcej. Analizując korelację mężczyzn do kobiet, największa różnica widoczna była w przedziale

40-44 lat (o 64). Z kolei, największa dysproporcja w przypadku kobiet do mężczyzn wystąpiła w przedziale 85 lat i więcej.

Wykres 3. Piramida wieku mieszkańców Gminy Błonie w 2015 r.

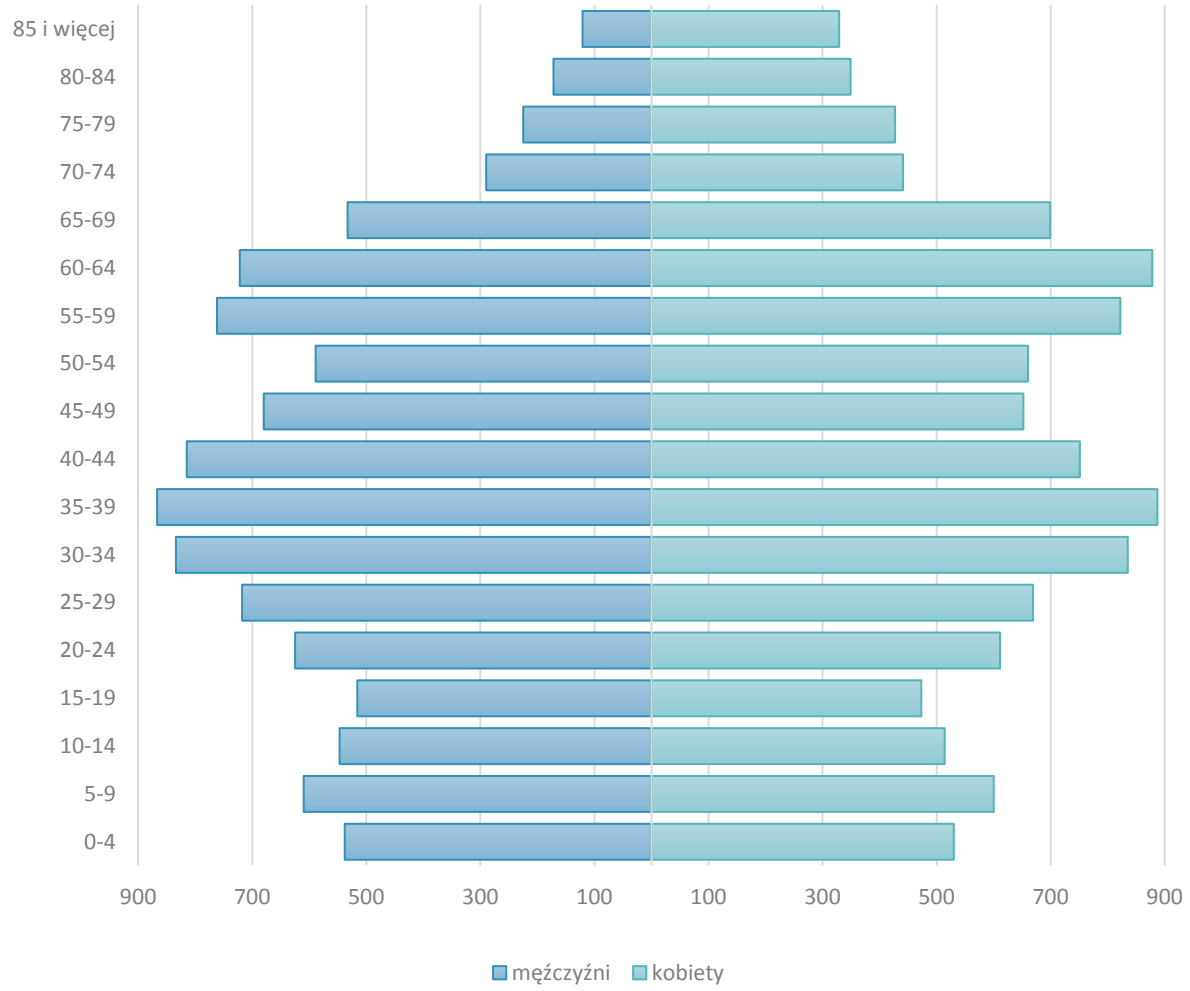

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dane uzyskane od Zamawiającego prezentują liczbę ludności Gminy Błonie z podziałem na sołectwa i ulice w mieście Błonie. Zgodnie ze stanem z dnia 30 czerwca 2016 zdecydowanie najwięcej mieszkańców mieszkało w mieście Błonie. Odsetek ten wynosił 58,4%.

Sołectwem najbardziej zaludnionym w analizowanym czasie były Bieniewice. 1528 osób mieszkało w sołectwie, co stanowi 12,7% ogółu mieszkańców Gminy. Następnie były to: Bramki (1094), Radzików (872), Pass (596) i Stare Faszczyce (441).

Najmniejszy odsetek ludności Gminy mieszkało w miejscowościach: Łaźniewek (0,2%) oraz Nowa Wieś (0,2%).

Tabela 14 Liczba ludności na terenie Gminy Błonie

Stali mieszkańcy	20639
Błonie - miejscowość	12058
Białutki	82
Białuty	145
Bieniewice	1528
Bieniewo-Parcela	176
Bieniewo - wieś	73
Błonie - wieś	381
Bramki	1094
Cholewy	130
Dębówka	476
Górna Wieś	79
Konstantów	216
Kopytów	142
Łaźniew	70
Łaźniewek	45
Łąki	65
Marysinek	60
Nowa Górna	59
Nowa Wieś	49
Nowe Faszczyce	123
Nowy Łuszczewek	96
Pass	596
Piorunów	91
Radonice	203
Radzików	872
Rochaliki	68
Rokitno	82
Witanów	85
Stare Faszczyce	441
Stary Łuszczewek	49
Wawrzyszew	102
Witki	102
Wola Łuszczewska	73
Żukówka	728

Źródło: Dane uzyskane od Zamawiającego.

Zaprezentowane poniżej dane dla miasta Błonie [Tabela 15] wskazują, że najwięcej mieszkańców mieszkało przy ulicy Narutowicza (854). W dniu 30 czerwca 2016 odsetek ten wynosił 7,1% ogółu mieszkańców miasta Błonie. Nieco mniej mieszkało przy: Piłsudskiego (751), Sochaczewskiej (687), Wyszyńskiego (667) i Traugutta (527).

Najmniej mieszkańców zamieszkuje ulice w większości znajdujące się na obrzeżach miasta. Są to ulice:

- Wiejska – 1;
- Niecała – 1;
- Składowa – 2;
- Asnyka – 4;
- Kwiatów Polnych – 5;
- Mikołaja z Błonia – 6;
- Poprzeczna – 6;
- Stefana Szparagi – 6.

Szczegółowe dane przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 15 Liczba mieszkańców miasta Błonie w roku 2016

Ulica	Liczba ludności
11 Listopada	32
3 Maja	409
Aksamitna	25
Armii Krajowej	94
Asnyka	4
Bajkowa	19
Batalionów Chłopskich	16
Bieniewicka	190
Brzozowa	23
Cicha	52
Dobrzyńskiego	17
Engelmana	238
Fabryczna	162
Faszczycka	103
Graniczna	10
Grażyny	18
Grodziska	274
Harcerska	426
Jagiellońska	13
Jana Pawła II	158
Jasna	18
Jaśminowa	32
Kamosińskiego	40
Karczewskiego	65
Kilińskiego	347

Ulica	Liczba ludności
Klonowa	38
Kolejowa	110
Konopnickiej	77
Kopernika	103
Kościuszki	19
Krasickiego	57
Krótka	10
Krzywa	22
Kulisiewiczów	32
Kwiatowa	42
Kwiatów Polnych	5
Legionów	131
Lesznowska	129
Łukasińskiego	22
Macieja Z Błonia	52
Mała	61
Mazowiecka	130
Mickiewicza	129
Mikołaja Z Błonia	6
Modlińska	25
Mokra	117
Moniuszki	65
Nadrzeczna	21
Narutowicza	854
Niecała	1
Niemstaka	80
Nowa	68
Nowakowskiego	417
Nowomiejska	28
Ogrodowa	38
Okrężna	53
Okrzei	165
Orzeszkowej	31
Parkowa	49
Passowska	90
Piaskowa	75
Piłsudskiego	751
Plantowa	14
Plater	89
Pogodna	16
Polna	54
Poniatowskiego	466

Ulica	Liczba ludności
Poprzeczna	6
Powstańców	273
Poznańska	432
Projektowana	8
Przejazd	7
Przeskok	10
Przybysza	97
Przytulna	37
Reymonta	40
Rynek	94
Sadowa	39
Sienkiewicza	218
Składowa	2
Słoneczna	132
Słowackiego	47
Sochaczewska	687
Solidarności	20
Sowińskiego	78
Spacerowa	74
Staszica	103
Stefana Szparagi	6
Szarych Szeregów	34
Szkolna	56
Szopena	10
Śląska	70
Targowa	39
Towarowa	38
Traugutta	527
Uśmiech	148
Warszawska	216
Wąska	20
Wiejska	1
Wierzbowa	49
Wspólna	10
Wyszyńskiego	667
Zacisze	182
Zapomniana	25
Żeromskiego	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Struktura ludności Gminy Błonie pod względem ekonomicznych grup wieku [Wykres 4] w 2015 r. przedstawiała się następująco: wśród wszystkich mieszkańców

najmniej stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym (18,4%), większość osób było w wieku produkcyjnym (60,7%), a pozostały odsetek przypadł na osoby w wieku poprodukcyjnym (21,0%). Od roku 2010 rósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym, a malał odsetek osób w wieku produkcyjnym i nieznacznie w wieku przedprodukcyjnym. Dostrzegalne zmiany w strukturze demograficznej pod względem ekonomicznym będą odczuwalne przede wszystkim w przyszłości, gdy osoby będące obecnie w wieku produkcyjnym zaczną osiągać wiek poprodukcyjny, a w wiek produkcyjny zaczną wkraczać (najmniej liczne) roczniki osób będących obecnie w wieku przedprodukcyjnym.

Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 r. kształtowały się następująco:

- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 64,8 osób w wieku nieprodukcyjnym;
- na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadło 114,2 osób w wieku poprodukcyjnym,
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 34,6 osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Błonie w latach 2010-2015

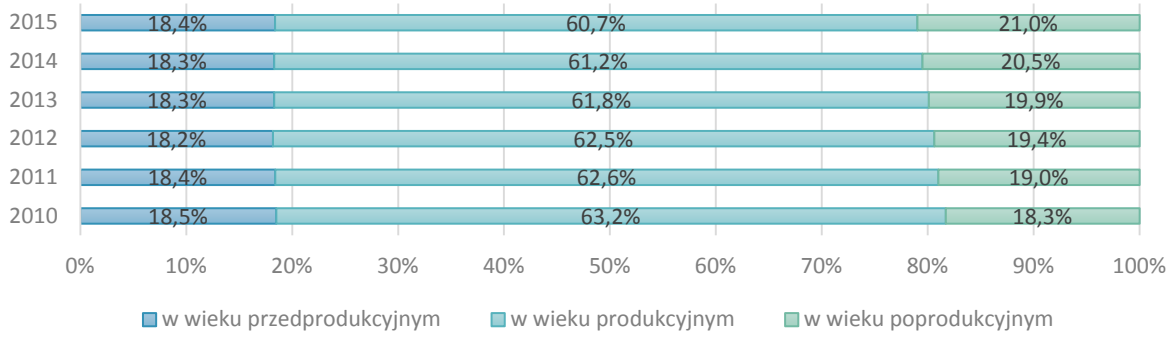

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Przyrost naturalny na terenie Gminy miejsko-wiejskiej w ciągu pięciu lat [Wykres 5] kształtował się głównie na poziomie ujemnym, co oznacza, że liczba urodzeń żywych była niższa niż zgonów. Tylko w roku 2010 i 2014 nastąpiła odwrotna sytuacja – przewaga urodzeń żywych nad zgonami, dając dodatni przyrost naturalny. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w 2010 r. (25), a najniższą w 2012 r. (-40).

Wykres 5. Przyrost naturalny na terenie Gminy w latach 2010-2014

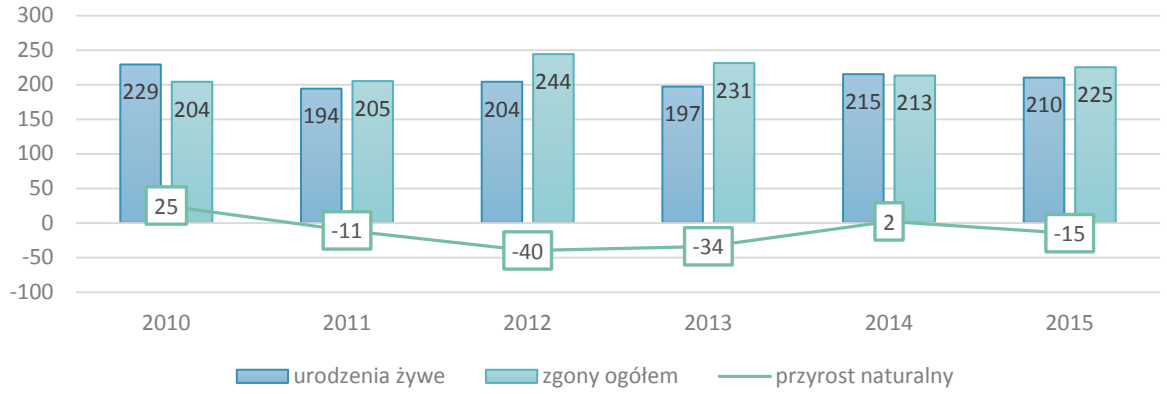

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizując strukturę demograficzną omawianej jednostki warto nadmienić także o występujących w niej migracjach, zarówno zagranicznych, jak i wewnętrznych [Wykres 6]. Saldo migracji wewnętrznych w ciągu badanego okresu wahało się przyjmując dodatnie wartości między 128 (2015 r.) a 166 (2012 r.). W przypadku salda migracji zagranicznych jego wartość utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie. Między 2010 a 2012 rokiem na teren Gminy Błonie przybyło razem 12 osób, natomiast w kolejnych dwóch latach wyjechało 6 osób.

Wykres 6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

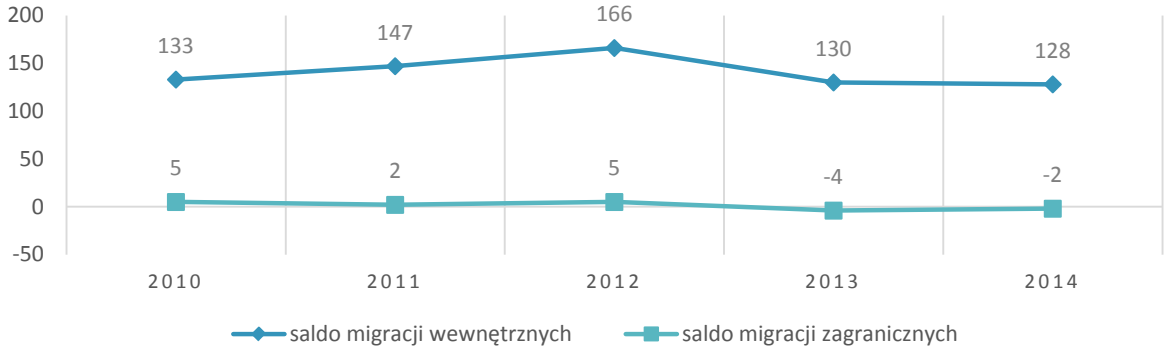

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

13.3.Sfera gospodarcza

LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

W latach 2010-2015 liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Błonie [Wykres 7] zwiększyła się. W roku 2015 w stosunku do roku 2010 było o 9,33% podmiotów więcej, co oznacza, że w 2015 r. występowało 2657 podmiotów zarejestrowanych w Rejestrze REGON.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej w 2015 r. najliczniejszą grupę stanowiły mikro przedsiębiorstwa (2539). Firm małych było 93, średnich 22, a dużych 3. Natomiast, tego samego roku w Gminie nie odnotowano żadnej firmy zatrudniającej więcej niż 1000 pracowników. Taka firma istniała w roku 2010, 2011 i 2012.

Wykres 7. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy w latach 2010-2015

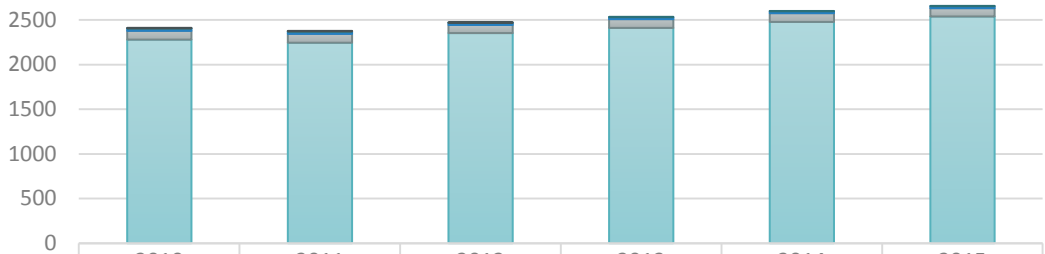

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1000 i więcej	1	1	1	0	0	0
250-999	4	4	4	4	3	3
50-249	26	26	22	22	21	22
10-49	98	99	91	98	98	93
0-9	2280	2245	2353	2411	2478	2539

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Spośród podmiotów gospodarki narodowej na terenie Gminy Błonie w 2015 r. najliczniejszą grupę stanowiły te, w których dominowała działalność handlu hurtowego i detalicznego, w tym naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (828).

Pozostałe przedsiębiorstwa w Gminie działy w ramach następujących sekcji PKD:

- transport i gospodarka magazynowa (298),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (248),
- budownictwo (247),
- przetwórstwo przemysłowe (226),

- pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (179),
- edukacja (101),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (97),
- informacja i komunikacja (92),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (89),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (60),
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (55),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (54),
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (36),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (31),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (7),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (5),
- dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (4).

Poniżej przedstawiono szczegółową liczebność podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Mieście Błonie i na obszarze wiejskim.

Tabela 16.Podmioty gospodarki narodowej wg. sekcji PKD 2007[8] w Gminie Błonie w 2015 r.

obszar Gminy Błonie	Sekcja PKD 2007																			
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S i T	U
miejsko-wiejski	31	0	226	5	4	247	828	298	60	92	54	55	248	97	7	101	89	36	179	0
Miasto Błonie	13	0	144	0	3	157	550	195	36	56	37	36	174	63	5	72	58	29	125	0
wiejski	18	0	82	5	1	90	278	103	24	36	17	19	74	34	2	29	31	7	54	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

[8] A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B - górnictwo i wydobywanie
C - przetwórstwo przemysłowe
D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F - budownictwo
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H - transport i gospodarka magazynowa
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J - informacja i komunikacja
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
P - edukacja
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S - pozostała działalność usługowa
T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

W 2015 roku zdecydowaną większość na terenie Gminy Błonie stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego. Spośród nich wiodącą rolę odgrywały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowiły 77,4% wszystkich firm. W sektorze prywatnym odnotowano również działalność spółek handlowych (w tym z udziałem kapitału zagranicznego), spółdzielni, fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych. Podmioty gospodarcze z sektora publicznego stanowiły natomiast ponad 1,5% ogółu przedsiębiorstw.

Tabela 17. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Błonie w 2015 roku

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny ogółem	48	46	43	41	41	39
Sektor prywatny ogółem, w tym:	2361	2329	2428	2494	2558	2591
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1894	1853	1905	1951	1979	2005
Spółki handlowe	186	195	229	241	258	267
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	43	39	46	45	50	53
Spółdzielnie	13	12	11	11	11	11
Fundacje	2	2	2	3	3	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	37	38	38	40	42	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie Gminy Błonie zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. funkcjonowało 1011 gospodarstw rolnych [

Tabela 18]. Ich strukturę można zanalizować m.in. pod względem udziału wielkości powierzchni [Wykres 8]. Gospodarstwa rolne wielkości 1-5 ha stanowiły największy odsetek wszystkich gospodarstw – 34,0 %. Gospodarstwa rolne duże o powierzchni 15 ha i więcej stanowiły 7,5%.

Tabela 18.Gospodarstwa rolne wg. grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Błonie w 2010 r.

do 1 ha włącznie	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15 ha i więcej
344	340	172	79	76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS PSP 2010.

Wykres 8. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy

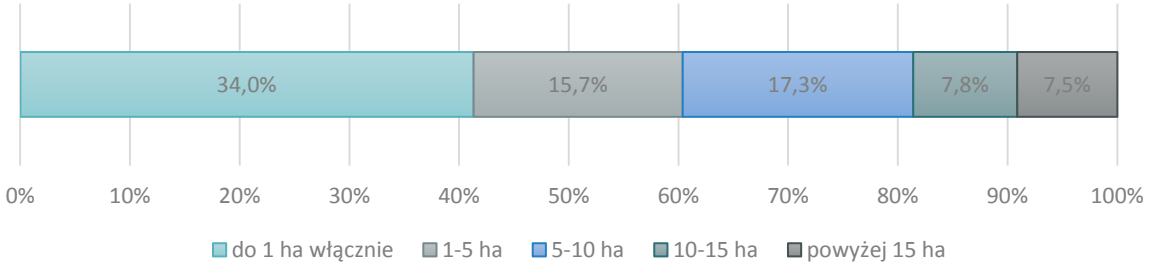

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Największa liczba gospodarstw na terenie Gminy Błonie hodowała drób (78), w tym przede wszystkim drób kurzy. W 2010 r odnotowano ponad 2,5 tys. sztuk drobiu. Wśród zwierząt gospodarskich najrzadziej hodowane były konie, tj. 72 sztuk w 16 gospodarstwach. Na terenie niniejszej jednostki nie odnotowano żadnego gospodarstwa hodującego trzody chlewnej.

Tabela 19. Pogłowie zwierząt gospodarskich i liczba gospodarstw je hodujące na terenie Gminy Błonie w 2010 r.

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	Zwierzęta gospodarskie (szt.)
Bydło razem	57	890
– Bydło krowy	49	473
Trzoda chlewna razem	0	0
– Trzoda chlewna lochy	0	0
Konie	16	72
Drób ogółem	78	2650
– Drób kurzy	77	2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (Powszechny Spis Rolny 2010).

ZATRUDNIENIE

Według źródeł na lata 2010-2014 [Wykres 9] zauważyć można, że liczba pracujących mieszkańców była niestabilna. Każdy kolejny rok przedstawiał inną sytuację zatrudnienia wśród osób zdolnych do pracy. W 2014 r. pracujących było najwięcej, a w stosunku do roku 2012 r., kiedy zatrudnionych było najmniej, różnica wynosiła 1300 osób (tj. 15,4%). Zaznaczyć należy, że w każdym roku dużo wyższe zatrudnienie dotyczyło mężczyzn niż kobiet. W analizowanym okresie liczba

pracujących mężczyzn zwiększyła się o 5,76%, natomiast w przypadku kobiet liczba zatrudnionych zwiększyła się aż o 20,49%.

Wykres 9. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

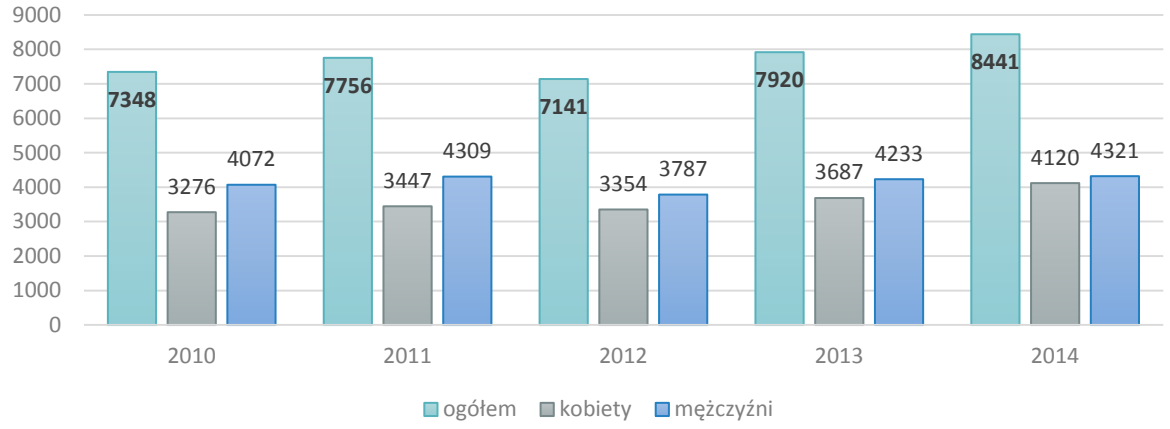

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Liczba osób pozostających bez pracy na terenie Gminy Błonie [Wykres 10] między 2010 a 2013 r. liczba bezrobotnych zwiększała się przyjmując wartości od 477 do 710 osób, a następnie do 2015 r. spadała. W 2015 roku liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie 440, co względem roku 2010 stanowiło spadek o 7,76%. Z kolei względem liczby bezrobotnych w 2013 r., kiedy było ich najwięcej, odnotowano spadek o 38,03%. Sytuacja pozostawania bez pracy wśród kobiet i mężczyzn, analizując każdy rok osobno, była dość wyrównana. Liczba bezrobotnych mężczyzn na przestrzeni pięciu lat zmniejszyła się o 11%, natomiast kobiet o 4,3%.

Wykres 10. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015

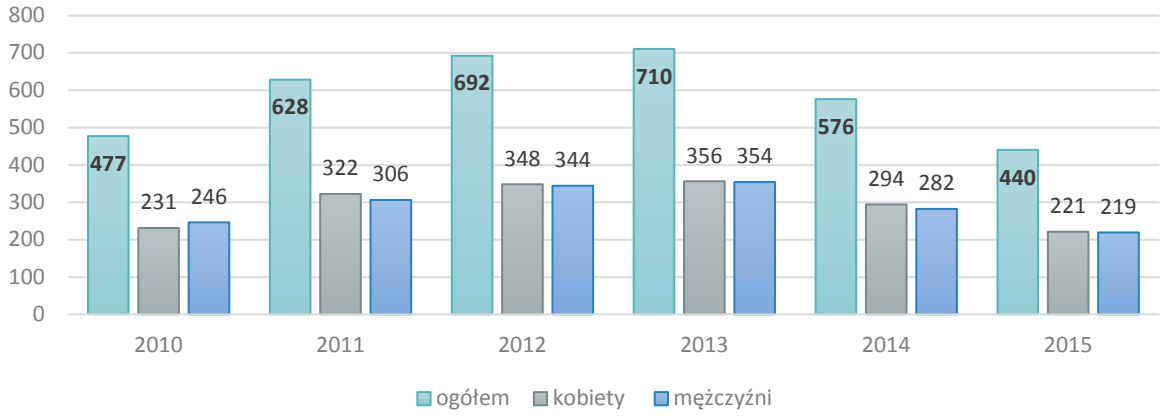

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres umieszczony poniżej [Wykres 11] zawiera porównanie wskaźnika udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015. Przez pierwsze trzy lata wskaźnik łagodnie wrastał, natomiast później wyraźnie spadał. Najwyższy udział bezrobotnych odnotowano w 2013 r., wskaźnik osiągnął wartość 5,4%. Z kolei, najniższy wskaźnik udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy był w 2015 roku i ukształtował się na poziomie 3,4%.

Wykres 11. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Błonie w latach 2010-2015

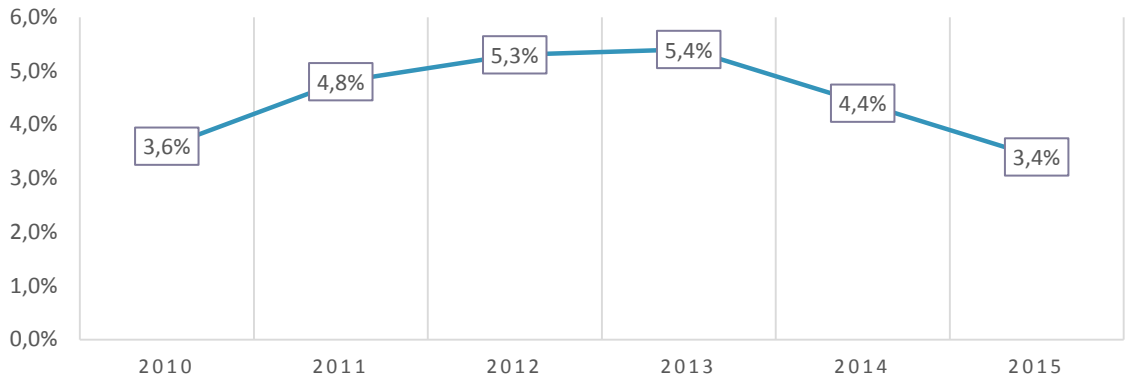

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

13.4.Infrastruktura techniczna

DROGI I KOMUNIKACJA[9]

Gmina Błonie posiada gęstą sieć dróg komunikacyjnych. Głównymi osiami drogowymi, które rozprowadzają ruch samochodowy na zewnątrz są:

- droga krajowa nr 92 relacji Poznań – Warszawa, przecinająca jednostkę w kierunku wschód – zachód,
- droga wojewódzka nr 579 relacji Grodzisk Mazowiecki – Leszno - Kazuń, przecinająca jednostkę w kierunku północ – południe o długości 8,4 km (w obrębie granic Gminy);
- droga wojewódzka nr 720 relacji Błonie – Nadarzyn o długości 4,18 km,
- droga wojewódzka nr 587 relacji stacja kolejowa Błonie – droga nr 579 o długości 1,35 km,
- droga wojewódzka nr 700 relacji droga nr 92 – Józefów – Rokitno o długości 0,95 km.

Długość wszystkich odcinków dróg krajowych przecinających obszar Gminy Błonie, wynosi 10,38 km, a dróg wojewódzkich 7,0 km [10].

Na drodze krajowej występuje silne natężeniem ruchu, które szczególnie wzmożone jest przez bardzo duży ruch samochodów ciężarowych. Wśród wszystkich skrzyżowań, jednym z najbardziej obciążonych ruchem, jest skrzyżowanie na terenie miasta Błonie między drogą krajową nr 92 a drogą wojewódzką nr 579. Trasa wojewódzka również charakteryzuje się silnym natężeniem ruchu, m.in. wprowadza ona ruch ciężki na teren miasta.

Poza granice gminy miejsko-wiejskiej ruch samochodowy wyprowadzany jest także przez drogi powiatowe [Tabela 20]. Ich łączna długość przechodząca przez obszar omawianej jednostki, wynosi 34,79 km.

[9] Opracowano na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie", 2011 r.
[10] Opracowano na podstawie „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie" z 2011 r. oraz „Strategii rozwoju Gminy Błonie 2014-2020", 2013 r.

Tabela 20.Wykaz dróg powiatowych przecinających obszar Gminy Błonie

Nr drogi	Relacja drogi
4101W	droga wojewódzka nr 579 - Konstantów
4102W	Bieniewice – Stare Faszczyce – Mielęcin
4103W	Stare Faszczyce – Nowe Faszczyce
4104W	Bieniewice – Boża Wola
4105W	droga krajowa nr 92 – Nowa Wieś – Boża Wola
4106W	Bieniewo Parcela – Bieniewo Wieś
4107W	Błonie - Bieniewice
4108W	Błonie – Magdalenów
4109W	Wąsy – Bialutki – droga wojewódzka nr 579
4110W	Zaborówek – Wąsy – Kopytów
4113W	Wawrzyszew droga wojewódzka nr 579 – Gawartowa Wola
4115W	Bramki Ludne – Nowy Łuszczewek– Czarnów- Grądy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie SUiKZP Gminy Błonie, 2011.

Ponadto, na infrastrukturę komunikacyjną terenu omawianej jednostki składają się również drogi gminne. Długość sieci dróg gminnych wynosi 103,1 km, w tym wyróżnia się trasy o nawierzchni utwardzonej (34,8 km) i gruntowej (68,3 km). Do układu dróg występujących w obrębie Gminy, zalicza się także szereg dróg nieurządzonych, powstałych z podziału działek, które nie posiadają zakwalifikowania do wyżej wymienionych kategorii dróg.

Wszystkie wyżej wymienione drogi są ważnymi arteriami komunikacyjnymi Gminy Błonie. Charakteryzują się one dużym obciążeniem ruchem drogowym, co przyczynia się miedzy innymi do szybkiego zużycia nawierzchni tych dróg. W związku z tym, większość odcinków tras kołowych wykazuje niezadowalający stan techniczny.

Oprócz sieci infrastruktury drogowej, przez Gminę poprowadzona jest również linia kolejowa E20 relacji Warszawa – Sochaczew, biegnąca ze wschodu na zachód. Na terenie omawianej jednostki zlokalizowana jest stacja kolejowa Witanów w miejscowości Bieniewice. Średnio w ciągu doby przez Gminę przejeżdża około 60 pociągów pasażerskich – osobowych.

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Gmina Błonie zaopatrywana jest w wodę z wodociągu lokalnego, który zasilany jest z czterech komunalnych stacji wodociągowych. Zarówno stacje wodociągowe, jak i stacje uzdatniania wody, zlokalizowane są w Konstantynowie, Bieniewicach, Górnej Wisi

i Pass. Wszystkie stacje nadzorowane są przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Błoniu. Wydajność poszczególnych stacji wynosi: 50 m^3/h – Konstantów, 42 m^3/h – Bieniewice, 37 m^3/h – Górna Wieś i 23 m^3/h – Pass. Wschodnia część gminy, w której położone są wsie Łaźniew, Łaźniewek, Witki i Kopytów, zaopatrywana jest z wodociągów gmin sąsiednich: Leszno i Ożarów Mazowiecki. Co więcej, dodatkowym źródłem zasilania w wodę stanowią indywidualne ujęcia w postaci studni zakładowych we wsi: Kopytów, Radzików, Radonice, Bramki i Pass.

W przeciągu pięciu lat [Wykres 12] długość sieci wodociągowej rozdzielczej na terenie Gminy Błonie zwiększyła się o 14,1 km. Na koniec analizowanego okresu sieć ta liczyła 171 km, z czego 49,4 km w Mieście Błonie i 121,6 km na obszarze wiejskim. Sieci wodociągowej towarzyszyło 4 063 przyłączy prowadzących wodę do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W stosunku do 2010 r. ich liczba wzrosła o 11%.

Wykres 12. Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2015

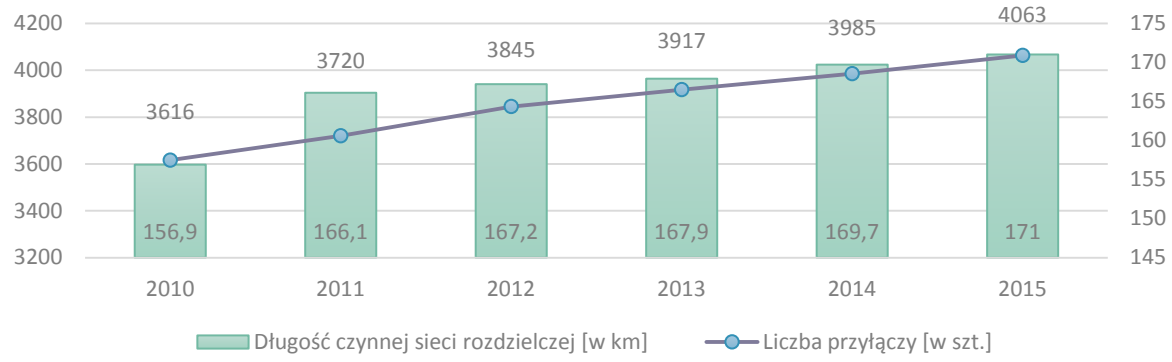

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Odsetek ludzi korzystający z instalacji wodociągowej na początku okresu badań wynosił ogółem 94,0% i zwiększył się tylko o 0,2 punkty procentowe (p. p.) w 2015 r. Jednak, analizując udział korzystających z niniejszej sieci technicznej ze względu na podział całego obszaru jednostki na część miejską i wiejską, należy zwrócić uwagę, że większy wzrost tego wskaźnika wystąpił na terenie wiejskim (o 7,2 p. p).

Wykres 13. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014

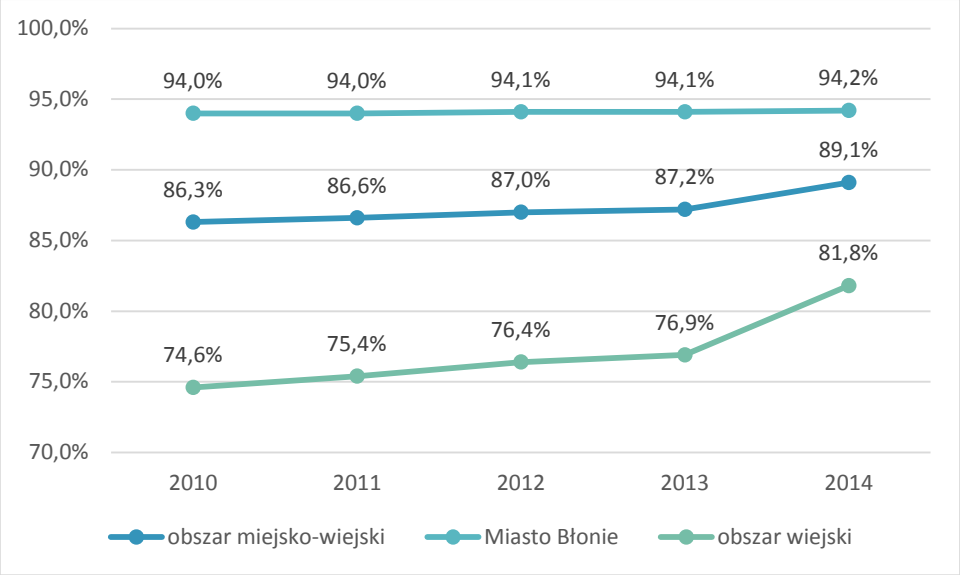

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Ścieki bytowo-komunalne z obszaru Gminy Błonie odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, która umiejscowiona jest na obszarze miejskim. Istniejąca kanalizacja obejmuje przede wszystkim tereny zagospodarowane po południowej stronie drogi krajowej nr 92 oraz przy drodze wojewódzkiej nr 579 w północnej i południowo-wschodniej części Gminy. Obszary gdzie brak jest sieci kanalizacyjnej to tereny jeszcze niezurbanizowane bądź tylko częściowo zurbanizowane, tj. północno- zachodnia część jednostki. Dotychczas, na tych terenach ścieki odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków[11].

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie [Wykres 14] w roku 2010 r liczyła 132,8 km, a przyłączonych do niej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania było 3 082. Wskaźniki te w przeciągu pięciu lat zwiększyły się, odpowiednio o 6,35% i 11,97%.

[11] Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Błonie, 2011.

Wykres 14. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

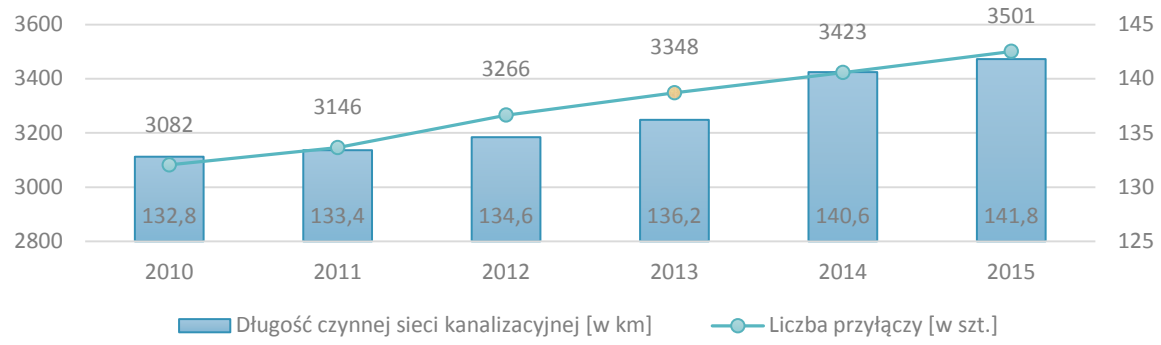

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej [Wykres 15] kształtowała się w 2015 r. na poziomie 85,3%, z czego więcej osób to mieszkańcy Miasta Błonie. Jednakże w czasie czterech lat, większy wzrost udziału korzystających wystąpił na terenie gminy wiejskiej, tj. o prawie 13 p. p.

Wykres 15. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014

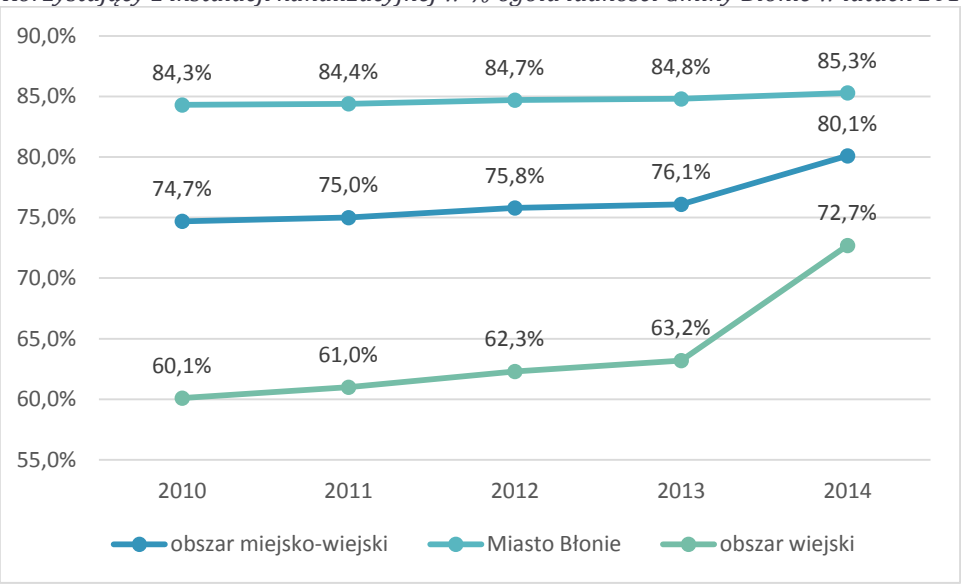

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Warto nadmienić, że na terenie obszaru miejsko-wiejskim nie jest poprowadzona sieć kanalizacji deszczowej. W związku z tym, wody opadowe odprowadzane są bezpośrednio do rowów melioracyjnych, a następnie do rzek występujących na terenie Gminy. Wody te, które trafiają do układu hydrologicznego nie przechodzą wcześniejszego oczyszczania. Grozi to dużym zanieczyszczeniem wód cieków. Dlatego należy przewidzieć budowę systemu odwodnienia terenu z uprzednim podczyszczeniu ścieków opadowych.

SIEĆ GAZOWA, CIEPŁOWNICZA I ELEKTRYCZNA

Mieszkańcy omawianego obszaru zaopatrywani są w gaz dzięki istniejącemu w południowo-wschodniej część Gminy gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Mory – Błonie – Łódź. Gazociąg ten dochodzi do stacji redukcyjnej gazu Rokitno o przepustowości 25 000 Nm^3/h). Gaz do odbiorców doprowadzany jest za pomocą sieci rozdzielczej, na którą składają się sieci gazociągów średniego i podwyższonego niskiego ciśnienia. Układ systemu średniego ciśnienia poprowadzony jest wzdłuż głównych dróg, za pomocą którego w gaz zasilana jest miejscowość: Błonie Wieś, Bieniewice, Bramki, Dębówka, Stare Faszczyce, Nowe Faszczyce oraz Konstantów, Nowa Wieś, Radonice, Żukówka, Pass, Wawrzyszew, Radzików, Witki, Łaźniewek, Łaźniew, Kopytów, Rokitno. Obszarami gdzie nie występuje sieć gazowa są tereny niezurbanizowane we wschodniej i północnej części gminy.

Długość sieci gazowej przesyłowej w obrębie Gminy wynosiła niezmiennie 10 000 km, podczas gdy długość sieci gazowej rozdzielczej zwiększyła się [Wykres 16]. Względem roku 2010, miernik ten wzrósł o 10% (2014 r.).

Wykres 16. Długość czynnej sieci gazowej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

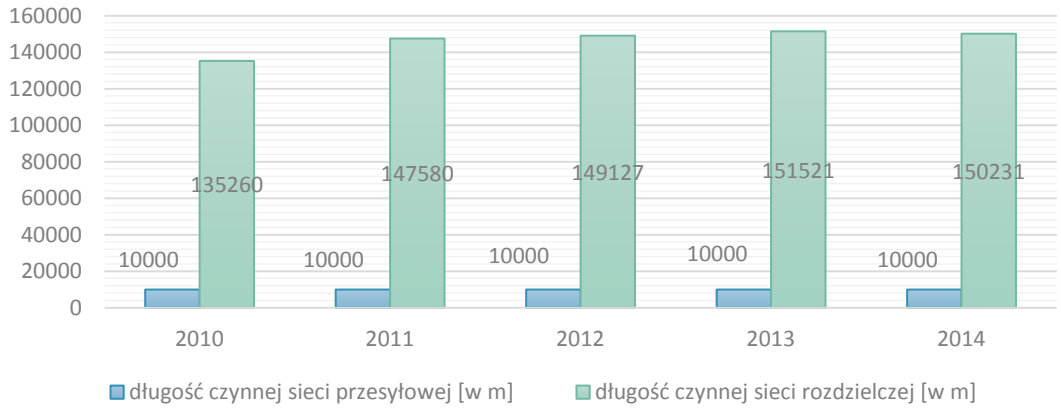

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział osób korzystających z instalacji gazowej z 2010 r. na 2015 r. [Wykres 17] na obszarze miejsko-wiejskim zmalał. Jak widać na poniższym wykresie, przebieg linii wskaźników dla Miasta Błonie i obszaru wiejskiego były niemalże identyczne do linii miernika dla całego terenu jednostki. Jednak różnica zauważalna jest między

wskaźnikiem udziału osób korzystających z sieci gazowniczej – w części miejskiej było zawsze więcej mieszkańców stosujących gaz ziemny.

Wykres 17. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Błonie w latach 2010-2014

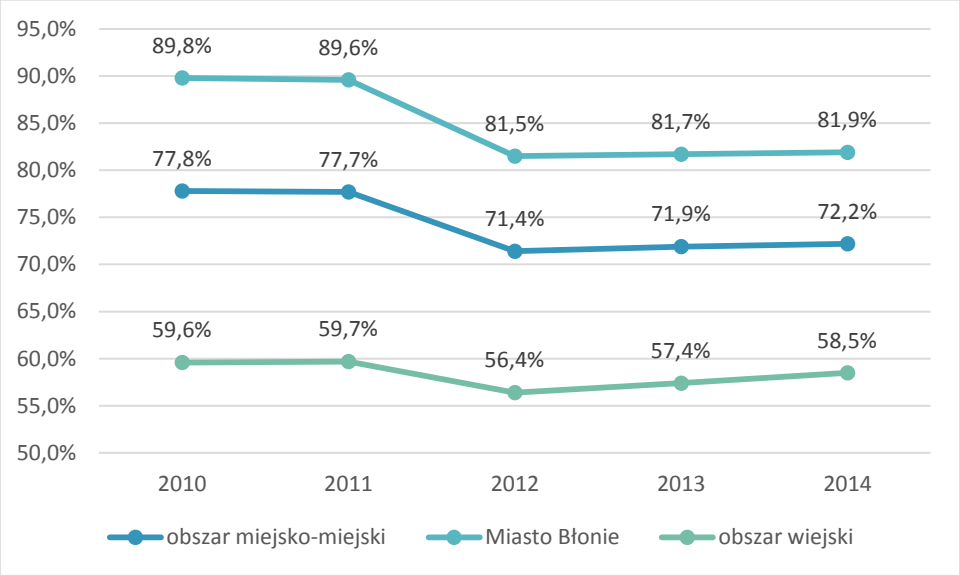

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Gospodarstwa domowe w Gminie miejsko-wiejskiej w większości posiadają indywidualny system ciepłowniczy. Zbiorowe i lokalne kotłownie występują tylko na terenie wsi Pass i Radzików, gdzie dominuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Głównym źródłem ciepła jest gaz ziemny stosowany w systemie ogrzewania zabudowy wielorodzinnej. Z kolei, w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej dominują paliwa stałe, w mniejszym stopniu gaz ziemny i olej opałowy.

Przez Gminę Błonie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich napięć:

- linia 400 kV relacji Mościska - Rogowiec,
- linia 400 kV relacji Miłosna – Płock,
- linia 220 kV relacji Mory – Janów,
- linia 220 kV relacji Mory – Sochaczew,
- linia 220 kV relacji Mory – Podolszyce,
- linia 110 kV z kierunku Ożarowa Mazowieckiego zasilająca sieć linii napowietrznych 15 kV,

Do Gminy Błonie dociera energia z sieci wysokiego napięcia EE 110kV za pomocą stacji elektroenergetycznej 110/15 kV – Błonie, zlokalizowanej w południowej części. Na istniejącą sieć średniego napięcia 15kV składa się ze stacji transformatorowej 15/0,4 kV.

Ilość stacji transformatorowych jest wystarczająca dla obsługi istniejącej zabudowy, tylko obszary niezurbanizowane, wymagają wyposażenia w nowe stacje transformatorowe.

ZASOBY MIESZKANIOWE

Układ przestrzenny Gminy Błonie tworzą cztery części z podziałem funkcjonalnym podziałem terenów. W obrębie obszaru jednostki miejsko-wiejskiej wykształciły się osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (Pass, Radzików) oraz jednorodzinnej (zabudowa wzdłuż ciągów komunikacyjnych). Integralną częścią istniejących osiedli są tereny usługowe. Zabudowa usługowa i usługowo-produkcyjna wykształciła się głównie przy drodze krajowej nr 92 (wieś Kopytów, Pass), a także przy drodze wojewódzkiej nr 579 (wieś Radonice, częściowo wieś Żukówka). Niezurbanizowane tereny stanowią grunty rolne w północnej, północno-wschodniej oraz wschodniej części (wieś Witki, Łaźniew, Łaźniewek, Radzików).

Na terytorium Gminy Błonie w czasie czterech lat przybyło mieszkań. Na koniec 2014 r. było ich ponad 8,5 tys. Równocześnie zwiększyła się liczba izb, tj. o 7,3% oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 588 862 m^2 w 2010 r. do 643 293 m^2 w 2014 r.).

Tabela 21. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkań	7 894	7 960	8 245	8 371	8 489
Liczba izb	29 779	30 154	31 004	31 576	32 119
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m^2]	588 862	599 591	617 966	630 582	643 293

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W związku ze wzrostem liczby mieszkań, na przestrzeni lat 2010-2014 odnotowano także wzrost odsetka wyposażenia ich w instalacje techniczne [Tabela 22]. Zarówno na obszarze Miasta, jak i na obszarze wiejskim, udział wyposażenia w

wodociągi, łazienki i centralne ogrzewanie w 2014 r. był w dużej mierze taki sam (niewielka różnica dotyczyła centralnego ogrzewania).

Tabela 22. Wyposażenie mieszkań w instalacje w % ogółu mieszkań na terenie Gminy Błonie w 2014 r.

Wyszczególnienie	Udział [w%]
Miasto Błonie	
Wodociągi	95,4
Łazienka	91,0
Centralne ogrzewanie	86,6
obszar wiejski	
Wodociągi	95,4
Łazienka	91,0
Centralne ogrzewanie	87,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GU

13.5.Infrastruktura społeczna

SZKOLNICTWO i EDUKACJA

Gmina Błonie zapewnia usługi oświatowe w szerokim zakresie – od żłobków po szkoły ponadgimnazjalne, zarówno publiczne, jak i niepubliczne [Tabela 23].

Tabela 23.Placówki oświatowe w Gminie Błonie

PLACÓWKA OŚWIATOWA	PUBLICZNA	NIEPUBLICZNA
żłobek przedszkole	Przedszkole Publiczne Nr 2 Promyczek	Krasnalowa Akademia (Bramki)
	Przedszkole Publiczne Nr 4 "STOKROTKA"	Przedszkole Niepubliczne "TYGRYSEK"
	Przedszkole Publiczne Nr 5 im. Kubusia Puchatka	Niepubliczne Przedszkole Językowe "Akademia Małego Człowieka"
	Przedszkole Publiczne Nr 6 "ISKIERKA"	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole "Pod Bocianem"
		Niepubliczny Żłobek i Przedszkole Zielona Akademia
	Przedszkole z oddziałami integracyjnymi nr 3 im. Jana Brzechwy	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole Montessori "PATISON" (Stare Faszczyce)
szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. M. Kopernika	Prywatna Szkoła Podstawowa KOLUMBUS
	Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. J. Korczaka	Niepubliczna Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa HILARIS
gimnazjum	Gimnazjum Nr 1 im. Hugona Kołłątaja	

PLACÓWKA OŚWIATOWA	PUBLICZNA	NIEPUBLICZNA
	Gimnazjum Nr 2 im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego	
zespół szkół	Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach (szkoła podstawowa i gimnazjum)	
szkoła ponadgimnazjalna	I Liceum Ogólnokształcące im. W. Broniewskiego	
	Zespół Szkół nr I im Melchiora Wańkowicza: • II Publiczne Liceum Ogólnokształcące, • Publiczne Technikum Nr 1, • Publiczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie http://blonie.pl/p,106,placowki-oswiatowe

Na przestrzeni lat 2010-2014 infrastruktura oświatowa zmieniła się. Powstały cztery nowe placówki przedszkolne oraz jedna szkoła podstawowa. Natomiast, liczba szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych nie uległa zmianie. W czasie analizowanego okresu, liczba dzieci w placówkach przedszkolnych wzrosła i w 2014 r. wynosiła 815 wobec 874 miejsc. Wskazuje to na wystarczająca liczba miejsc w tego typu instytucjach w stosunku do potrzeb mieszkańców. Jednak w poprzednich latach sytuacja była odwrotna – więcej było dzieci niż miejsc w przedszkolu.

Liczba uczniów szkół podstawowych w przeciągu trzech lat wrosła o 11,3%, podczas gdy placówkach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych spadła – odpowiednio o 4,5% i 24%. W latach 2010-2014 liczba uczniów przypadających na jeden oddział zarówno w przypadku szkół gimnazjalnych, jak i podstawowych, wynosiła powyżej 20 osób.

Tabela 24. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Błonie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
Placówki wychowania przedszkolnego	9	10	13
Miejsca w przedszkolach	703	756	874
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	721	766	815
Szkoły podstawowe	3	3	4
Uczniowie szkół podstawowych	1187	1234	1338
Szkoły gimnazjalne	3	3	3
Uczniowie szkół gimnazjalnych	573	554	547
Szkoły ponadgimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	263	349	200
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach podstawowych	21	21	21
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach gimnazjalnych	22	23	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Baza istniejącego szkolnictwa na terenie jednostki miejsko-wiejskiej jest wystarczająca dla najmłodszych mieszkańców Gminy. Po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej, absolwenci decydując się na podjęcie dalszej nauki, muszą wówczas skorzystać z usług oświatowych w innych jednostkach administracyjnych. W przypadku szkolnictwa wyższego, zapewnione jest ono przez większe miasta, jak np. Warszawa, Łódź. Natomiast takie ośrodki miejskie, jak Żyrardów, Pruszków czy Łowicz, oferują naukę w filiach poszczególnych uczelni wyższych oraz w szkołach prywatnych.

KULTURA

Sferę kulturalną na terenie Gminy Błonie zapewnia w większości miasto, gdzie swoją działalność prowadzą takie instytucje, jak: Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna - filia w Błoniu.

Centrum Kultury oferuje mieszkańcom bogaty zakres działań w sferze kulturalno-edukacyjnej. Instytucja ta znajduje się w wielofunkcyjnym obiekcie. Budynek Centrum Kultury został wyposażony w nowoczesne i funkcjonalne zaplecze techniczno-socjalne świadczące m.in. usługi gastronomiczne (mieści się tam również elegancka w wystroju kawiarnia „Sun Caffe"). Największymi walorami Centrum Kultury są jednak trzy profesjonalnie wyposażone sale: konferencyjna, widowiskowa i taneczna. Dzięki tak dobremu zapleczu, instytucja ta, może nie tylko prowadzić działania artystyczno-edukacyjne, ale także organizować różnego rodzaju szkolenia, konferencje, pokazy, sesje, seminaria oraz imprezy o charakterze okolicznościowym.

W budynku gminnego Centrum Kultury, swoje siedziby mają:

- Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Komisji Edukacji Narodowej,
- Biblioteka Publiczna Gminy Błonie,
- Błoński Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- kino „Bajka" wyposażone w najnowocześniejszą aparaturę do projekcji filmów w systemie analogowym, 2D i 3D.

Na infrastrukturę kultury składa się także Muzeum Ziemi Błońskiej oraz Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Błońskie będące regionalną organizacją społeczno-kulturalną. Celem niniejszych instytucji jest m.in[12].:

- poznawanie przeszłości dziejowej Gminy Błonie,
- gromadzenie dokumentacji historycznej,
- pobudzanie zainteresowania mieszkańców dziejami oraz znajomością krajoznawczą ziemi błońskiej,
- uaktywnianie inicjatyw społecznych w zakresie rozwoju życia kulturalnego i oświatowego całego regionu,
- propagowanie wiedzy z zakresu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia przed ujemnymi skutkami cywilizacyjnymi oraz inicjowanie działań mających na celu tę ochronę.

OCHRONA ZDROWIA

Opiekę zdrowotną w zakresie lecznictwa stacjonarnego dla społeczeństwa z terenów miejsko-wiejskich Gminy świadczy:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Błoniu,
- Zakład Opieki Medycznej „Vita-Med" filia w Bramkach,
- Powiatowa Stacja Ratownictwa Medycznego zlokalizowana w Błoniu,
- LLMED Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- NZOZ Credomed Sp. z o.o,
- NZOZ Gabinety Stomatologiczne Androsz.

Najbliższą placówką medyczną o większym zakresie świadczonych usług szpitalnych dla mieszkańców omawianej jednostki, jest Szpital w Grodzisku Mazowieckim.

W dodatku, mieszkańcy Gminy mogą korzystać z działalności placówek aptecznych, którymi są: Apteka Prywatna Sp.J., Apteka 2000, Apteka MAXFARM Sp. z

[12] Opracowano na podstawie Statutu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Błońskiej http://www.tpzb.blonie.org/sites/default/files/statut/Statut%20TPZBlon.pdf

o.o., Apteka Zofia Chrzanowska i Romualda Chrzanowska Sp.J., Apteka BioAPTEKA,. Wszystkie te placówki zlokalizowane są w obrębie Miasta Błonie.

Opiekę zdrowotną pełni także instytucje specjalizująca się leczeniem i wsparciem osób z zaburzeniami psychicznymi i chorobami fizycznymi. Tą instytucją jest Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Błoniu. Działa ona jako placówka diagnostyczno-terapeutyczno-edukacyjna, zapewniająca wysoki poziom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, poprzez stałe poszerzanie swojej oferty, doskonalenie specjalistów oraz współpracę z innymi placówkami i środowiskiem lokalnym.

POMOC SPOŁECZNA

Organizacją, która udziela pomoce społeczne jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu. Pełni on świadczenia rodzinne i alimentacyjne. Do tych pierwszych zalicza się:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt TK akt K 27/130),
- świadczenie rodzicielskie.

Natomiast, w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego, OPS w Błoniu udziela pomocy finansowej szczególnie osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

W przeciągu czterech lat [Wykres 18] liczba gospodarstw oraz liczba osób korzystających z gminnej pomocy społecznej na terenie miejsko-wiejskim wahała się. Najwięcej udzielonych świadczeń dla gospodarstw domowych odnotowano w 2012 r., a najmniej rok później. Z kolei, miernik osób korzystających z pomocy OPS w Błoniu najwyższy był w 2013 r. i w stosunku do roku poprzedniego, wzrósł o prawie 14%.

Wykres 18. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Błonie w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Pomoc społeczna udzielana jest także przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Błoniu. Do zadań niniejszej Komisji należy przede wszystkim: prowadzenie działań ograniczających spożycie alkoholu, zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i/lub rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, a także zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi.

Społeczność Gminy miejsko-wiejskiej pomocy i/lub wsparcia mogą także uzyskać od:

- Krajowego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw na rzecz Ludzi Niepełnosprawnych i Niezaradnych Życiowo „Przyłącz się do Nas",
- Stowarzyszenia „Dobra Wola",
- Błońskiego Stowarzyszenia Trzeźwościowego Klubu Wzajemnej Pomocy „Kres",
- Świetlicy Socjoterapeutycznej „O Uśmiech Dziecka",
- Grupy „Nadzieja" ruchu samopomocowego AA,
- Fundacji Uczniowie Marka Kotańskiego „Nikt nie jest sam" w Rokitnie,
- Związku Emerytów i Rencistów Koło nr 7 w Błoniu,
- Polskiego Związku Niewidomych Okręg Mazowiecki,
- CARITAS Archidiecezji Warszawskiej Stacji Opieki w Błoniu,
- Stowarzyszenia „Błoński Uniwersytet Trzeciego Wieku".

Partnerskie współdziałanie wszystkich powyższych instytucji, oraz potencjał lokalnych organizacji społecznych działających na terenie Gminy Błonie, mogą przyczynić się do kompleksowego rozwiązywania problemów.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Czynny udział społeczeństwa omawianej Gminy koncentruje się głównie wokół działalności stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych związków. Ich celem jest przede wszystkim ochrona dorobku kultury, dbanie o rozwój Gminy oraz organizacja życia społecznego.

Ponadto, dużą rolę w podnoszeniu aktywności społecznej mieszkańców są kluby sportowe. Głównym ich celem jest „propagowanie wśród dzieci i młodzieży szkolnej aktywności ruchowej dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz ukształtowania nawyku uprawiania sportu i rekreacji, aktywizacja środowisk w sportowych zajęciach pozaszkolnych i umożliwienie wszystkim chętnym udziału w zajęciach, zwiększenie ilości zajęć sportowo-rekreacyjnych w oparciu o szkolną i klubową bazę sportową, wyłonienie młodzieży utalentowanej i zachęcanie jej do uprawiania sportu w klubach, wdrażanie dzieci do dorosłego życia poprzez „zdrową" rywalizację sportową, poszerzanie ogólnej wiedzy o sporcie w tym szczególnie o tzw. olimpizmie, osiąganie mistrzostwa sportowego"[13].

W strefie kultury fizycznej i sportu działają:

- Kluby Sportowe uczestniczące w rozgrywkach mistrzowskich prowadzonych przez związki sportowe:
  - KS „Błonianka" Błonie – prowadzące szkolenia sportowe w sekcji piłki nożnej drużyny seniorów, juniorów, młodzików, trampkarzy i orlików.
  - LKS „Olymp" Błonie – prowadzące szkolenia sportowe w sekcji lekkoatletycznej, warcabowej;
- Uczniowskie Kluby Sportowy:

[13] Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Błoniu na lata 2009-2016 – załącznik do uchwały nr XXXIII/232/09 Rady Miejskiej w Błoniu z dnia 23 marca 2009 r.

- UKS „Beta" Błonie – prowadzące szkolenia sportowe w sekcjach: piłki siatkowej, piłki koszykowej, tenisa stołowego i tańca towarzyskiego,

- Stowarzyszenia:
  - Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Lokalnego „Wspólny Cel",
  - Polski Związek Wędkarski Koło nr 9 w Błoniu,
  - Radzikowskie Towarzystwo Sportowe „Nadzieja",
  - Miejskie Koło Ligi Obrony Kraju w Błoniu,
  - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Witanowa i Bieniewic,
  - Passowskie Stowarzyszenie Sportowe.

Co więcej, na obszarze jednostki miejsko-wiejskiej, co roku odbywa się ponad 100 imprez sportowo rekreacyjnych organizowanych przez Wydział Oświaty Kultury i Sportu Urzędu Miasta i Gminy. Imprezami tymi są: turnieje piłkarskie, turnieje tenisa stołowego, turnieje piłki siatkowej, koszykowej, halowej piłki nożnej, biegi przełajowe, zawody lekkoatletyczne, turnieje piłki nożnej dla dzieci i młodzieży, turnieje tenisa ziemnego, piłki siatkowej, zawody strzeleckie, biegi przełajowe, siłowanie na rękę podczas Dni Błonia oraz turnieje halowej piłki nożnej w ramach Stowarzyszenia Gmin Zachodniego Mazowsza „Mazovia"[14].

[14] Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Błoniu na lata 2009-2016 – załącznik do uchwały nr XXXIII/232/09 Rady Miejskiej w Błoniu z dnia 23 marca 2009 r.

14. Załącznik 2 Analiza SWOT

Celem analizy SWOT (strengths-weaknesses-opportunities-threats) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strenghts, „S") - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu,
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W") - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady,
- grupa 3: szanse (opportunities, „O") - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu,
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T") - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu.

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/przyszłe) i charakteru odziaływania danego czynnika (pozytywne/negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;
- zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

Tabela 25.Analiza SWOT Gminy Błonie

ROZWÓJ PRZESTRZENNY	
Mocne strony	**Słabe strony**
• **duża powierzchnia Gminy w stosunku do innych gmin powiatu warszawskiego zachodniego,** • **ścisłe powiązania z dużymi ośrodkami z rejonu,** • **bliska odległość do aglomeracji warszawskiej,** • **występowanie żyznych gleb,** • **gęsta sieć rowów melioracyjnych,**	• duży udział dróg nieurządzonych (gruntowych), • niezadowalający stan techniczny nawierzchni dróg, • zły stan budynków zabytkowych, • bardzo mała powierzchnia kompleksów leśnych, • mało urozmaicona struktura użytkowania gruntów,
Szanse	**Zagrożenia**
• **realizacja strategii rozwoju powiatu i Gminy,** • **możliwość pozyskania środków (m.in. z funduszy UE) na poprawę stanu technicznego budynków i dróg na obszarze zdegradowanym,** • **Zwiększenie estetyki, użyteczności i zagospodarowania przestrzennego obszaru zdegradowanego, co przyciągnęłoby turystów,**	• intensywny proces urbanizacyjny, • pomniejszanie terenów rolniczych na rzecz terenów zabudowanych, • mało powierzchni objętych formami ochrony, • duże zagrożenie zanieczyszczenia sieci hydrograficznej ściekami komunalnymi. • Zabudowania skupione głównie wzdłuż bardzo ruchliwych ciągów komunikacyjnych,
ROZWÓJ SPOŁECZNY	
Mocne strony	**Słabe strony**

• **działalność organizacji pozarządowych,** • **dostęp do infrastruktury sportowej,** • **wystarczająca baza infrastruktury oświatowej,** • **dodatnie saldo migracji wewnętrznych,** • **wzrost liczby osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej,**	• spadek liczby mieszkańców na obszarze miejskim, przy równoczesnym ich wzroście w obrębie terenów wiejskich, • ujemny przyrost naturalny,
Szanse	**Zagrożenia**
• **możliwość realizacji projektów europejskich,** • **aktywna działalność samorządu lokalnego,** • **spadek liczby bezrobocia,** • **dofinansowanie programów instytucji kultury w celu wzrostu aktywizacji społeczności,**	• duże dysproporcje między liczbą kobiet i mężczyzn pod względem wieku i płci, • niestabilna sytuacja zatrudnienia,
ROZWÓJ GOSPODARCZY	
Mocne strony	**Słabe strony**
• **wzrost liczby podmiotów gospodarczych,** • **znaczna przewaga podmiotów gospodarstw sektora prywatnego,** • **dość dobrze rozbudowana infrastruktura systemów technicznych,** • **zapewniona podstawowa opieka zdrowotna,**	• dominacja małych gospodarstw rolnych (1-5 ha), • hodowla zwierząt gospodarskich bazująca przede wszystkim na drobiu, • wzmożony ruch samochodów ciężarowych, • duże obciążenie ruchem samochodowym skrzyżowań dróg na obszarze miejskim, • brak sieci kanalizacji deszczowej,
Szanse	**Zagrożenia**
• **możliwość uzyskania środków z funduszy zewnętrznych na rozwój i odnowę miejsc potrzebnych rewitalizacji,** • **realizacja planowanych strategii, które mają na celu odnowę gospodarczą,**	• brak szybkiej poprawy istniejącej infrastruktury,

• **wykorzystanie warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji, co wiązałoby się z utworzeniem nowych miejsc pracy,** • **pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (w tym funduszy UE) na rozwój przedsiębiorczości,**	

Źródło: opracowanie własne

15. Załącznik 3 Wyniki konsultacji społecznych

15.1.Wyniki badań ankietowych

PAPI

W celu zebrania danych potrzebnych przy analizie, przeprowadzono wywiady techniką PAPI (Paper & Pen Personal Interview), tj. metodą bezpośredniego indywidualnego wywiadu kwestionariuszowego.

Respondentów poproszono o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów gminy. W przypadku większości miejscowości największa część respondentów unikała odpowiedzi na to pytanie, wybierając opcję „nie wiem".

Zdecydowanie najlepiej ocenione zostały Błonie (61,0% respondentów określiło ich stan jako dobry) oraz Bieniewice (30,9% wskazań „dobry"). 11,4% badanych jako dobry określiło stan Bramek, a 11,1% Białut.

Najwięcej odpowiedzi negatywnych uzyskało Rokitno (10,0% odpowiedzi „zły"), Cholewy (8,9%), Łazniewek (7,5%), Radonice (7,4%) i Dębówka (7,1%). Stan społeczno-gospodarczy pozostałych obszarów uznany został za przeciętny.

Wykres 19 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów

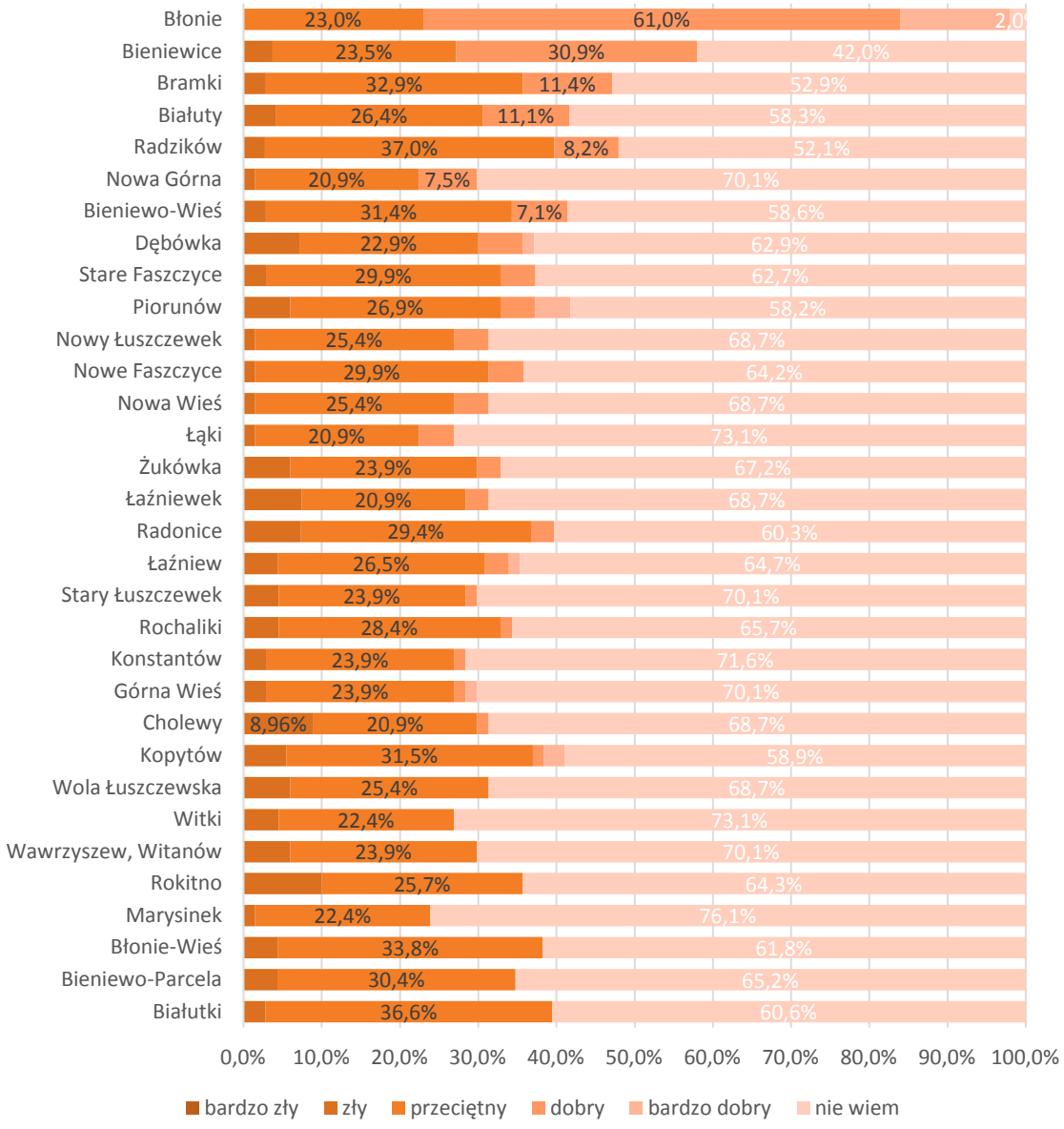

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono o ocenę skali występowania poszczególnych problemów. Za dużą respondenci uznali skalę występowania:

- małej liczby obiektów ochrony zdrowa oraz słabego dostępu do usług medycznych (34,0% wskazań „duża" i 21,0% „bardzo duża");
- słabej infrastruktury transportowej, złego stanu technicznego dróg, zbyt małej ilości parkingów (30,3% wskazań „duża" i 6,1% „bardzo duża");
- słabo rozwiniętej bazy turystycznej (26,3% wskazań „duża" i 24,2% „bardzo duża");

Za małą respondenci natomiast uznali skalę występowania:

- złego stanu technicznego budynków użyteczności publicznej (59,6% wskazań „mała”, 24,2% „bardzo mała”);
- niskiej jakości terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów i miejsc rekreacji (68,4% wskazań „mała”, 16,3% „bardzo mała”);
- słabej oferty kulturalno-rozrywkowej (52,0% wskazań „mała”, 12,0% „bardzo mała”);
- słabej oferty sportowo-rekreacyjnej (53,0% wskazań „mała”, 12,0% „bardzo mała”).

Wykres 20 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości

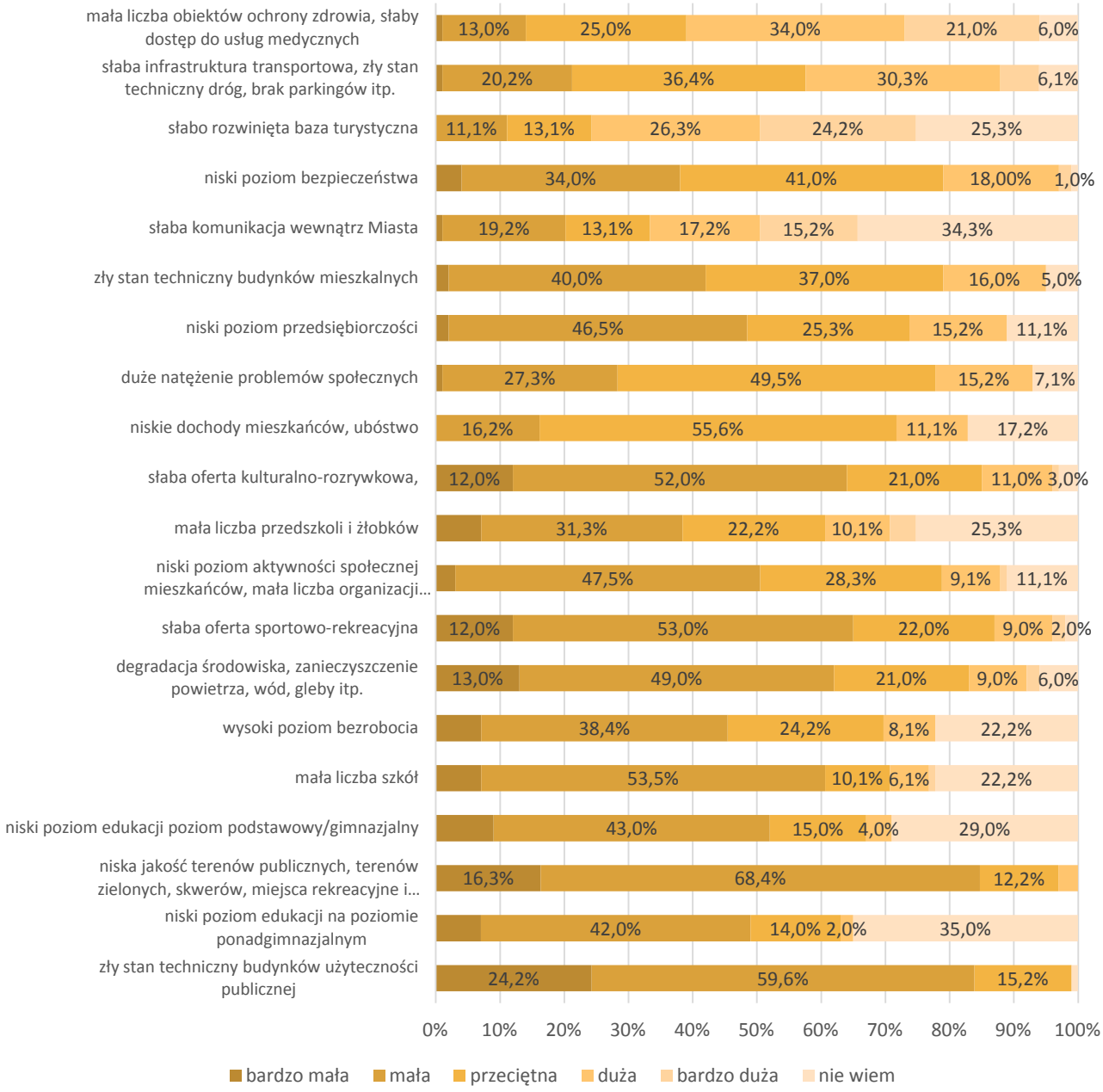

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondentów poproszono także o wskazanie zjawisk, jakie występują na terenie ich miejsca zamieszkania. 14,6% za największy problem uważa wandalizm i śmiecenie, 13,0% brak obwodnicy i związane z tym utrudnienia, a 12,2% obecną na ulicach narkomanię i alkoholizm. Dla 9,8% negatywnym zjawiskiem jest brak wiaduktu, a dla 8,9% brak drugiej linii ZTM. Po 7,3% wskazało na brak infrastruktury sportowej (przede wszystkim basenu), a po 4,1% na brak chodników i oświetlenia ulicznego oraz zły stan

Glinianek. 3,3% zauważa dużą liczbę kradzieży, a 2,4% małą liczbę patroli policji. Po jednej osobie wskazało na inne zjawiska, w tym:

- zaniedbany park;
- małą liczbę miejsc pracy;
- małą liczbę sklepów;
- małą liczbę parkingów.

Wykres 21 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?

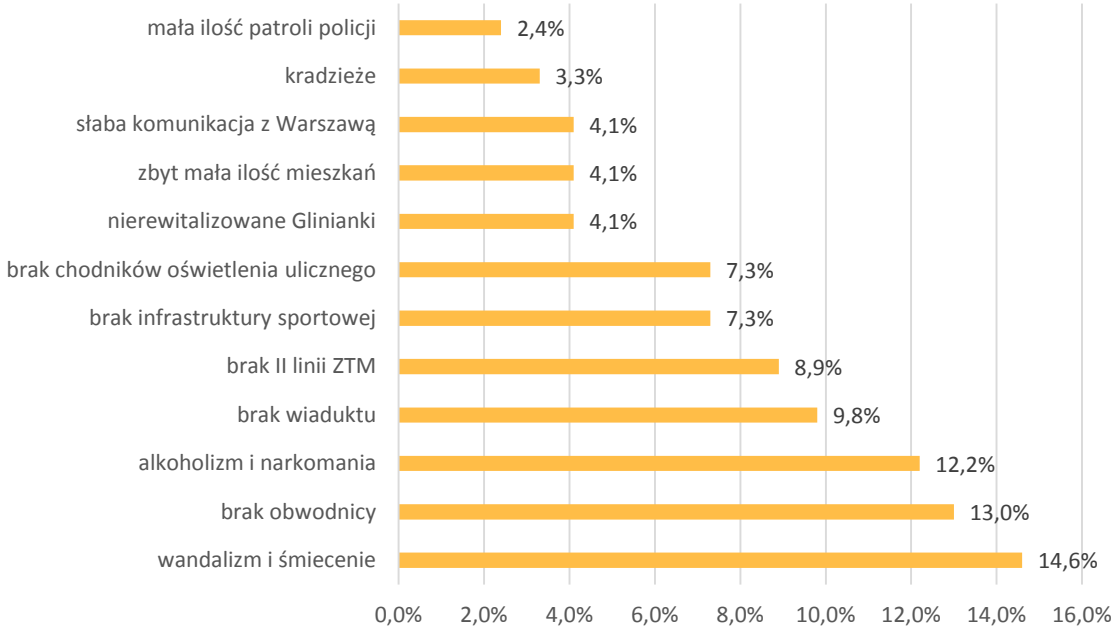

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci wskazali działania jakie powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu ograniczenia lub całkowitej eliminacji negatywnych zjawisk. 32,2% ankietowanych uważa, że powinno zostać wprowadzone więcej patroli policji, 18,6% jest zdania, że konieczna jest budowa obwodnicy i wiaduktu, a 13,6% za istotną uznaje poprawę komunikacji miejskiej. 6,8% opowiada się za wprowadzeniem miejskiego monitoringu, a 5,1% za budową basenu. Po 3,4% wskazało na:

- rewitalizację Glinianek;
- realizację wcześniej obiecanych inwestycji;
- budowę chodników i naprawę dróg;
- utworzenie placów zabaw na osiedlach.

Wykres 22 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy?

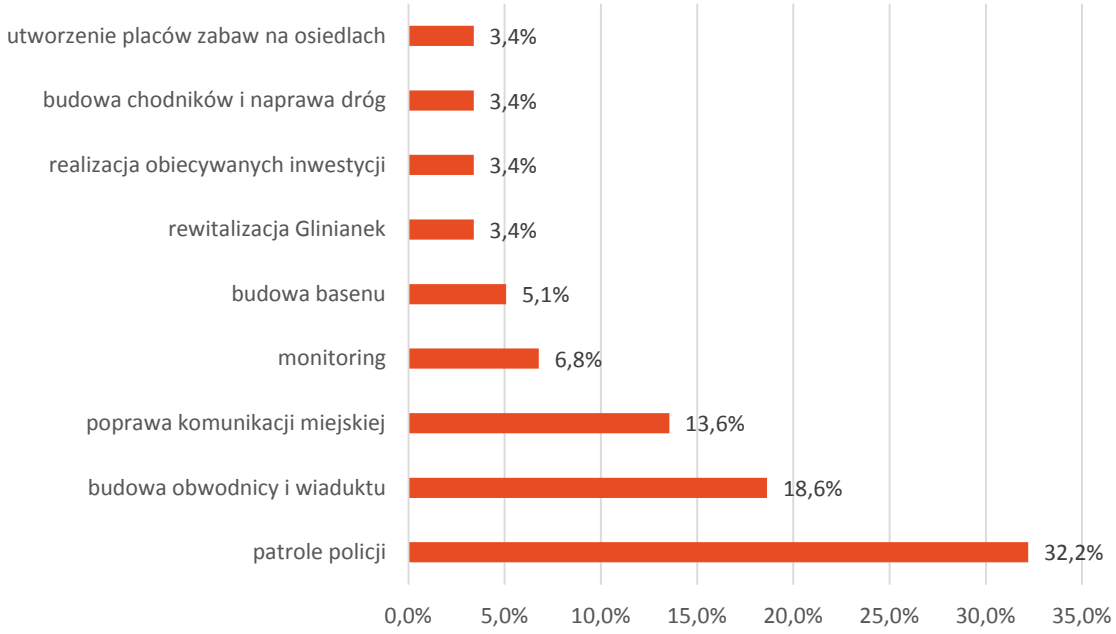

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego. Ponad połowa badanych (52,8%) za taki obszar uznała Błonie. 11,3% zapytanych wskazało na Bramki, a po 7,5% Radzików, Cholewy i Bieniewice. Po 5,7% uważa, że wsparcie w rozwoju społecznym najbardziej potrzebne jest w Starych Faszczycach, Kopytowie, Dębówce i Białutach, a po 3,8% wskazało na:

- Rokitno;
- Radonice;
- Łaźniewek;
- Konstantów;
- Bieniewo-Wieś;
- Białutki.

Po jednej osobie wskazało na:

- Bieniewo-Parcela;
- Błonie-Wieś;

- Łaźniew;
- Piorunów;
- Rochaliki.

Wykres 23 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

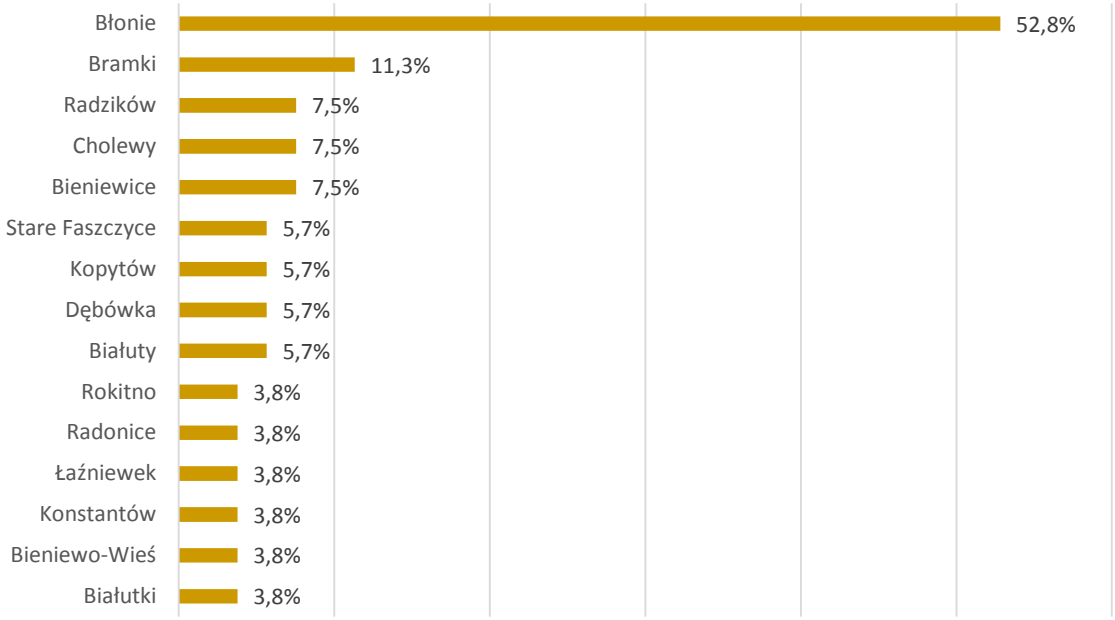

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego. 33,3% dostrzega taką potrzebę w Bieniewicach, 22,2% w Bramkach, a 14,8% w Błoniu. Po 11,1% respondentów wskazało na Radzików i Radonice, a po 7,4% na:

- Białuty;
- Bieniewo-Wieś;
- Błonie-Wieś;
- Cholewy;
- Dębówka;
- Kopytów;
- Piorunów;
- Rokitno;
- Stare Faszczyce.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Bieniewo-Parcela;
- Konstantów;
- Łaźniewek;
- Rochaliki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 24 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

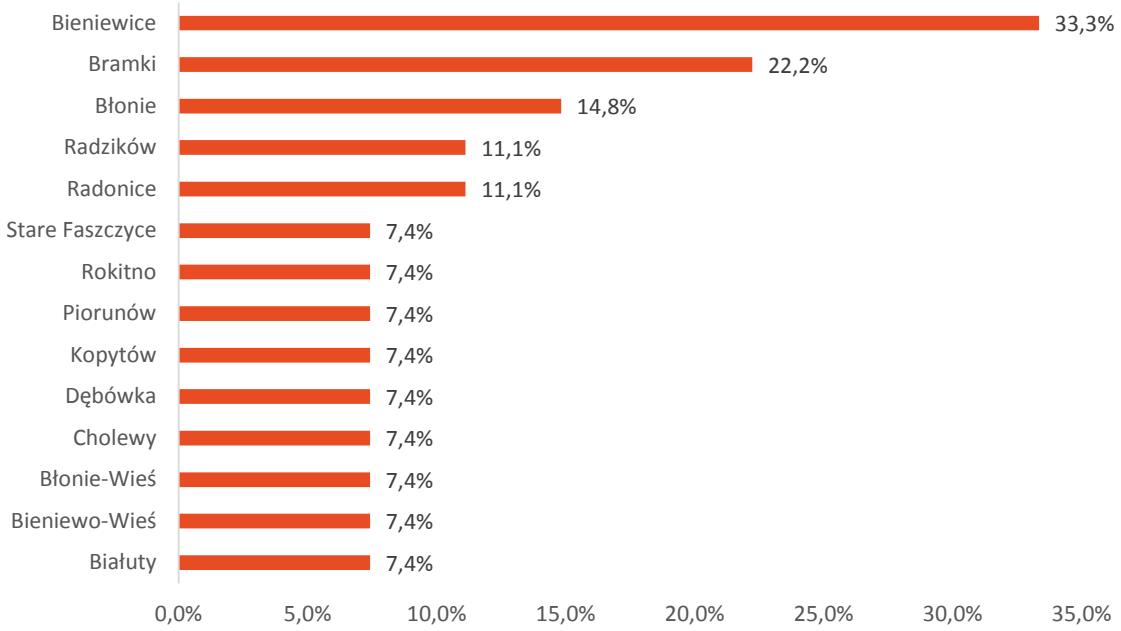

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci odpowiedzieli również na pytanie o obszary gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury. Niewiele ponad 60% (60,6%) za taki teren uznało Błonie. 30,3% wskazało na Bieniewice, a po 6,1% na Białuty, Bramki, Dębówkę i Stare Faszczyce. Po jednym badanym wskazało na:

- Białutki;
- Bieniewo-Parcela;
- Cholewy;
- Konstantów;
- Kopytów;
- Nowe Faszczyce;

- Radzików;
- Rokitno;
- Wolę Łuszczewską;
- Żukówkę.

Wykres 25 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

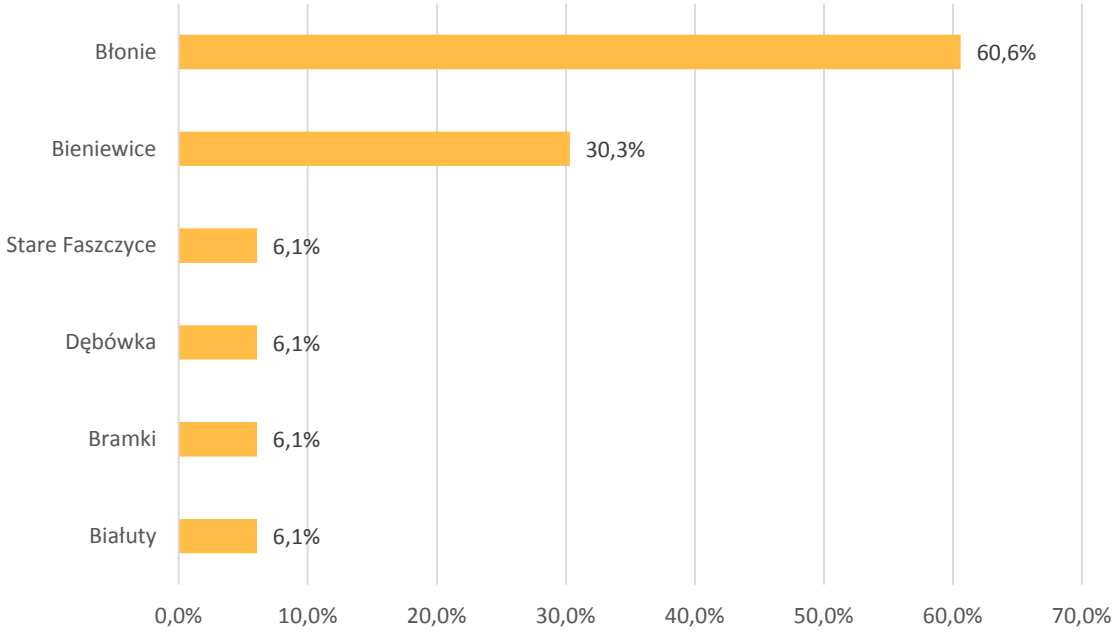

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badani zostali również poproszeni o podanie swych cech społeczno-demograficznych, tj. płci, wieku i miejsca zamieszkania.

W badaniu udział wzięło więcej kobiet (64,6%). 35,4% respondentów to mężczyźni.

Wykres 26 Płeć

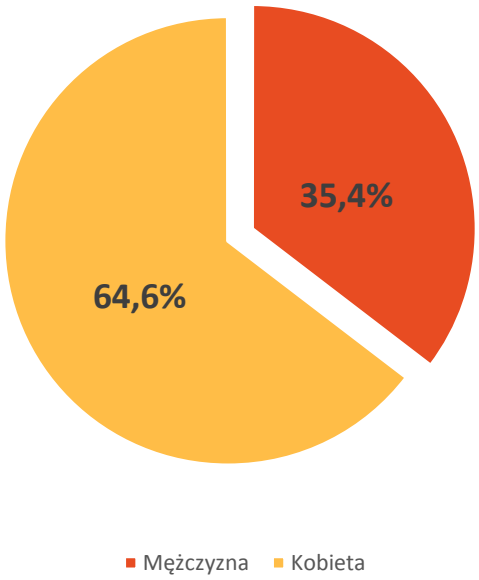

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najwięcej respondentów (31,0%) mieści się w przedziale wiekowym 28 – 37 lat. Młodzi dorośli (18 – 27 lat) stanowią 13,0% ogółu respondentów. 28,0% stanowią osoby w średnim wieku (38 - 57 lat), a badani w wieku 58+ 27%.

Wykres 27 Wiek

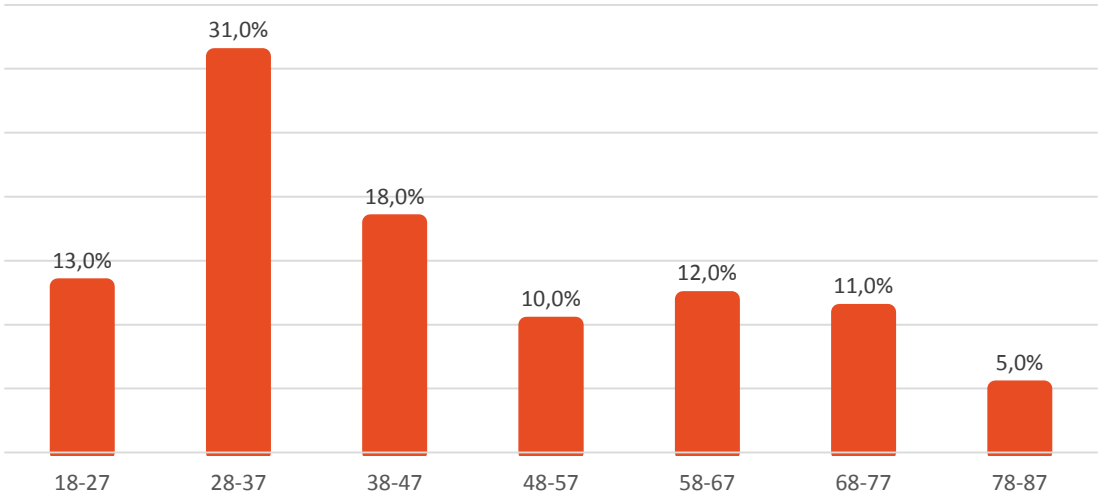

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdecydowana większość (92,9%) respondentów to mieszkańcy Błonia. 4,1% zamieszkuje Bieniewice, a 3,1% Bramki.

Wykres 28 Miejsce zamieszkania

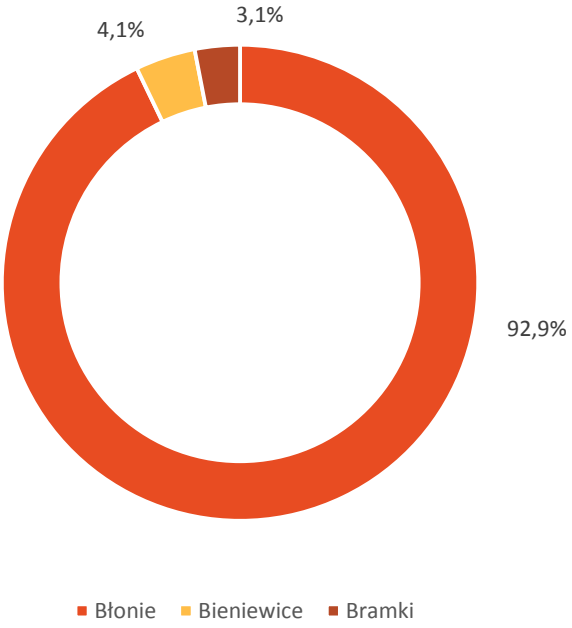

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

CATI

W celu zebrania danych potrzebnych przy analizie, przeprowadzono wywiady techniką CATI (Computer Assisted Telephone Interview), tj. metodą wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Respondentów poproszono o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów gminy. W przypadku wszystkich miejscowości zdecydowanie największa część respondentów stan ten określała jako przeciętny.

Za dobry najwięcej osób uznano stan:

- Błonia (34% wskazań);
- Błonia-Wsi (24%);
- Bieniewa-Wsi (14%);
- Bieniewa-Parceli (14%);
- Bramek (12%);
- Bieniewic (12%);
- Białut (12%);
- Białutek (12%).

Niewielu respondentów negatywnie oceniło którykolwiek z obszarów. Odpowiedź „bardzo zły" nie padła ani razu, a jako zły, po jednym respondencie oceniło stan:

- Łaźniewa;
- Żukówki;
- Łaźniewka;
- Kopytowa;
- Białut.

Wykres 29 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów

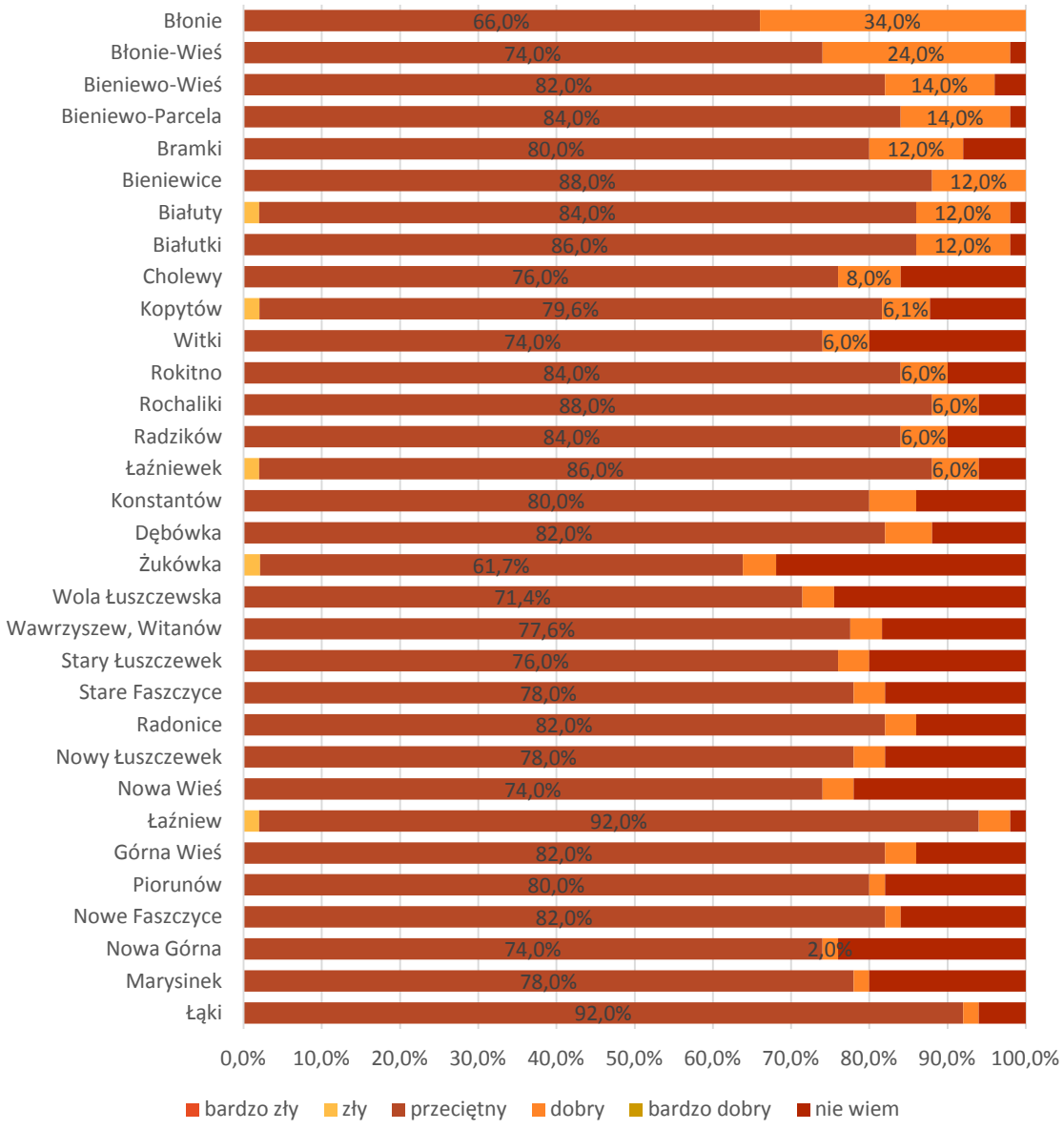

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono o ocenę skali występowania poszczególnych problemów. Za dużą respondenci uznali skalę występowania:

- słabej infrastruktury transportowej, złego stanu technicznego dróg, zbyt małej ilości parkingów (54,0% wskazań „duża" i 12,0% „bardzo duża");
- małej liczby obiektów ochrony zdrowa oraz słabego dostępu do usług medycznych (28,0% wskazań „duża");
- wysokiego poziomu bezrobocia (22,0% wskazań „duża");

Za małą respondenci natomiast uznali skalę występowania:

- złego stany technicznego budynków użyteczności publicznej (24,0% wskazań „mała");
- niskiej jakości terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów, miejsc rekreacyjnych (28,6% wskazań „mała");
- złego stanu technicznego budynków mieszkalnych (30,0% wskazań „mała");
- degradacji środowiska, zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby (44,0% wskazań „mała", 6,0% „bardzo mała").

Wykres 30 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości

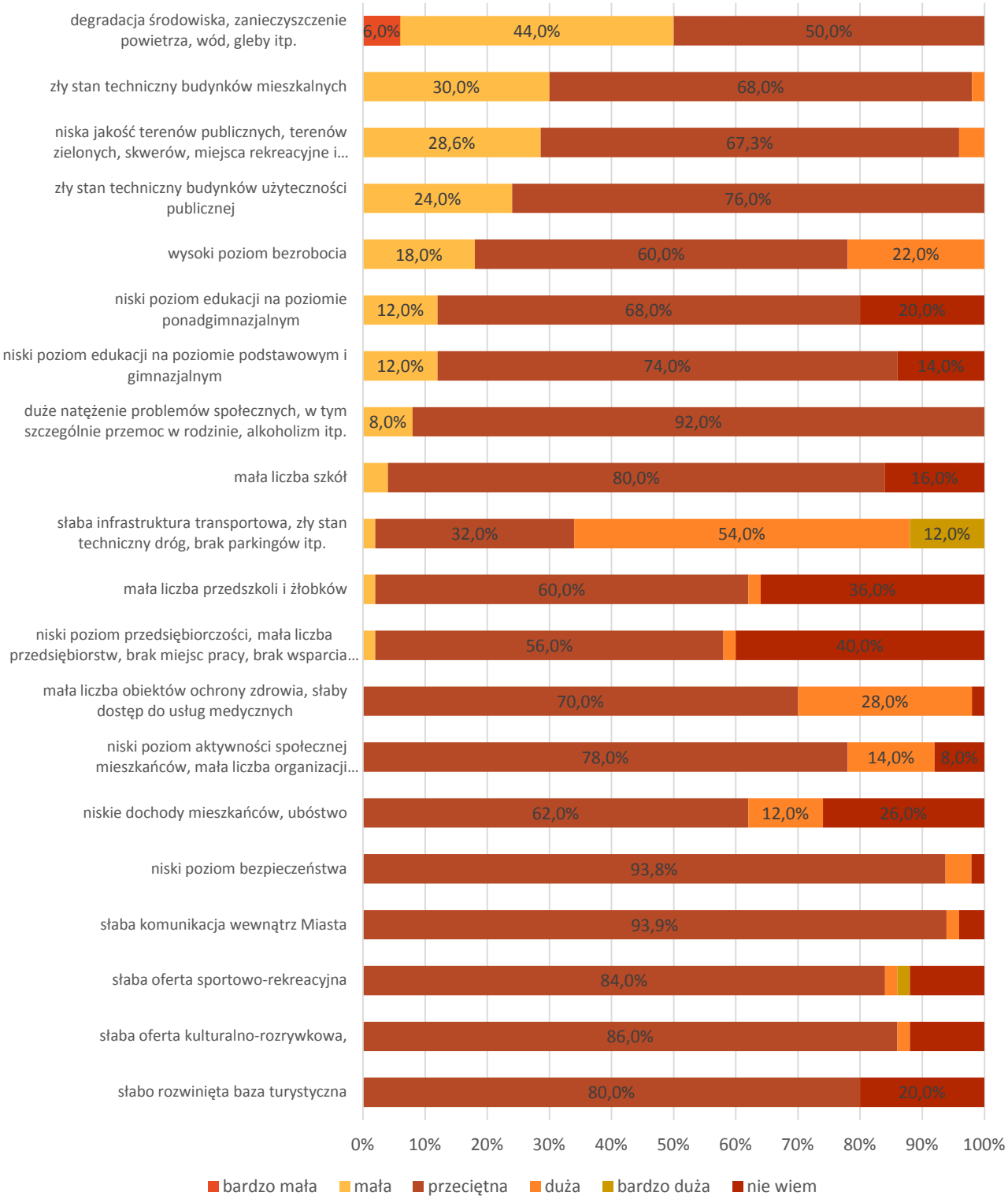

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondentów poproszono także o wskazanie zjawisk, jakie występują na terenie ich miejsca zamieszkania. Dla 23,6% badanych największy problem stanowi zły stan

techniczny dróg, dla 19,4% mała liczba ścieżek rowerowych, a dla 16,7% brak lub zły stan chodników. Po 5,6% wskazało na brak oświetlenia ulicznego i małą liczbę parkingów, 4,2% na zły stan lub brak placów zabaw, a po 2,8% na:

- brak obwodnicy;
- utrudnienia dla niepełnosprawnych;
- zły dostęp do opieki medycznej;
- zły stan parku przy cmentarzu;
- niestaranne sprzątanie ekip porządkowych.

Po jednej osobie wskazało na inne zjawiska, w tym:

- brzydkie kamienice;
- wysokie drzewa pod słupami z prądem;
- słabe połączenia do z dworca centrum miasta;
- brak basenu.

Wykres 31 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?

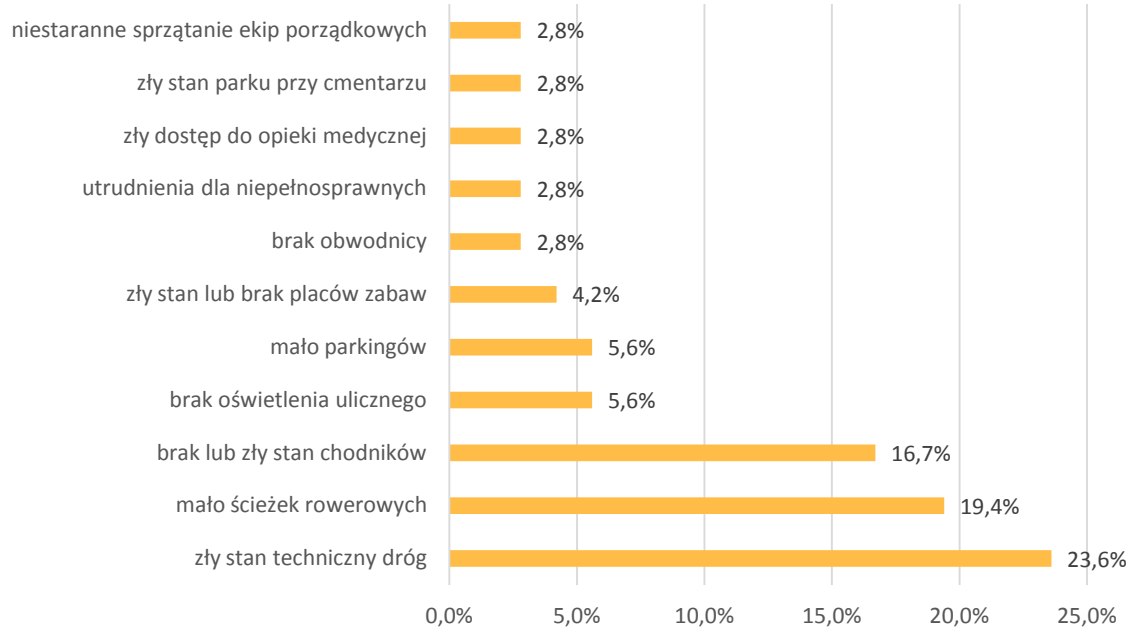

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci wskazali działania jakie powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu ograniczenia lub całkowitej eliminacji negatywnych zjawisk. 25,0% uważa, że konieczny jest remont i budowa dróg, 20,6% wskazało na budowę ścieżek rowerowych, a 14,7% na naprawę chodników. 7,4% uważa, że należy podjąć działania w

celu budowy nowych parkingów, 4,4% wskazało kontrolę ekip sprzątających i remontowych, a po 2,9%:

- badania profilaktyczne;
- budowę obwodnicy;
- zlikwidowanie barier architektonicznych;
- modernizację placów zabaw;
- zrobienie oświetlenia.

Po jednym respondencie wskazało inne możliwe działania, w tym:

- likwidację lokali typu Las Vegas;
- przycięcie drzew pod słupami;
- dodatkowe kursy;
- budowę basenu.

Wykres 32 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy?

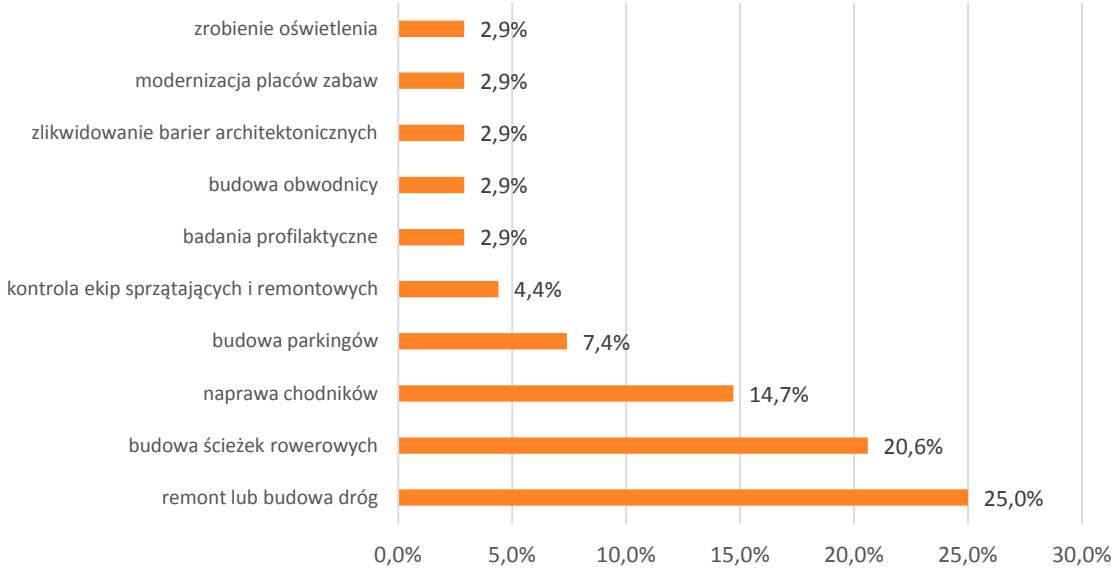

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego. Zdecydowana większość badanych (92,0%) za taki obszar uznała Błonie. 16,0% zapytanych wskazało na Białuty, 8,0% Błonie-Wieś, a po 6,0% Rokitno, Radonice i Łąki. Po 4,0% uważa, że wsparcie w rozwoju społecznym najbardziej potrzebne jest w:

- Bramkach;
- Konstantowie;
- Marysinku;
- Rochalikach;
- Wawrzyszewie;
- Żukówce.

Po jednej osobie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łaźniew;
- Łaźniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską;

Wykres 33 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

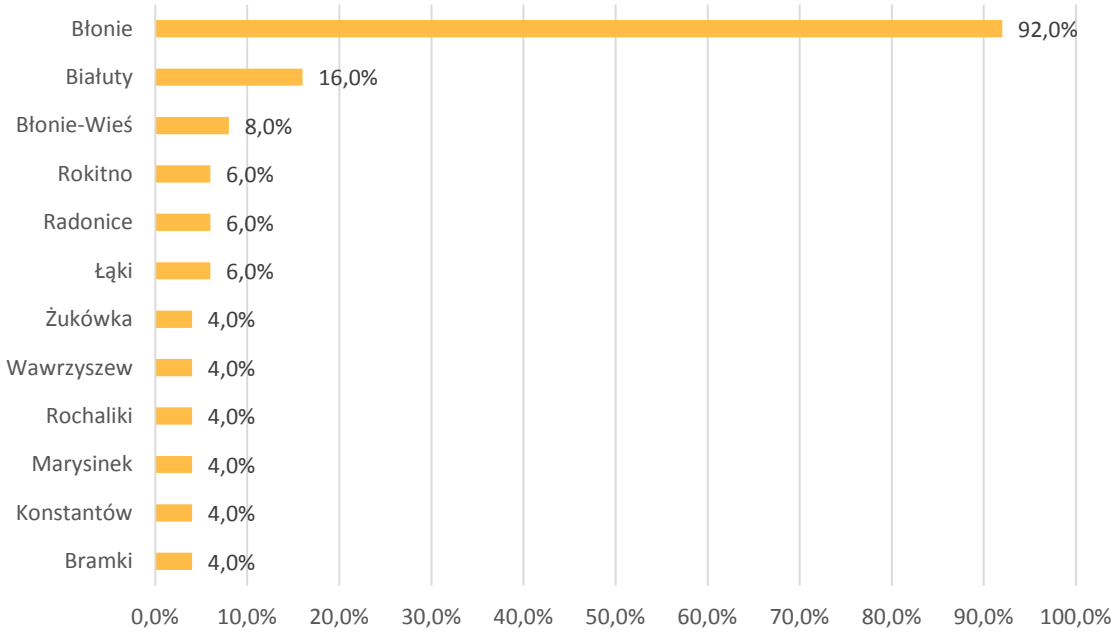

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego. Aż 92,0% dostrzega taką potrzebę w Błoniu, 14,0% w Białutach, a 8,0% w Błoniu-Wsi. Po 6,0% wskazało Rokitno, Radonice i Łąki, a po 4,0%:

- Bramki;
- Konstantów;
- Marysinek;
- Rochaliki;
- Wawrzyszew;
- Żukówkę.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łaźniew;
- Łaźniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 34 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

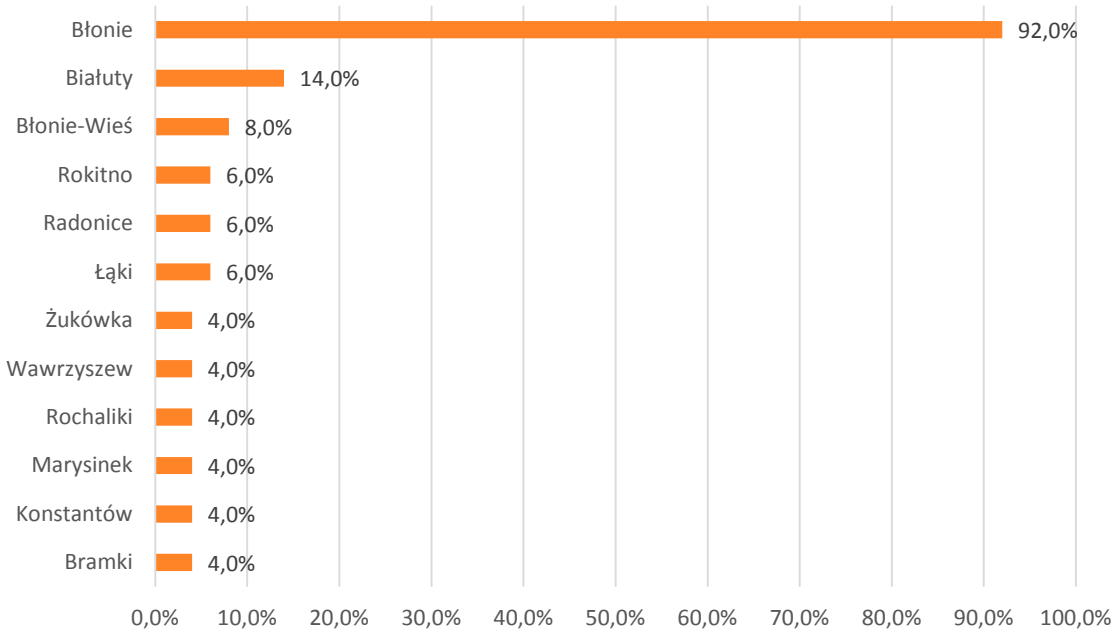

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci odpowiedzieli również na pytanie o obszary gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury. 92,0% dostrzega taką potrzebę w Błoniu, 14,0% w Białutach, a 8,0% w Błoniu-Wsi. Po 6,0% wskazało Rokitno, Radonice i Łąki, a po 4,0%:

- Bramki;
- Konstantów;
- Marysinek;
- Rochaliki;
- Wawrzyszew;
- Żukówkę.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łaźniew;
- Łaźniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;

- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 35 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

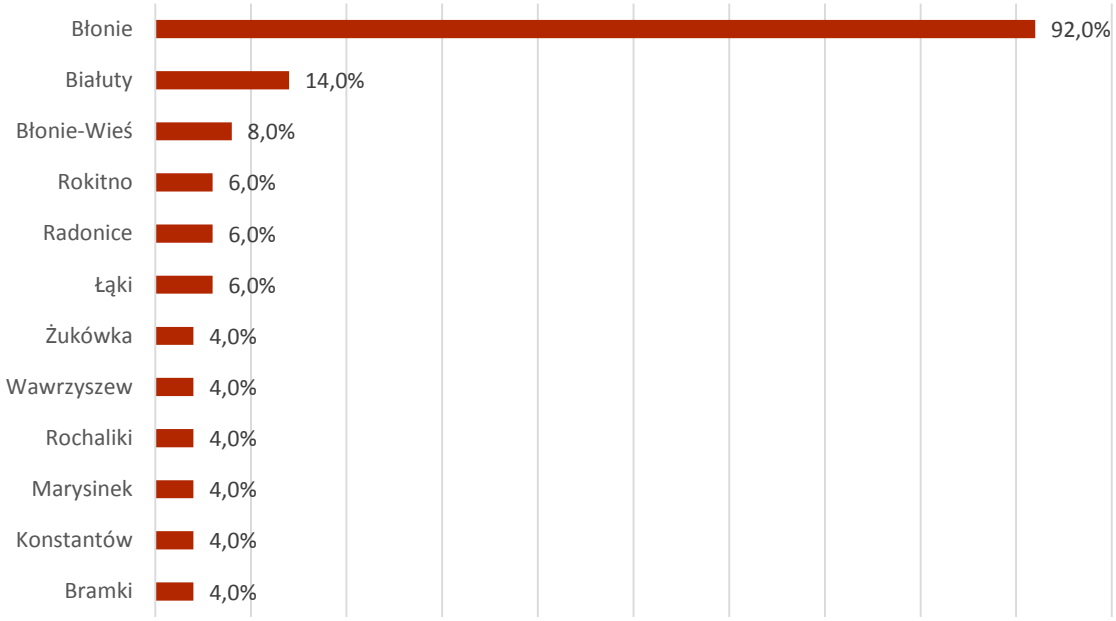

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono również o podanie swych cech społeczno-demograficznych, tj. płci, wieku i miejsca zamieszkania.

W badaniu udział wzięło więcej kobiet (70,0%). 30,0% respondentów to mężczyźni.

Wykres 36 Płeć

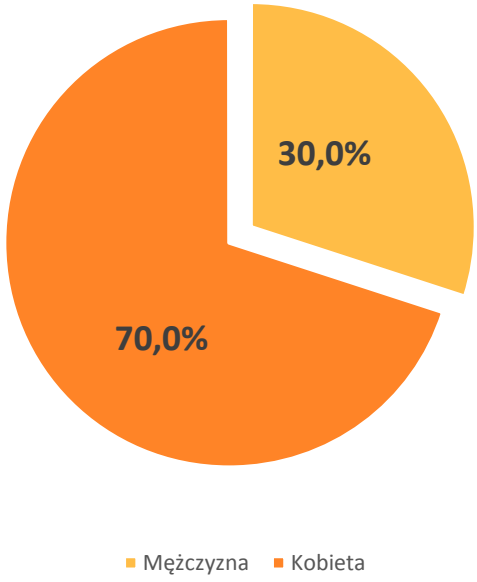

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najwięcej respondentów (28,6%) mieści się w przedziale wiekowym 61 – 70 lat. Młodzi dorośli (21 – 30 lat) stanowią 10,2% ogółu respondentów. 14,3% to osoby w wieku 31 – 40, a po 22,5% stanowią grupy wiekowe 41 – 50 i 51 – 60. 2% to osoby w wieku 71 – 80.

Wykres 37 Wiek

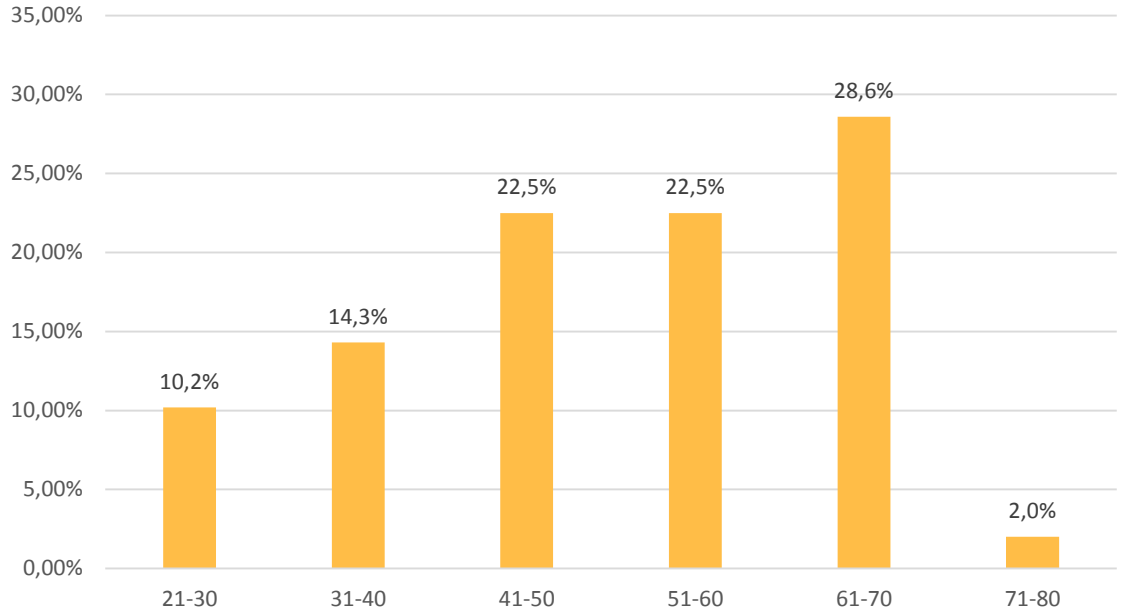

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdecydowana większość (62,0%) respondentów to mieszkańcy Błonia. 10,0% zamieszkuje Białuty, a po 4% Bramki, Łąki, Żukówkę i Błonie-Wieś. Po jednym respondencie mieszka w:

- Białutkach;
- Bieniewie-Wsi;
- Kopytowie;
- Łaźniewku;
- Rochalikach;
- Rokitnie.

Wykres 38 Miejsce zamieszkania

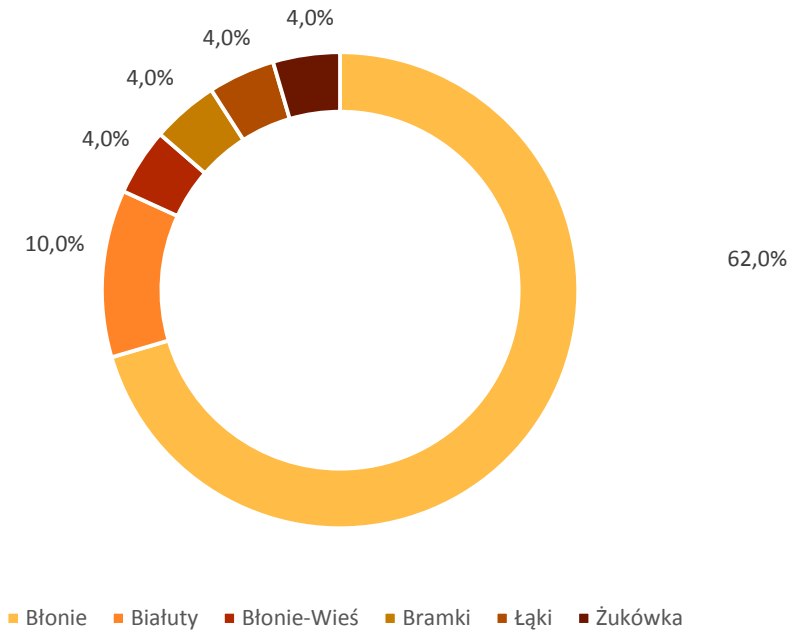

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

CATI

W celu zebrania danych potrzebnych przy analizie, przeprowadzono wywiady techniką CATI (Computer Assisted Telephone Interview), tj. metodą wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

Respondentów poproszono o ocenę ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych obszarów gminy. W przypadku wszystkich miejscowości zdecydowanie największa część respondentów stan ten określała jako przeciętny.

Za dobry najwięcej osób uznało stan:

- Błonie (34% wskazań);
- Błonie-Wieś (24%);
- Bieniewa-Wieś (14%);
- Bieniewa-Parcela (14%);
- Bramek (12%);
- Bieniewic (12%);
- Białut (12%);
- Białutek (12%).

Niewielu respondentów negatywnie oceniło którykolwiek z obszarów. Odpowiedź „bardzo zły" nie padła ani razu, a jako zły, po jednym respondencie oceniło stan:

- Łaźniewa;
- Żukówki;
- Łaźniewka;
- Kopytowa;
- Białut.

Wykres 39 Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych obszarów

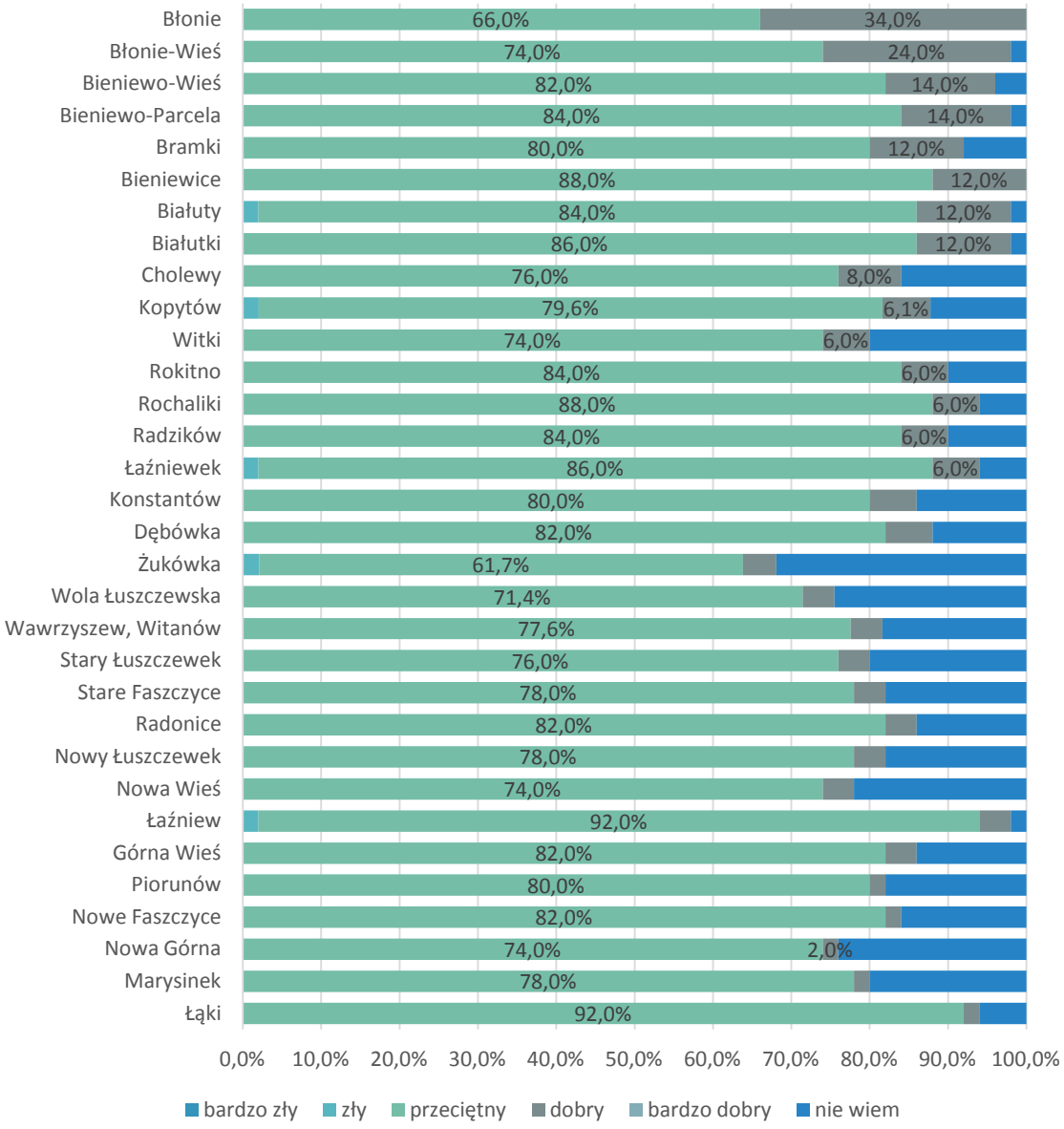

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanych poproszono o ocenę skali występowania poszczególnych problemów. Za dużą respondenci uznali skalę występowania:

- słabej infrastruktury transportowej, złego stanu technicznego dróg, zbyt małej ilości parkingów (54,0% wskazań „duża" i 12,0% „bardzo duża");
- małej liczby obiektów ochrony zdrowa oraz słabego dostępu do usług medycznych (28,0% wskazań „duża");
- wysokiego poziomu bezrobocia (22,0% wskazań „duża");

Za małą respondenci natomiast uznali skalę występowania:

- złego stany technicznego budynków użyteczności publicznej (24,0% wskazań „mała”);
- niskiej jakości terenów publicznych, terenów zielonych, skwerów, miejsc rekreacyjnych (28,6% wskazań „mała”);
- złego stanu technicznego budynków mieszkalnych (30,0% wskazań „mała”);
- degradacji środowiska, zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby (44,0% wskazań „mała”, 6,0% „bardzo mała”).

Wykres 40 Proszę ocenić skalę występowania poszczególnych problemów w Pana(i) miejscowości

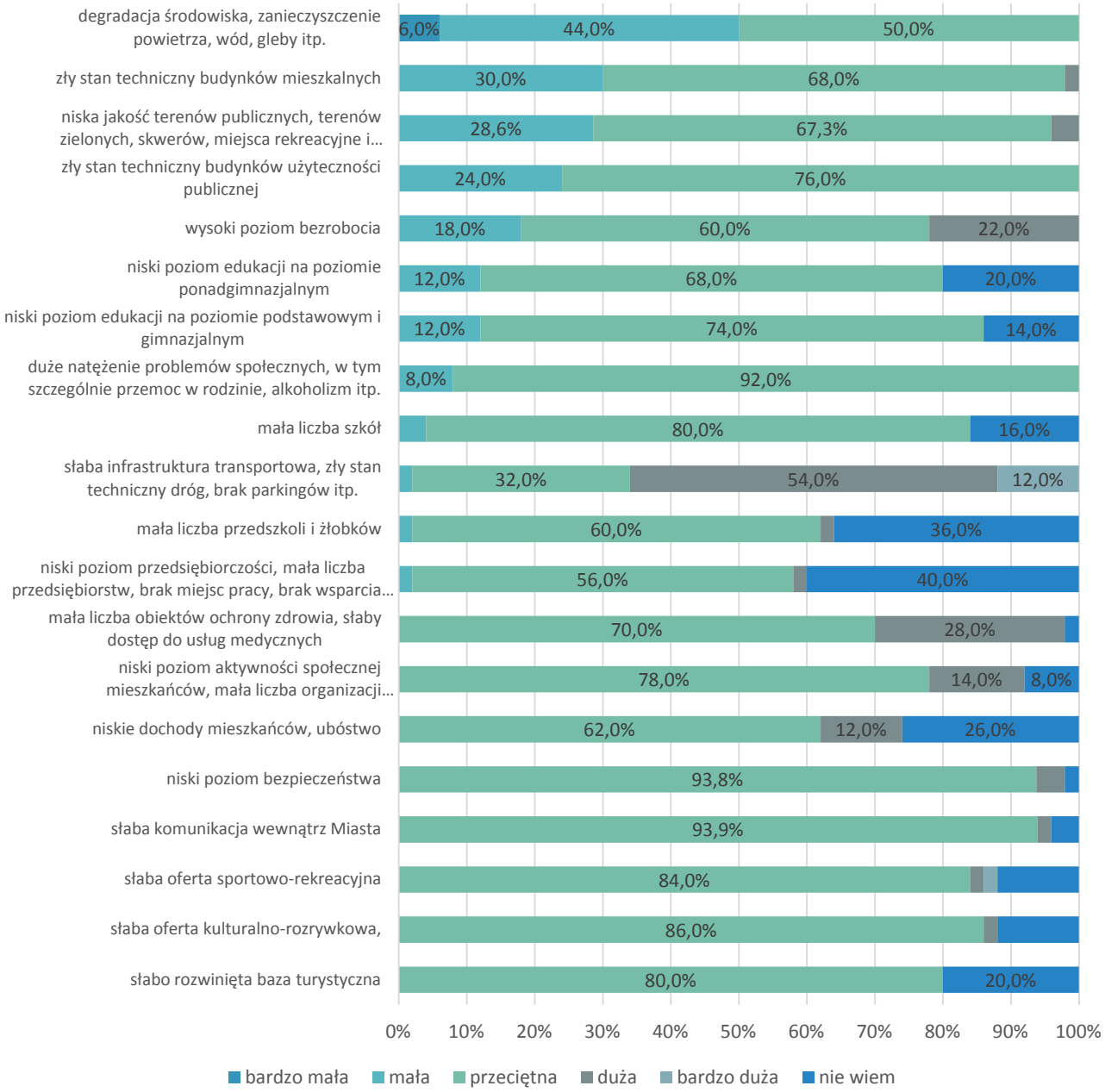

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondentów poproszono także o wskazanie zjawisk, jakie występują na terenie ich miejsca zamieszkania. Dla 23,6% badanych największy problem stanowi zły stan techniczny dróg, dla 19,4% mała liczba ścieżek rowerowych, a dla 16,7% brak lub zły stan chodników. Po 5,6% wskazało na brak oświetlenia ulicznego i małą liczbę parkingów, 4,2% na zły stan lub brak placów zabaw, a po 2,8% na:

- brak obwodnicy;

- utrudnienia dla niepełnosprawnych;
- zły dostęp do opieki medycznej;
- zły stan parku przy cmentarzu;
- niestaranne sprzątanie ekip porządkowych.

Po jednej osobie wskazało na inne zjawiska, w tym:

- brzydkie kamienice;
- wysokie drzewa pod słupami z prądem;
- słabe połączenia do z dworca centrum miasta;
- brak basenu.

Wykres 41 Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania?

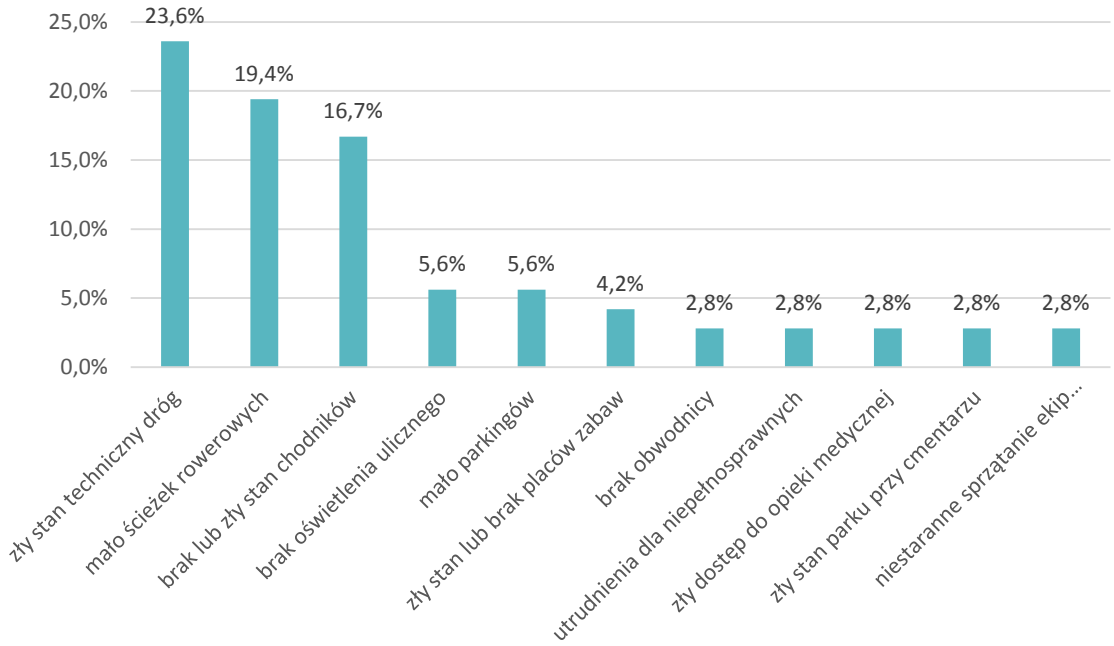

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci wskazali działania jakie powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu ograniczenia lub całkowitej eliminacji negatywnych zjawisk. 25,0% uważa, że konieczny jest remont i budowa dróg, 20,6% wskazało na budowę ścieżek rowerowych, a 14,7% na naprawę chodników. 7,4% uważa, że należy podjąć działania w celu budowy nowych parkingów, 4,4% wskazało kontrolę ekip sprzątających i remontowych, a po 2,9%:

- badania profilaktyczne;

- budowę obwodnicy;
- zlikwidowanie barier architektonicznych;
- modernizację placów zabaw;
- zrobienie oświetlenia.

Po jednym respondencie wskazało inne możliwe działania, w tym:

- likwidację lokali typu Las Vegas;
- przycięcie drzew pod słupami;
- dodatkowe kursy;
- budowę basenu.

Wykres 42 Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Gminy w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy?

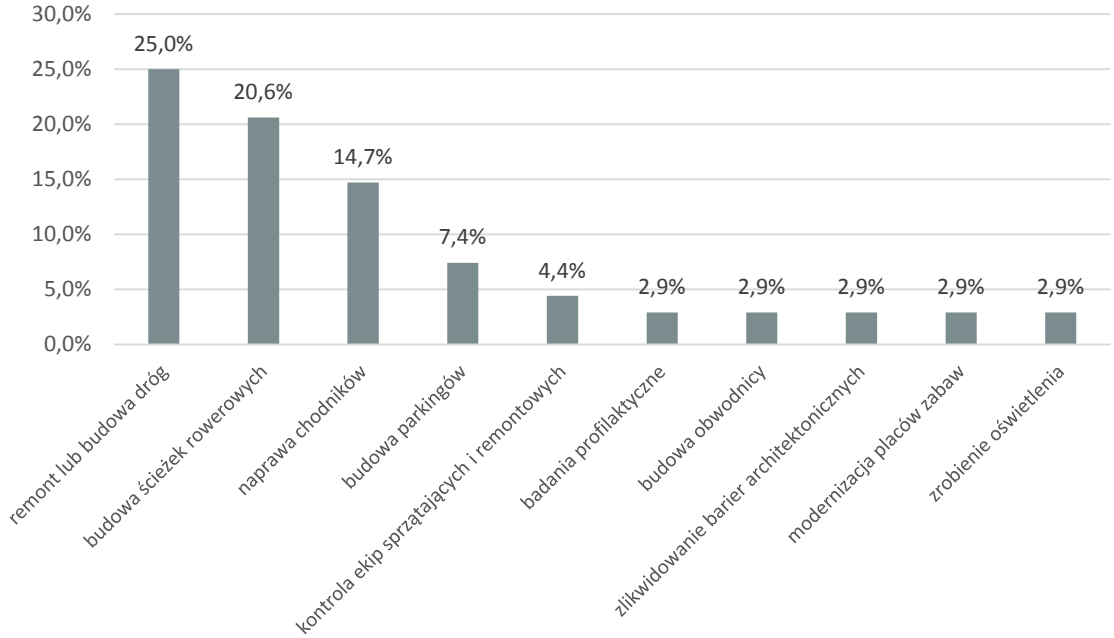

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego. Zdecydowana większość badanych (92,0%) za taki obszar uznała Błonie. 16,0% zapytanych wskazało na Białuty, 8,0% Błonie-Wieś, a po 6,0% Rokitno, Radonice i Łąki. Po 4,0% uważa, że wsparcie w rozwoju społecznym najbardziej potrzebne jest w:

- Bramkach;

- Konstantowie;
- Marysinku;
- Rochalikach;
- Wawrzyszewie;
- Żukówce.

Po jednej osobie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łaźniew;
- Łaźniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską;

Wykres 43 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

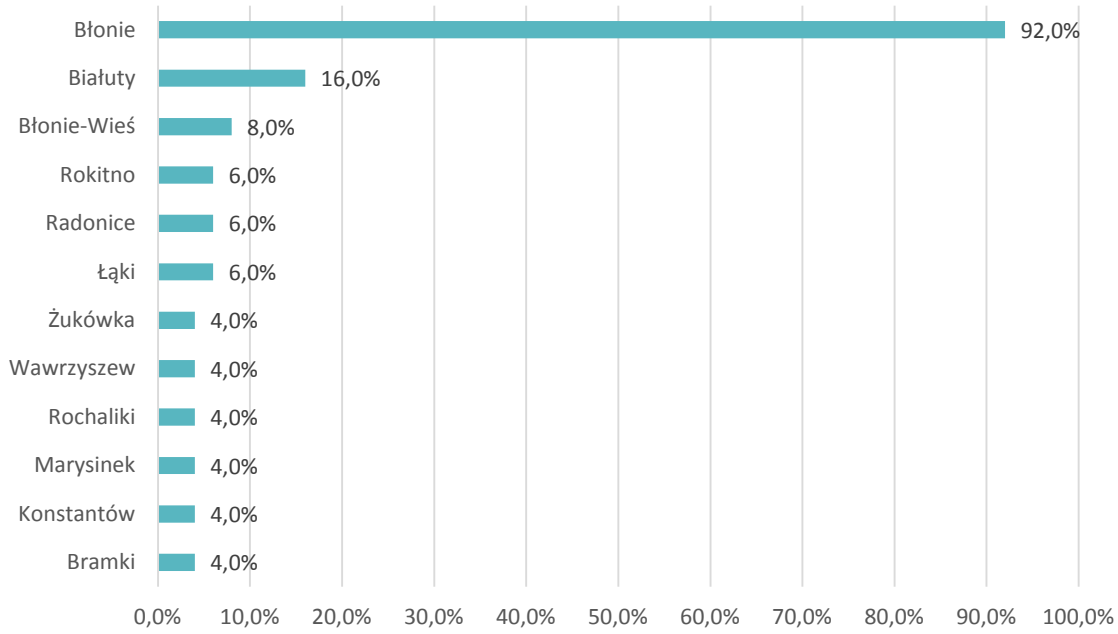

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Następnie badani zostali poproszeni o wskazanie obszarów gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego. Aż 92,0% dostrzega taką potrzebę w Błoniu, 14,0% w Białutach, a 8,0% w Błoniu-Wsi. Po 6,0% wskazało Rokitno, Radonice i Łąki, a po 4,0%:

- Bramki;
- Konstantów;
- Marysinek;
- Rochaliki;
- Wawrzyszew;
- Żukówkę.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łaźniew;
- Łaźniewek;
- Nową Górną;
- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską;

Wykres 44 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

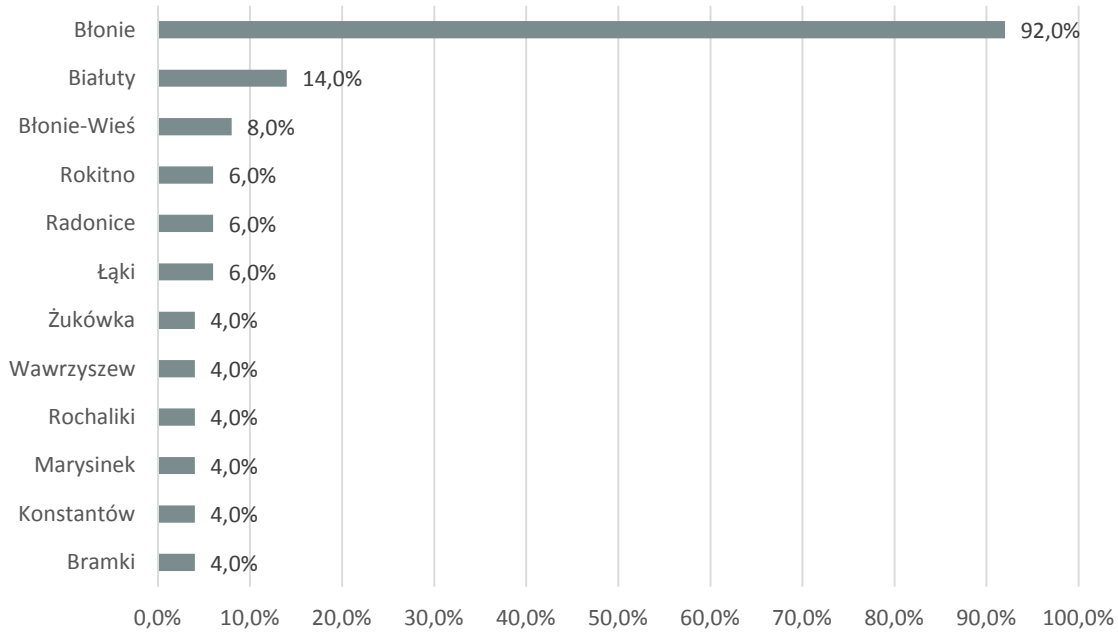

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Respondenci odpowiedzieli również na pytanie o obszary gminy, na jakich najbardziej potrzebne są działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury. 92,0% dostrzega taką potrzebę w Błoniu, 14,0% w Białutach, a 8,0% w Błoniu-Wsi. Po 6,0% wskazało Rokitno, Radonice i Łąki, a po 4,0%:

- Bramki;
- Konstantów;
- Marysinek;
- Rochaliki;
- Wawrzyszew;
- Żukówkę.

Po jednym respondencie wskazało na:

- Białutki;
- Kopytów;
- Łaźniew;
- Łaźniewek;
- Nową Górną;

- Nowy Łuszczewek;
- Piorunów;
- Radzików;
- Witki;
- Wolę Łuszczewską.

Wykres 45 Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia modernizacji lub budowy nowej infrastruktury są najbardziej potrzebne? (Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%)

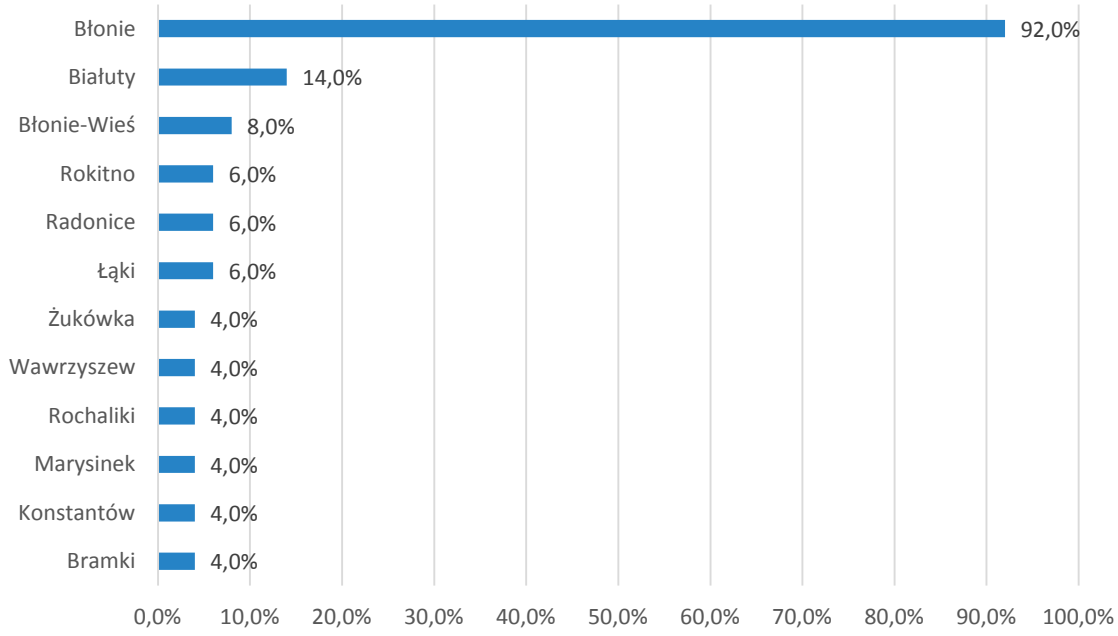

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

METRYCZKA

Badanych poproszono również o podanie swych cech społeczno-demograficznych, tj. płci, wieku i miejsca zamieszkania.

W badaniu udział wzięło więcej kobiet (70,0%). 30,0% respondentów to mężczyźni.

Wykres 46 Płeć

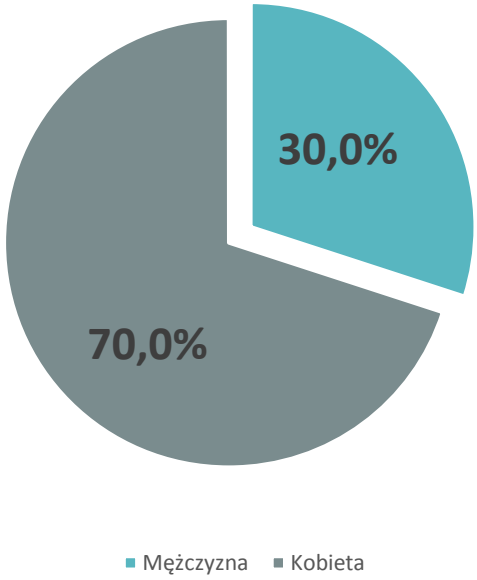

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najwięcej respondentów (28,6%) mieści się w przedziale wiekowym 61 – 70 lat. Młodzi dorośli (21 – 30 lat) stanowią 10,2% ogółu respondentów. 14,3% to osoby w wieku 31 – 40, a po 22,5% stanowią grupy wiekowe 41 – 50 i 51 – 60. 2% to osoby w wieku 71 – 80.

Wykres 47 Wiek

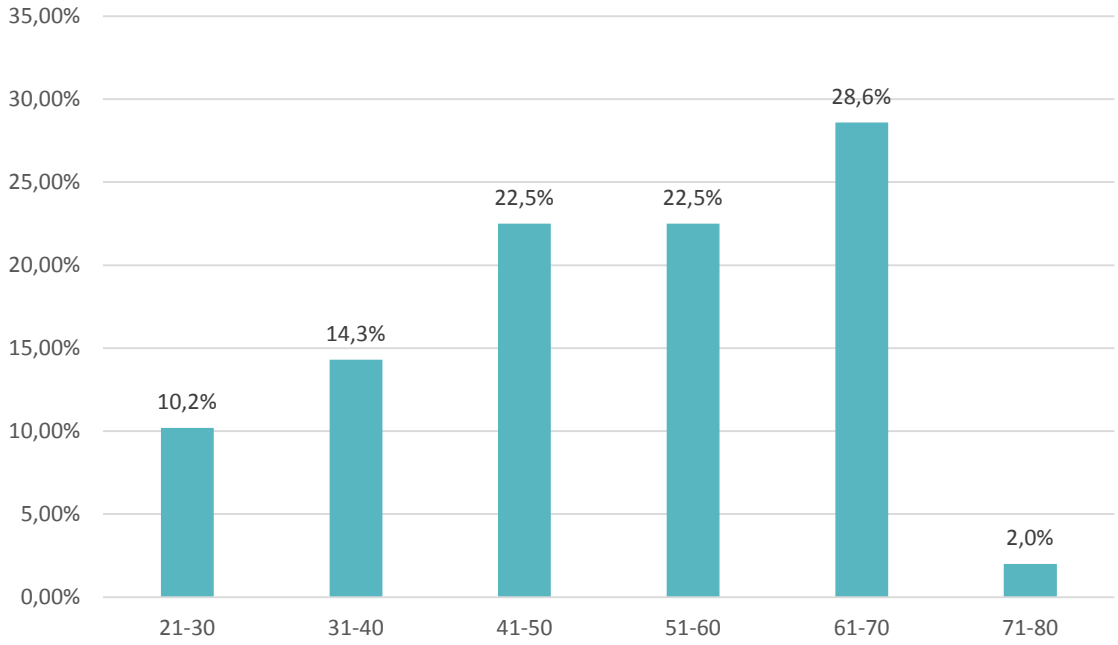

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Zdecydowana większość (62,0%) respondentów to mieszkańcy Błoni. 10,0% zamieszkuje Białuty, a po 4% Bramki, Łąki, Żukówkę i Błonie-Wieś. Po jednym respondencie mieszka w:

- Białutkach;
- Bieniewie-Wieś;
- Kopytowie;
- Łaźniewku;
- Rochalikach;
- Rokitnie.

Wykres 48 Miejsce zamieszkania

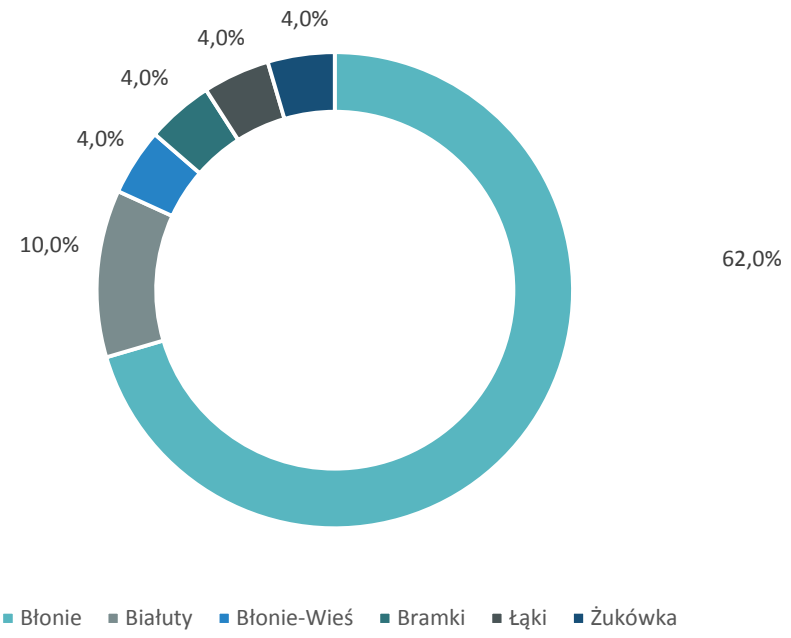

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

15.2.Wyniki konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne odbyły się 11 sierpnia 2016 roku. Uczestniczyło w nich 17 mieszkańców Gminy Błonie.

Spotkanie składało się z dwóch części. Pierwsza dotyczyła zagadnień teoretycznych, tj. przedstawienia definicji rewitalizacji, obszaru zdegradowanego czy

roli interesariuszy. Druga część polegała na włączeniu uczestników spotkania do dyskusji za pomocą trzech zadań warsztatowych. Mieszkańcy poproszeni zostali o wymienienie potencjału i mocnych stron Gminy, przedstawienie negatywnych zjawisk występujących w najbliższym otoczeniu oraz proponowanie działań, które miałyby na celu ograniczenie lub eliminacje wymienionych problemów.

Mocne strony i potencjał

Mieszkańcy za mocną stronę uznali położenie geograficzne, które sytuuje Gminę blisko aglomeracji warszawskiej. Tego rodzaju odpowiedzi były najczęściej wymieniane na kartach. Następnie, stosunkowo często, uczestnicy spotkania wskazywali na dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową i kolejową. Bliska odległość do węzła komunikacyjnego (szczególnie autostrady) oraz dogodne połączenia kolejowe z Warszawą zaliczone zostały do mocnych stron. Teren Gminy jest także dobrze rozwinięty pod względem infrastruktury technicznej. Jakość podłączeń instalacji wodno-kanalizacyjnych i ich funkcjonowanie wymienione zostały na kartach.

Uczestnicy spotkania uznali również, że gmina charakteryzuje się niskim poziomem bezrobocia, co niewątpliwie wpływa na rozwój gospodarczy (szczególnie strefy produkcyjnej w Pass oraz przetwórstwa rolno-spożywczego). Mieszkańcy wymienili także zagospodarowanie terenów Gminy pod względem kulturalno-rozrywkowym. Przede wszystkim wskazali na Park Bajki jako miejsca rekreacji, Dom Kultury oraz Rynek. Jeden z uczestników spotkania na karcie odpowiedzi napisał „Ładne miasto. A jest to opinia mieszkańców i przyjezdnych".

Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły takich kwestii jak:

- Stowarzyszenia,
- Kameralna atmosfera miasta,
- Kampinos w bliskiej odległości,
- Zaplecze edukacyjne,
- Dobrej klasy grunty rolne,
- Bliskość giełdy owocowo-warzywnej,
- Zabytki,
- Kadra kierownicza i budżet Gminy.

Mieszkańcy na kartach odpowiedzi mieli zapisać również potencjał Gminy. Najwięcej wskazań dotyczyło aktywności społecznej. Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia organizują wydarzenia na rzecz aktywizacji i integracji lokalnej społeczności. Następnie, po dwie odpowiedzi dotyczyły, nowoczesnej infrastruktury sportowej oraz prężenie działającego samorządu gminy. Lokalne władze nie tylko zachęcają inwestorów do zakładania firm w regionie, ale także tworzą atrakcyjne tereny dla rozwoju przemysłu, wykorzystując przy atut jakim jest bliskość do aglomeracji warszawskiej. Za ostatni z potencjałów Gminy mieszkańców uznali rozwiniętą i dalej rozwijającą się sieć dróg komunikacyjnych, która tworzy dogodne warunki życia dla mieszkańców, przedsiębiorców, turystów, itp.

Negatywne zjawiska na obszarze Gminy

Za negatywne zjawiska na obszarze Gminy mieszkańcy uznali trzy problemy. Pierwszy z nich dotyczył infrastruktury mieszkaniowej. Na terenie Gminy brakuje nowych mieszkań i domów wielorodzinnych. Następnie za problem uznano wysokie natężenie w ruchu drogowym. Mieszkańcy wskazywali na liczne przejazdy samochodów ciężarowych przez centrum miast. Jako ostatnie wymienione zostały problemy gospodarcze, związane z niskimi wynagrodzeniami za pracę oraz monopolem w handlu dużych, zagranicznych firm. Mieszkańcy za problem uznali również brak handlu rodzinnego oraz firm produkcyjnych.

Uczestnicy spotkania do negatywnych zjawisk zaliczyli starzenie się społeczeństwa. Młodzi ludzie wyjeżdżają w celu skorzystania z usług edukacyjnych poza obszarem Gminy lub znalezienia lepszej pracy. Ponadto, za problem uznali również zaniedbane gospodarstwa porośnięte są chwastami, a także „pseudograffiti", które często powstają na nowo wyremontowanych obiektach. To wpływa na negatywny wizerunek Gminy.

Na kartach wymienione zostały również odpowiedzi dotyczące:

- Braku drobnego przetwórstwa spożywczego,
- Małych zasobów wód gruntowych,
- Wyraźnego podziału miasta na strefy.

Uczestników spotkania poproszono o zaproponowanie sposobów na rozwiązanie wskazanych przez nich problemów. Przede wszystkim mieszkańcy chcieliby, aby poza

terenem miasta powstała obwodnica. Wybudowanie nowej drogi pozwoliłoby na zmniejszenie natężenia w ruchu drogowym, szczególnie w centrum miasta. Uczestnicy spotkania chcieliby również, aby mieszkańcy byli włączani w proces rozwiązywania wszystkich problemów występujących na terenie Gminy.

Obszar zdegradowany i proponowane działania

Na kartach wypisanych zostało łącznie 8 obszarów, które powinny zostać objęte działaniami w zakresie rewitalizacji. Zaproponowane działania obejmowały przede wszystkim teren miasta Błonie.

Pierwszy z nich dotyczył Drogi S79. Za przyczynę wskazania obszaru uznano uciążliwy ruch. W tym zakresie postulowano wybudowanie nowego wiaduktu, który pozwoliłby na zmniejszenie natężenia w ruchu samochodów osobowych i ciężarowych.

Następnie uczestnicy spotkania wskazali na ulicę Grodziska (szczególnie róg przy ul. Grodziska i ul. Bieniewickiej). Jest to miejsce znajdujące się blisko Parku Bajka oraz parku przy cmentarzu. W tym miejscu zaplanowana jest również budowa basenu z halą sportową. Uwzględnienie obszaru w procesie rewitalizacji pozwoli wspólnocie mieszkaniowej przy ul. Grodziska 8 na starania się o środki unijne, które umożliwiłyby przeprowadzenie termomodernizacji.

Na ulicy Grodziska powinna nastąpić zmiana w organizacji ruchu drogowym. Mieszkańcy zgłaszają występowanie wielu problemów wynikających z znacznej liczby samochodów osobowych i ciężarowych, które utrudniają codzienne funkcjonowanie. Proponowane działania w zakresie rewitalizacji powinny obejmować zmniejszenie ruchu samochodowego na ulicy.

Uczestnicy spotkania wskazali również na Ratusz Miejski. Obiekt nie jest przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych. W tym zakresie mieszkańcy nie zaproponowali żadnych działań („Na chwilę obecną chyba niemożliwe”).

W procesie rewitalizacji powinien zostać uwzględniony teren Glinianek. Za przyczynę wskazania tego obszaru wymieniono postępującą degradację terenów z dużym potencjałem. Uczestnicy spotkania postulowali, aby w tym miejscu powstał ośrodek rekreacyjny.

Następnie działania powinny obejmować tereny zieleni (łąki) przy ul. Legionów, Poniatowskiego i Harcerskiej. Są to tereny obecnie zaniedbane i opuszczone. W tym

miejscu proponuje się utworzenie gospodarstw, w celu ożywienia społeczno-gospodarczego wskazanych obszarów.

Uczestnicy spotkania wymienili również ulicę Warszawska 3. Została ona uwzględniona w projekcie budowlanym, który zakładał rozbudowę istniejącego budynku usługowego podzielonego na etap I i II. Obecnie zrealizowany został tylko I etap, natomiast nie dobudowano kondygnacji przewidzianej na etapie II. W zakresie proponowanych działań postulowano uwzględnienie istniejącego projektu budowlanego.

Ostatnim z wymienionych obszarów w obrębie miasta Błonie była ulica Polna, przy której znajduje się kościół oraz w niedawno wybudowane osiedle. Za przyczynę wskazania obszaru uznano drogę, która nie jest utwardzona (jest to droga polna). Mieszkańcy chcieliby, aby droga zamieniła się w ulicę miejską.

Działania na terenie Gminy Błonie powinny objąć wybudowanie ścieżki rowerowej do Leszna. Jej brak przyczynia się do utrudnień w dojeździe do Puszczy Kampinoskiej. W tym zakresie nie zostało zaproponowane działanie.

16.Załącznik 4

Tabela 26 Emisja CO2 ze zużycia energii na potrz. Cieplnej [Mg CO2] budynków użyteczności publicznej

Lp.	Podmiot	Emisja CO_2 ze zużycia energii na potrz. Cieplnej [Mg CO_2]
1	Urząd Miejski w Błoniu, ul. Nowakowskiego 10, Błonie	0,70
2	Urząd Miejski w Błoniu, ul. Rynek 6 Błonie (Ratusz)	27,72
3	Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Bieniewicach, ul. Błońska 62, Błonie	31,39
4	Ośrodek Pomocy Społecznej w Błoniu, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 13, Błonie	2,87
5	Przedszkole publiczne nr 2 "Promyczek" ul. Piłsudskiego 25a, Błonie	50,78
6	Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 3 im. Jana Brzechwy, ul. Poniatowskiego 12b, Błonie	23,94
7	Przedszkole Publiczne nr 4 "Strokrotka" ul. Grodziska 15, Błonie	13,38
8	Przedszkole Publiczne nr 5 im. Kubusia Puchatka, Radzików, Błonie	6,97
9	Szkoła Podstawowa nr 1, im. Mikołaja Kopernika, ul. Poniatowskiego 19, Błonie	31,12
10	Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Błoniu, ul. Narutowicza 21, Błonie	52,67
11	Centrum Kultury w Błoniu, ul. Jana Pawła II 1b, Błonie	88,51
12	Straż Pożarna w Błoniu, ul. Lesznowska 20a, Błonie	25,43
13	Gimnazjum nr 1 im. Hugona Kołątaja w Błoniu, ul. Okrzei 3, Błonie	74,76
14	Gimnazjum nr 2 im. Św. Maksymiliana Kolbego w Błoniu, ul. Narutowicza 4, Błonie	48,24
15	Dom Kultury nr 1 w Radzikowie	7,33
16	Dom Kultury nr 2 w Radzikowie	5,60
17	Ludowy Klub Sportowy OLYMP, ul. Lesznowska 15a, Błonie	51,16
18	Samodzielny Gminny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Błoniu, ul. Piłsudskiego 2, Błonie	61,36

Lp.	Podmiot	Emisja CO_2 ze zużycia energii na potrz. Cieplnej [Mg CO_2]
19	Klub Sportowy Błonianka, ul. Legionów 3a, Błonie (obecnie w przebudowie)	27,23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Urzędu Miejskiego

17.Załącznik 5

Tabela 27 Emisja CO_2 ze zużycia energii na potrz. cieplnej [Mg CO_2] podmiotów gospodarczych

Lp.	Podmiot	Emisja CO_2 ze zużycia energii na potrz. cieplnej [Mg CO_2]
1	Rol-Brat S.i.W. Załęscy Sp. j o/w Bramkach, ul. Łódzka 45, Błonie	45,32
2	Art. Instalacyjno-sanitarne i przemysłowe HURT-DETAL BOLESTA Sp. j., ul. Sochaczewska 2, Błonie	14,35
3	Chłodnia składowa i dystrybucyjna Bieniewo, Parcelowa 37, Błonie	13,58
4	McDonald's, Powstańców 24, Błonie	34,07
5	"FERTICO" Sp. z o.o., Bieniewicka 43, Błonie	42,05
6	Fanex Sp. z o.o., Radonice 5A, Błonie	1039,09
7	Preskpol Sp. z o.o., Łódzka 34A, Błonie	4,19
8	Suszarnia warzyw JAWORSKI Sp. j., Łódzka 41, Błonie	11318,14
9	Stacja doświadczalna Witki, Witki 15B, Błonie	7,18
10	KAZGOD Sp. z o.o., Wierzbowa 7, Błonie	40,70
11	ThyssenKrupp Energostal S.A., Kolejowa 44, Błonie	38,03
12	"GAZ" Sp. z o.o., Emilii Plater 12C, Błonie	31,29
13	ANIMI Sp. z o.o., Powstańców 2	46,16
14	P3 Błonie, Pass 20	1265,04
15	Spółdzielnia Mleczarska w Błoniu "Sudowia", Passowska 4	207,95
16	Bottcher Polska Sp. z o.o., Lesznowska 20C, Błonie	27,66
17	P.P.H.U. "KONRAD" Sp. j., Powstańców 73A, Błonie	-
18	Pekaes S.A., Modlińska 10, Błonie	542,64
19	Delphi Poland S.A., Stefana Batorego 8	399,85
20	EMAR - Samoraj i spółka s.j., Kopytów 26	31,99
21	Białuty Sp. z o.o., Białuty 34, Błonie	3465,28
22	Centralny Magazyn Dystrybucyjny Bayer Sp. z o.o., Pass 20h	22,13
23	Royal Food Production Sp. z o.o., Kopytów 37	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego